

วิทยานิพนธ์

การแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบก

**THE SPEECH ACT OF APOLOGY EXPRESSED BY ROYAL
THAI ARMY OFFICERS**

นางสาวอันธิกา ธรรมเนียม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พ.ศ. ๒๕๔๕

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์ประยุกต์)

ปริญญา

ภาษาศาสตร์ประยุกต์

ภาษาศาสตร์

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง การแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบก

The Speech Act of Apology Expressed by Royal Thai Army Officers

นามผู้วิจัย นางสาวอันทิกา ธรรมเนียม

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ม.ล. จรัลวิไล จรุงญโรจน์, อ.ค.)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์วิภากร วงศ์ไทย, M.A.)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรพิน สติรมน, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์อภิรักษ์ ธรรมทวีธิกุล, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์วินัย อาจคงหาญ, M.A.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 29 เดือน พ.ค. พ.ศ. 2549

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การแสดงวาทกรรมการขอโทษของทหารบก

The Speech Act of Apology Expressed by Royal Thai Army Officers

โดย

นางสาวอันธิกา ธรรมเนียม

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์ประยุกต์)

พ.ศ. 2549

ISBN 974-16-2175-2

อันธิกา ธรรมนิยม 2549: การแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบก
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์ประยุกต์) สาขาวิชาภาษาศาสตร์ประยุกต์
ภาควิชา ภาษาศาสตร์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ม.ล.จรัลวิไล จรุงญโรจน์,อ.ค. 135 หน้า
ISBN 974-16-2175-2

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบก 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการแสดงวจนกรรมการขอโทษกับปัจจัย 3 ประการคือ สถานภาพทางสังคมของผู้ฟังเทียบกับผู้พูด ระดับความรุนแรงของการทำความผิดและอายุของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด 3) เพื่อเรียงอันดับการใช้กลวิธีในการแสดงวจนกรรมการขอโทษของปัจจัย 3 ประการคือ สถานภาพทางสังคมของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด ระดับความรุนแรงของการทำความผิดและอายุของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูดที่มีต่อพฤติกรรมการแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบก

ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้มาจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทหารบกจำนวนทั้งสิ้น 45 นาย

ผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมการแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบกแบ่งเป็น 7 กลวิธีคือ กลวิธีการกล่าวคำขอโทษ กลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิด กลวิธีการกล่าวหาว่าผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิด กลวิธีการกล่าวตำหนิตนเอง กลวิธีการเสนอการชดใช้ กลวิธีการแสดงความห่วงใยผู้ฟังและพบว่าปัจจัย 3 ประการคือ สถานภาพทางสังคมของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด ระดับความรุนแรงของการทำความผิดและอายุของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด ไม่ส่งผลต่ออัตราการแสดงวจนกรรมการขอโทษอาจเป็นเพราะทหารบกให้ความสำคัญกับชนิดของพฤติกรรมการแสดงวจนกรรมการขอโทษมากกว่าอัตราการใช้กลวิธีและนอกจากนี้ยังพบว่าการใช้พฤติกรรมการแสดงวจนกรรมการขอโทษของปัจจัย 3 ประการ มีอันดับการใช้พฤติกรรมการแสดงวจนกรรมการขอโทษที่แตกต่างกัน

อันธิกา ธรรมนิยม
ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

26 / ๑๖.๓. / 2549

Unthika Thamnum 2006: The Speech Act of Apology Expressed by Royal Thai Army Officers. Master of Arts (Applied Linguistics), Major Field: Applied Linguistics, Department of Linguistics. Thesis Advisor: Assistant Professor M.L. Jaralvilai Charunrochana, Ph.D. 135 pages.
ISBN 974-16-2175-2

The purposes of this study are 1) to study the apologizing strategies of royal Thai army officers. 2) to study relation between expression of apology with three factors; social class of the audience as compared with speakers, level of the mistake and the age of the audience as compared with the speakers. 3) to arrange the order of expression of apology of three factors; social class of the audience as compared with speakers, level of the mistake and the age of the audience as compared with the speakers.

The data used in this study is collected from the result of the questionnaire to 45 royal Thai army officers.

The study reveals that there are seven apologizing strategies; an expression of apology, an explanation or account the reason of mistake, said that the speaker do not have intention to do mistake, blame oneself, to offer a compensation and efforts to please the addressee an audience and the relation between expression of apology with three factors; social class of the audience as compared with speakers, level of the mistake and the age of the audience as compared with the speakers reveals three factors do not have an effect to rate of expression of apology that may because the royal officers to estimate with the kind of strategies more than the rate of expression apology, and addition to found that an expression of apology of three factors have a different order of strategies of expression of apology

Unthika Thamnum

Student's signature

Jaralvilai Charunrochana 26 / 05 / 2006

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ม.ล.จรัลวิไล จรูญโรจน์ ประธานกรรมการที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์อย่างเอาใจใส่ยิ่ง อีกทั้งยังคอยให้กำลังใจและให้ข้อคิดต่างๆที่มีคุณค่ายิ่งแก่ผู้วิจัยทั้งในด้านทำงาน และ ด้านการดำรงชีวิต ขอขอบพระคุณ รศ. วิภากร วงศ์ไทย กรรมการวิชาเอกและ ผศ.ดร. อรพิน สติรมน กรรมการวิชารอง ที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้และขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านในภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่กรุณาให้ความเอื้อเฟื้อ คำแนะนำและกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ผู้วิจัยขอขอบคุณนายทหารทุกท่านที่ค่ายสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีให้ความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอขอบคุณ น.ส.เพ็ญภา คล้ายสิงโต น.ส. สุทธิพร นาคตระกูล น.ส. กุลภา ลีพิมพ์ักษ์กุล น.ส. ดวงเทพิน ชันเครือ นายดีเลิศ ศิริวารินทร์ นายภาคภูมิ ภูมิรัตน์ น.ส. ภัทรา ปิณฑะแพทย์ สำหรับทุกกำลังใจและความช่วยเหลือต่างๆที่มีให้กันเสมอมา รวมทั้งพี่น้องๆ ภาควิชาภาษาศาสตร์ทุกท่านสำหรับทุกคำแนะนำและคำปรึกษาที่ดี

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณนายยุทธนาและนางสำเนียง ธรรมเนียม บิดามารดาที่ไม่ได้เป็นเพียงผู้ให้ชีวิตเท่านั้นแต่ยังเป็นกำลังใจสำคัญ เป็นแรงผลักดัน อีกทั้งยังให้การสนับสนุน ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยในทุกๆด้านอย่างเต็มกำลังความสามารถด้วยดีเสมอมา ขอขอบคุณจำสิบเอก นพ สุวรรณ น้าชายผู้มีส่วนช่วยในงานวิจัยชิ้นนี้เป็นอย่างมาก ขอขอบคุณทุกความรัก ทุกความช่วยเหลือและทุกกำลังใจจากญาติพี่น้องทุกๆท่าน เพื่อนทุกๆคนที่มีให้ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

อันธิกา ธรรมเนียม

เมษายน 2549

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(5)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
สมมติฐานของการวิจัย	5
นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	6
แนวคิดทฤษฎี	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัจนกรรม	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสุภาพ	12
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการทหาร	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัจนกรรมการขอโทษ	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางสังคม	21
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	24
การเก็บข้อมูล	24
การเก็บข้อมูลเพื่อกำหนดเหตุการณ์ของการทำความผิด	24
การเก็บข้อมูลเพื่อศึกษาวัจนกรรมการขอโทษ	31

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การจัดระเบียบข้อมูล	43
การวิเคราะห์ข้อมูล	43
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	51
ผลการวิจัย	51
ข้อวิจารณ์	99
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	110
สรุปและอภิปรายผล	110
ข้อเสนอแนะ	117
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	118
ภาคผนวก	120
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อกำหนดเหตุการณ์ความผิด	121
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อศึกษาการแสดงวัจนกรรมการขอโทษ	125
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	135

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สรุปจำนวนแบบสอบถามชุดที่หนึ่ง ที่แจกและได้รับคืนในแต่ละหน่วยงาน	31
2	คะแนนรวมของเหตุการณ์ของการกระทำความคิด	32
3	รายละเอียดโดยสรุปของแบบสอบถามชุดที่สอง	35
4	รายละเอียดโดยสรุปของแบบสอบถามชุดที่สองที่แบ่งออกเป็นสามฉบับ	36
5	รายละเอียดโดยสรุปของแบบสอบถามชุดที่สอง ฉบับที่หนึ่ง	38
6	รายละเอียดโดยสรุปของแบบสอบถามชุดที่สอง ฉบับที่สอง	39
7	รายละเอียดโดยสรุปของแบบสอบถามชุดที่สอง ฉบับที่สาม	40
8	สรุปจำนวนแบบสอบถามชุดที่สองที่แจกและได้รับคืนในแต่ละหน่วยงาน	42
9	กลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษ	56
10	กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบก ตามสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง	59
11	กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบก ตามระดับความรุนแรงของการทำความผิด	62
12	กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบก ตามระดับอายุของผู้ฟัง	66

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
13	ตามความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรุนแรงของการทำความผิด กับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง	70
14	กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกจำแนก ตามความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรุนแรงของการทำความผิด กับอายุของผู้ฟัง	81
15	กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกจำแนก ตามความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังกับอายุของผู้ฟัง	91
16	สรุปความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบก กับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด	111
17	สรุปความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบก กับระดับความรุนแรงของการทำความผิด	112
18	สรุปความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบก กับอายุของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด	113

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ร้อยละของกลวิธีแสดงวัฒนธรรมการขอโทษ	56
2	ร้อยละกลวิธีการแสดงวัฒนธรรมการขอโทษของทหารบก สถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง	59
3	ร้อยละของกลวิธีการแสดงวัฒนธรรมการขอโทษของทหารบก ตามระดับความรุนแรงของการทำความผิด	63
4	ร้อยละของกลวิธีการแสดงวัฒนธรรมการขอโทษของทหารบก ตามระดับอายุของผู้ฟัง	67

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

เมื่อใดก็ตามที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งรู้สึกว่าคุณเองได้กระทำความผิดต่อบุคคลอื่น ทั้งที่ได้ตั้งใจหรือไม่ได้ตั้งใจก็ตาม และรู้สึกเสียใจต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นอย่างแท้จริง บุคคลนั้นจะแสดงความรู้สึกเสียใจต่อการกระทำนั้น โดยมีการกล่าวคำว่า “ขอโทษ” ออกมาโดยตรงหรืออาจกล่าวคำแสดงความรู้สึกเสียใจหรือแสดงความรับผิดชอบออกไปแทนการกล่าวคำว่า “ขอโทษ” เพื่อแสดงให้ผู้ฟังรับรู้ว่าคุณเองนั้นรู้สึกเสียใจและสำนึกผิดในการกระทำนั้นของตนเอง

ในสังคมไทยนั้นถือว่าการกล่าวคำขอโทษเป็นการแสดงออกถึงความสุภาพ และมีความสำคัญมาก ดังจะเห็นได้จากการที่คนไทยได้รับการสอนมาตั้งแต่เด็กๆแล้วว่าให้กล่าวคำขอโทษทุกครั้งเมื่อกระทำความผิดจนอาจกล่าวได้ว่าการกล่าววัจจนกรรมขอโทษเป็นคำพูดที่ติดปากของคนไทยไปแล้วก็ได้ การแสดงวัจจนกรรมขอโทษนั้นจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้พูดรู้สึกและเชื่อว่าว่าตนเองได้กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟังและต้องการกล่าวคำขอโทษเพื่อชดเชยความผิดของตัวเอง(Bergman and Kasper, 1991 อ้างถึงใน ทศนีย์, 2541)

อายุถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญมากในสังคมไทย โดยทั่วไปผู้ที่มีอายุมากจะมีอำนาจมากกว่าผู้ที่มีอายุน้อย สามารถออกคำสั่ง มีอำนาจตัดสินใจและมีสถานภาพสูงกว่า (อมรา, 2544) และนอกจากอายุแล้วในสังคมไทยยังให้ความสำคัญกับสถานภาพของบุคคลที่ต่างกันอีกด้วย ในอดีตคนไทยจะให้ความสำคัญกับสถานภาพที่แตกต่างกันเป็นอย่างมากและจะปฏิบัติต่อผู้อื่น โดยคำนึงถึงสถานภาพเป็นหลัก ผู้ที่มีสถานภาพต่ำกว่าต้องเจียมตนและเคารพนับถือผู้ที่มีสถานภาพสูงกว่า ผู้ที่มีสถานภาพสูงกว่าต้องแสดงว่าตนสมควรจะเป็นที่เคารพนับถือ คนไทยในปัจจุบันก็ยังคงคำนึงถึงความแตกต่างของสถานภาพอยู่ และประพฤติดปฏิบัติต่อผู้อื่น โดยคำนึงถึงสถานภาพอยู่ แม้ว่าจะให้ความสำคัญต่อสถานภาพน้อยลงกว่าในอดีตก็ตาม (Navavan Banchumedha,1987) ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าคนไทยปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยพิจารณาถึงอายุ และสถานภาพทางสังคมของผู้ที่ตนมีปฏิสัมพันธ์ด้วยเป็นหลัก ในสังคมไทยส่วนใหญ่ ผู้ที่มีสถานภาพสูงกว่าหรือผู้ที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูงกว่า เช่น หัวหน้างานหรือผู้จัดการบริษัท มักจะเป็นผู้ที่มีอายุมากกว่าลูกน้อง หรือ

พนักงานบริษัท ที่มักเป็นผู้ที่มีสถานภาพต่ำกว่า จึงกล่าวได้ว่าอายุและสถานภาพทางสังคมของบุคคลในสังคมไทยนั้นมีการแปรไปในทิศทางเดียวกัน

เนื่องด้วยอายุและสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังมีอิทธิพลต่อการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง ผู้วิจัยจึงเกิดความสงสัยว่าในการกล่าววาทกรรมการขอโทษนั้นอายุและสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังมีอิทธิพลต่อการแสดงวาทกรรมขอโทษของผู้พูดด้วยเช่นกันหรือไม่ และยังเกิดความสงสัยต่ออีกว่าถ้าอายุและสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังไม่เป็นดังที่กล่าวไว้ข้างต้นนั้นคือไม่แปรไปในทิศทางเดียวกัน เช่นถ้าผู้ฟังมีอายุมากกว่าแต่มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้พูด หรือผู้ฟังมีอายุน้อยกว่าผู้พูดแต่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า ผู้พูดจะมีกลวิธีในการใช้วาทกรรมการขอโทษต่อผู้ฟังอย่างไรและนอกจากนี้ในเหตุการณ์ที่มีระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่แตกต่างกันด้วยนั้นผู้พูดจะมีการใช้กลวิธีอย่างไรในการกล่าววาทกรรมขอโทษ

ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาการแสดงวาทกรรมการขอโทษในสังคมของทหารบกเพราะในสังคมของทหารบกนั้นเป็นสังคมหนึ่งที่อายุและสถานภาพทางสังคมของบุคคลอาจไม่เป็นไปในทางเดียวกัน กล่าวคือ บุคคลที่มีอายุมากกว่าไม่จำเป็นต้องเป็นบุคคลที่มียศ ตำแหน่งสูงกว่า ส่วนบุคคลที่มีอายุน้อยกว่าก็ไม่จำเป็นต้องเป็นบุคคลที่มียศ ตำแหน่งต่ำกว่า เช่นกัน เพราะยศและตำแหน่งของทหารนั้นขึ้นกับระดับการศึกษาและอายุราชการของแต่ละบุคคลไม่ได้ขึ้นกับอายุ นอกจากนี้สังคมของทหารบกนั้นถือว่า ยศ ตำแหน่งมีความสำคัญมากที่สุดดังที่หนังสือแบบธรรมเนียมทหารได้เขียนไว้ว่าในการกระทำความผิดกฎหมายบางลักษณะซึ่งถือว่าเป็นความผิดเล็กน้อยให้อำนาจผู้บังคับบัญชาซึ่งก็คือผู้ที่มีตำแหน่งสูงกว่าลงทัณฑ์ได้ แสดงให้เห็นว่าทหารให้ความสำคัญกับยศตำแหน่งมากเป็นอันดับหนึ่ง แต่ตามประมวลกฎหมายอาญาทหารในมาตราบางมาตรา ผู้บังคับบัญชาไม่มีอำนาจพิจารณาว่าเป็นความผิดเล็กน้อยไม่สำคัญ จึงอาจกล่าวได้ว่าในสังคมทหารนั้นถึงแม้จะให้ให้ความสำคัญกับยศตำแหน่งมากที่สุดแต่ก็ไม่ได้หมายความว่าผู้ที่มีตำแหน่งสูงจะสามารถมีอำนาจตัดสินใจตัดสินคดีได้ทุกกรณี ทั้งนี้ยังขึ้นกับลักษณะของความผิดที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่มียศตำแหน่งต่ำกว่าได้กระทำลงไปอีกด้วยเพราะความผิดบางกรณีผู้บังคับบัญชาไม่มีอำนาจในการตัดสิน

ผู้วิจัยคิดว่าสิ่งเหล่านี้คงมีอิทธิพลต่อการแสดงวาทกรรมการขอโทษของทหารด้วยเช่นกัน กล่าวคือ เมื่อยศ ตำแหน่งหรือสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังต่างกันก็น่าจะส่งผลให้การแสดงวาทกรรมการขอโทษของทหารบกต่างกันด้วย ระดับความรุนแรงของการกระทำความผิดต่างกันก็น่าจะส่งผลให้การแสดงวาทกรรมการขอโทษของทหารบกต่างกันด้วย และถึงแม้ในสังคม

ทหารบกจะไม่มีการกล่าวถึงเรื่องของอายุและดูเหมือนจะไม่ค่อยมีความสำคัญเท่าไรนัก แต่เนื่องจากสังคมไทยให้ความสำคัญกับอายุมากดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ดังนั้นในสังคมทหารบกซึ่งก็ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทยและทหารก็เป็นคนไทยจึงน่าจะยังคงให้ความสำคัญกับอายุของผู้ฟังด้วยเช่นกัน ผู้วิจัยจึงคิดว่าเมื่อผู้ฟังมีอายุต่างกันก็อาจจะส่งผลให้การแสดงวินัยกรรมการขอโทษของทหารบกต่างกันด้วยเช่นกัน

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเลือกที่จะศึกษาการแสดงวินัยกรรมการขอโทษของทหารที่สัมพันธ์กับปัจจัย 3 ประการ คือ สถานภาพทางสังคมของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด ระดับความรุนแรงของการทำความผิด และ อายุของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากลวิธีการแสดงวินัยกรรมการขอโทษของทหารบก
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแสดงวินัยกรรมการขอโทษกับปัจจัย 3 ประการคือ สถานภาพทางสังคมของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด ระดับความรุนแรงของการทำความผิดและอายุของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด
3. เพื่อเรียงอันดับการใช้กลวิธีในการแสดงวินัยกรรมการขอโทษของปัจจัย 3 ประการคือ สถานภาพทางสังคมของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด ระดับความรุนแรงของการทำความผิดและอายุของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด

ขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงกลวิธีการแสดงวินัยกรรมการขอโทษของทหารบกโดยมุ่งศึกษาปัจจัยต่างๆ 3 ประการ คือ สถานภาพทางสังคมของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด ระดับความรุนแรงของการทำความผิดและอายุของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูดเท่านั้น
2. การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษากลวิธีการแสดงวินัยกรรมการขอโทษของทหารบกที่ใช้กับเหตุการณ์ที่เกิดในหน่วยงานทหารเท่านั้น

3. การศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทหารที่มียศระดับนายร้อยเท่านั้น
4. การศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยจะศึกษากับทหารที่ ค่ายสมเด็จพระศรีนครินทราบา จังหวัดลพบุรี เท่านั้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้เรียนรู้กลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบก
2. ได้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบก และปัจจัย 3 ประการคือ สถานภาพทางสังคมของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด ระดับความรุนแรงของการทำความผิดและอายุของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด
3. เป็นแนวทางในการศึกษาวจนปฏิบัติศาสตร์ในสังคมไทยต่อไป

สมมติฐานการวิจัย

1. กลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบกแปรตาม สถานภาพทางสังคมของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด ตามระดับความรุนแรงของการทำความผิด และแปรตามอายุของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด กล่าวคือ ยิ่งผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด ก็จะมีพบอัตราการใช้กลวิธีแสดงวจน กรรมการขอโทษมาก ยิ่งในระดับความรุนแรงของการทำความผิดมาก ก็จะมีพบอัตราการใช้กลวิธีการขอโทษมากและยิ่งผู้ฟังมีอายุมากกว่าผู้พูด ก็จะมีพบอัตราการใช้กลวิธีแสดงวจนกรรมการขอโทษมาก
2. อันดับการใช้กลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษมีความแตกต่างกันตามปัจจัย 3 ประการ คือสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด ระดับความรุนแรงของการทำความผิดและอายุของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด กล่าวคือเมื่อผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมต่างกันจะมีอันดับการใช้กลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษที่ต่างกัน ในระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่ต่างกันก็จะมีอันดับการใช้กลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษที่ต่างกัน เมื่อผู้ฟังมีอายุที่ต่างกันก็จะมีอันดับการใช้กลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษที่ต่างกัน

นิยามศัพท์

วจนกรรม (SPEECH ACTS) คือ การกระทำโดยใช้คำพูด ซึ่งเกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขที่เหมาะสมของการ กระทำนั้น

วจนกรรมการขอโทษ (THE SPEECH ACT OF APOLOGIZING) คือ การแสดงความรับผิดชอบต่อความผิดที่เกิดขึ้น โดย ใช้คำพูด

ระดับความรุนแรงของการทำความผิด คือ ความรุนแรงของการทำความผิดที่บุคคลหนึ่งกระทำต่อบุคคลหนึ่งซึ่งมีระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่แตกต่างกัน โดยในงานวิจัยชิ้นนี้ได้แบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ ระดับความรุนแรงมาก ระดับความรุนแรงปานกลาง และระดับความรุนแรงน้อย

สถานภาพทางสังคม คือ อันดับชั้นยศของข้าราชการทหารบกที่มีความแตกต่างกันไป โดยในงานวิจัยชิ้นนี้ได้แบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ ยศมากกว่า ถือว่ามีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า ยศเท่ากัน ถือว่ามีสถานภาพทางสังคมเท่ากันและยศน้อยกว่า ถือว่ามีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่า

อายุ คือ อายุของข้าราชการทหารบกที่มีความแตกต่างกันไป โดยในงานวิจัยชิ้นนี้ได้แบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ อายุมากกว่า อายุเท่ากัน และอายุน้อยกว่า

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

แนวคิดทฤษฎี

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวัจนกรรมการขอโทษของทหารบก แบ่งออกเป็น

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัจนกรรม

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวัจนกรรมนั้นผู้วิจัยแบ่งเป็นทฤษฎีวัจนกรรมและกลวิธีการกล่าววัจนกรรมการขอโทษ

1.1 ทฤษฎีวัจนกรรม

ในการใช้ภาษาติดต่อสื่อสารกันในชีวิตประจำวันนั้น เราไม่ได้ใช้ภาษาเพียงเพื่อสื่อความหรือบอกเล่าข้อเท็จจริงเท่านั้น แต่เรายังใช้ภาษาเพื่อกระทำสิ่งต่างๆด้วย เช่น เมื่อแม่พูดกับลูกที่กำลังนอนหลับว่า “มันสายแล้วนะลูก” แม่ไม่ได้มีเจตนาเพียงแค่บอกกับลูกว่า ขณะนี้สายมากแล้วแต่แม่มีเจตนาที่จะเตือนลูกชายที่กำลังนอนอยู่ให้รีบลุกขึ้น อาบน้ำ แต่งตัวไปโรงเรียน ซึ่งการใช้ภาษาของแม่นี้เรียกว่า “วัจนกรรม”

Austin (1962) นักปรัชญากลุ่มเจตนานิยมชาวอังกฤษ กล่าวว่า คำพูดไม่ได้ทำหน้าที่เพียงแค่สื่อความหมายเท่านั้น แต่ยังสามารถทำให้เกิดการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งได้อีกด้วย ผู้ฟังจะต้องตีความหมายคำพูดหรือประโยคที่ตนได้ยินได้อ่าน และมีความเข้าใจในเจตนาของผู้พูด โดยออสดินได้แบ่งคำพูดออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. Constative คือ คำพูดหรือประโยคที่ทำหน้าที่สื่อความ หรือบอกเล่าข้อเท็จจริงมีลักษณะ คงที่ความหมายและสามารถตัดสินค่าความจริงว่าเป็นจริงหรือเท็จ ได้

2. Performative คือ คำพูดหรือประโยคลักษณะพิเศษ ที่ไม่ได้ทำหน้าที่เพียงแค่สื่อความหรือบอกเล่าข้อเท็จจริงเท่านั้น แต่สามารถทำให้เกิดการกระทำได้

Austin ถือว่าประโยคเหล่านี้แตกต่างจากประโยคทั่วไป นั่นคือ ไม่ได้ทำหน้าที่เพียงแค่การกล่าวข้อความที่บรรยายว่าผู้พูดนั้น ประกาศ หรือตั้งชื่อ แต่เป็นการกระทำ กล่าวคือหลังจากผู้พูดประโยคนี้ออกไปแล้วก็จะทำให้เกิดการพนัน เกิดสงคราม และเกิดการตั้งชื่อ ดังนั้นจึงบอกไม่ได้ว่าประโยคเหล่านี้เป็นจริงหรือเท็จ จึงต้องพิจารณาจากเงื่อนไขการเกิดวัจนกรรมที่เหมาะสม (Felicity Conditions) 3 ประการ ได้แก่

1. ต้องมีบุคคลและเหตุการณ์แวดล้อมที่เหมาะสม มีธรรมเนียมปฏิบัติอันเป็นที่ยอมรับ หมายความว่า ในการประกอบพิธีใดๆหรือการกระทำสิ่งใดๆต้องมีบุคคลผู้ประกอบพิธี มีเหตุการณ์แวดล้อมที่เหมาะสมและต้องปฏิบัติตามธรรมเนียมอันเป็นที่ยอมรับ เงื่อนไขนี้จะมองเป็นภาพโดยรวมว่า ธรรมเนียมของพิธีที่ปฏิบัติจะต้องเป็นที่ยอมรับของคนในสังคมนั้นๆ ดังนั้นจึงอาจเป็นไปได้ว่าธรรมเนียมปฏิบัติหนึ่ง อาจเป็นที่ยอมรับในสังคมหนึ่ง แต่อาจไม่เป็นที่ยอมรับในอีกสังคมหนึ่งก็ได้

2. การกระทำนั้นถูกต้องและสมบูรณ์โดยมีผู้ร่วมกระทำทั้งสองฝ่าย ผู้พูดต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามแบบแผนที่ได้กำหนดไว้ในเรื่องของการกล่าวถ้อยและจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆอย่างครบถ้วน เช่น เมื่อนิดพูดกับน้อยว่า “ฉันว่าวันนี้แก้วตาต้องไม่มาเรียนแน่ๆ เลยพนันกันไหม” ถ้าน้อยตอบว่า “โอ๊ย ฉันไม่พนันด้วยหรอก” ก็ถือว่าการกระทำนี้ไม่ถูกต้องสมบูรณ์เพราะอีกฝ่ายหนึ่งไม่ให้ความร่วมมือด้วย

3. ผู้ร่วมสนทนาต้องมีเจตนาที่เหมาะสม ตั้งใจปฏิบัติตามคำพูด ผู้พูดมีความจริงจังในการกล่าวถ้อยและมีความสนใจที่จะปฏิบัติตามคำพูด เช่น เมื่อผู้พูดกล่าวว่า “ฉันขอโทษนะที่ฉันพูดไม่ดีกับเธอไว้” แต่ความจริงแล้วผู้พูดกลับไม่ได้รู้สึกอย่างที่เขาแสดงว่าการขอโทษนั้นไม่ถูกต้องสมบูรณ์

Austin เชื่อว่าทุกถ้อยคำที่แสดงเจตนาของผู้พูดนั้น ไม่ได้ถือว่าเป็นวัจนกรรมทั้งหมด ถ้อยคำจะเป็นวัจนกรรม ก็ต่อเมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขที่เหมาะสมเท่านั้น ในกรณีที่มีถ้อยคำแสดงเจตนาไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่เหมาะสม ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 3 ชนิด ได้แก่

1. Null and Void หมายถึง คำแสดงเจตนาที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่เหมาะสม ข้อที่ 1 ข้อที่ 2 เช่น การที่เด็กชาย 6 ขวบมาทำหน้าที่บาทหลวงในงานแต่งงาน

2. Abuse insincerity หมายถึง ถ้อยคำแสดงเจตนาที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่เหมาะสม ข้อที่ 3 เช่น การที่ผู้พูดให้สัญญาโดยไม่ได้ตั้งใจที่จะทำตามสัญญา หรือการที่ผู้พูดไม่เชื่อว่าตนเองจะสามารถทำตามสัญญาได้

3. Breach of commitment หมายถึง ถ้อยคำแสดงเจตนาที่เป็นไปตามเงื่อนไขที่เหมาะสมทุกประการแต่ไม่เกิดวจนกรรมนั้นๆ เช่น การที่ผู้พูดให้สัญญาด้วยความจริงใจและมีเจตนาปฏิบัติตามสัญญา แต่ไม่ปฏิบัติตามสัญญาที่ให้ไว้

ตามแนวคิดของ Austin นั้นถือว่าการแสดงวจนกรรมแต่ละครั้งผู้พูดจะเกิดการกระทำ 3 ระดับ ได้แก่

1. การกล่าวถ้อย (locutionary act) คือ การเปล่งเสียงเพื่ออ้างถึงสิ่งต่างๆบนโลกและใช้สื่อความหมายในภาษา

2. การแสดงเจตนา (illocutionary act) คือระดับที่เกี่ยวข้องกับการแสดงวจนกรรมเป็นการแสดงเจตนาที่แฝงอยู่ในขณะที่ผู้พูดกล่าวถ้อย เช่น บอก ถาม สั่ง สัญญา ขอร้องหรือขอโทษ

3. วจนผล (perlocutionary act) คือระดับที่เน้นผลของวจนกรรม หมายถึง การกระทำของผู้ฟังที่เกิดจากการกล่าวถ้อยของผู้พูด

Searle (1976) กล่าวว่าวจนกรรมหมายถึงการกระทำโดยใช้คำพูด ซึ่งเกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขที่เหมาะสมของการกระทำนั้น โดยแต่ละวจนกรรมก็จะมีเงื่อนไขการเกิดที่ต่างกันไป เซอร์ลเชื่อว่าในการกล่าววจนกรรมแต่ละครั้ง ผู้พูดมีการกระทำ 3 ประการ ได้แก่

1. การกล่าวถ้อย หรือถ้อยคำ (utterance act) คือ การเปล่งเสียง ซึ่งคล้ายกับแนวความคิดเรื่อง locutionary act ของAustin

2. การนำเสนอความ (propositional act) คือ การแสดงความหมายของคำพูดหรือถ้อยคำที่เปล่งออกมา

3. การแสดงเจตนา (illocutionary act) คือ การแสดงเจตนาในการกล่าวถ้อยของผู้พูด

ทฤษฎีวิัจจนกรรมตามแนวความคิดของ Austin และ Searle นั้นแตกต่างกัน กล่าวคือ Austin เชื่อว่าวิัจจนกรรมหมายถึงทุกถ้อยคำที่ทำให้เกิดการกระทำ แสดงให้เห็นว่า Austin เน้นวิัจจนผลมาก และออสตินยังเชื่อว่าการกล่าวถ้อยและการแสดงเจตนาของผู้พูดในการกล่าวถ้อยสามารถแยกออกจากกันได้ ทั้งนี้เนื่องจาก Austin ศึกษาเรื่องวิัจจนกรรม โดยพิจารณาเฉพาะการกล่าวถ้อยในพิธีกรรมต่างๆ เช่น การแต่งงาน การพนัน ที่มีรูปแบบประโยคตายตัวและมีความหมายแน่นอนอยู่แล้ว การกล่าวถ้อยตามทฤษฎีวิัจจนกรรมของ Austin จึงมีลักษณะเป็นแบบแผนตายตัว มากกว่าที่ต้องอาศัยการตีความจากผู้ฟัง ส่วน Searle เชื่อว่า วิัจจนกรรมคือการกระทำโดยใช้คำพูดเพื่อแสดงเจตนาของผู้พูด ทั้งนี้ Searle ไม่ได้ให้ความสำคัญกับวิัจจนผลเหมือนกับ Austin แต่ให้ความสำคัญกับการแสดงเจตนาในการกล่าวถ้อย ที่จะต้องอาศัยการตีความจากผู้ฟัง มากกว่าที่จะเป็นข้อกำหนดที่ตายตัว นอกจากนี้ Searle ยังเชื่อว่าการกล่าวถ้อย และการแสดงเจตนาของผู้พูดไม่สามารถแยกออกจากกันได้ หมายความว่าทุกครั้งที่กล่าวถ้อย ผู้พูดจะต้องแสดงเจตนาแฝงในถ้อยคำนั้นๆ เสมอ กล่าวได้ว่า Searle ให้ความสำคัญกับการกล่าวถ้อย และเจตนาในการกล่าวถ้อย มากกว่าเนื้อความนำเสนอ โดย Searle เชื่อว่าเป็นไปได้ที่บางวิัจจนกรรมไม่มีเนื้อความนำเสนอ เช่น การที่ผู้พูดอุทานว่า “ว้าย” หรือ “อู๊ย” เป็นต้น นอกจากนี้ Searle ยังได้แบ่งวิัจจนกรรมออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

1. Representatives หมายถึง วิัจจนกรรมที่ผู้พูดสื่อไปยังผู้ฟัง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำเสนอเนื้อความ หรือบอกเล่าข้อเท็จจริงให้ผู้ฟังรู้ เป็นการยืนยันความจริง เช่น วิัจจนกรรมการบอก
2. Directives หมายถึง วิัจจนกรรมที่ผู้พูดสื่อไปยังผู้ฟัง โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้ฟังมีการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดเพื่อผู้พูด เช่น วิัจจนกรรมการขอร้อง วิัจจนกรรมการถาม วิัจจนกรรมการสั่ง
3. Commissives หมายถึง วิัจจนกรรมที่ผู้พูดสื่อไปยังผู้ฟัง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อบอกให้ผู้ฟังรับรู้ ว่า ผู้พูดกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อผู้ฟังในอนาคต เช่น วิัจจนกรรมการสัญญา การขู่
4. Expressives หมายถึง วิัจจนกรรมที่ผู้พูดสื่อไปยังผู้ฟัง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อแสดงสภาวะทางอารมณ์ สภาวะจิตใจหรือความรู้สึก เช่น วิัจจนกรรมการขอบคุณ การแสดงความยินดี
5. Declarations หมายถึง วิัจจนกรรมที่ผู้พูดสื่อไปยังผู้ฟัง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ประกาศหรือเปลี่ยนแปลงสถานภาพของบุคคลหรือบางสิ่งบางอย่าง เช่น การตั้งลงโทษจำเลย

1.2 กลวิธีการกล่าวขอโทษ (Apology Strategies)

การกล่าวขอโทษเป็นการแสดงวัจนกรรมอย่างหนึ่งของคนในสังคมที่แสดงถึงเจตนาหรือความตั้งใจของผู้พูดที่มีต่อผู้ฟังเมื่อตนรู้สึกว่าได้กระทำความผิดและต้องการให้ผู้ฟังยกโทษให้ ดังนั้นในส่วนต่อไปนี้จะกล่าวถึงกลวิธีที่ใช้ในการกล่าวถึงกลวิธีที่ใช้ในการกล่าวคำขอโทษโดยเสนอหลักการของกลวิธีการกล่าวขอโทษของ Fraser และ Holmes

Fraser (1980) กล่าวถึงสูตรทางอรรถศาสตร์ (Semantic Formulas) ที่ใช้ในการกล่าวคำขอโทษซึ่งมีทั้งหมด 5 ประเภท ดังนี้

1. การแสดงออกถึงการขอโทษ (An expression of an apology) แบ่งออกเป็นกลวิธีย่อยๆ ได้ 3 กลวิธี ได้แก่

1. การแสดงความเสียใจ เช่น “I’m sorry”
2. การกล่าวขอโทษ เช่น “I apologize”
3. การขอร้องให้ผู้อื่นยกโทษให้ เช่น “Excuse me” หรือ “Pardon me”

จะเห็นได้ว่ากลวิธีย่อยเหล่านี้เป็นวิธีการกล่าวขอโทษโดยตรง และใช้คำกริยาแสดงการขอโทษ (Apology verbs) ได้แก่ be sorry, forgive, excuse และ pardon ในแต่ละภาษาอาจเลือกใช้คำแสดงวัจนกรรมการขอโทษที่แตกต่างกันไป

2. การชี้แจงความผิด (An explanation or account of the situation) เป็นกลวิธีที่ผู้กระทำความผิดใช้แทนการแสดงการขอโทษโดยจะไม่กล่าวคำขอโทษออกมาตรงๆแต่จะเลี่ยงไปใช้การอธิบายเกี่ยวกับความผิดของตนเอง และถ้อยคำที่ใช้ในการอธิบายความผิดนั้นจะแตกต่างกันตามลักษณะของวัฒนธรรมภาษา

3. การแสดงความรับผิดชอบต่อความผิดที่กระทำ (An acknowledgement of responsibility) เป็นกลวิธีการกล่าวคำขอโทษซึ่งไม่มีลักษณะทางอรรถศาสตร์ที่เฉพาะเจาะจง (non – language - specific) เช่นเดียวกับกลวิธีที่ 2 แบ่งออกเป็น 4 กลวิธีย่อยได้แก่

1. การยอมรับว่าตนเองผิด เช่น “It’s my fault”
2. การแสดงให้เห็นว่าตนบกพร่อง เช่น “I didn’t see you”
3. การกล่าวว่าผู้ฟังสมควรได้รับคำขอโทษ เช่น “You’re right”
4. การแสดงให้เห็นว่าตนไม่ได้ตั้งใจ เช่น “I didn’t mean that”

4. การเสนอชดใช้ให้ (An offer of repair) เป็นกลวิธีซึ่งใช้ในกรณีทำให้ผู้ฟังได้รับบาดเจ็บ หรือทำให้ข้าวของพังเสียหาย เช่น “แล้วผมจะซื้อมาให้ใหม่ นะครับ” (กล่าวเมื่อผู้พูดทำแจกันของผู้ฟังแตก)

5. การสัญญาว่าจะไม่กระทำผิดอีก (A promise of forbearance) เป็นกลวิธีที่ใช้กล่าวเพื่อเป็นการให้สัญญาต่อผู้ฟังว่าตนจะไม่กระทำความผิดเช่นนั้นอีก เช่น เมื่อฝนผัดนัดกับเพื่อนหลายครั้งติดต่อกัน ฝนพูดกับเพื่อนเพื่อเป็นการสัญญาว่าตนจะไม่กระทำผิดอีกว่า “ฉันจะไม่ทำแบบนี้อีกแล้ว”

Holmes (1995) กล่าวถึงกลวิธีที่ใช้ในการกล่าวคำขอโทษซึ่งมีลักษณะและรายละเอียดคล้ายกับกลวิธีของ Fraser ซึ่งจำแนกได้เป็น 4 กลวิธีใหญ่ๆ ดังนี้

1. การกล่าวคำขอโทษอย่างชัดเจน (An explicit expression of apology) แบ่งเป็น 3 กลวิธีย่อย ได้แก่

- 1) การกล่าวขอโทษ (An offer of apology)
- 2) การแสดงว่าตนเสียใจ (An expression of regret)
- 3) การขอร้องผู้ฟังให้ยกโทษให้ (A request for forgiveness)

2. การอธิบายหรือชี้แจง (An explanation or account)

3. การแสดงความรับผิดชอบต่อความผิดที่ตนกระทำ (An acknowledgement of responsibility) แบ่งเป็นกลวิธีย่อยได้ 5 กลวิธี ได้แก่

- 1) การยอมรับว่าผิด (Accepting the blame)
- 2) การแสดงว่าบกพร่อง (Expressing self-deficiency)

- 3) การยอมรับว่าอีกฝ่ายสมควรได้รับคำขอโทษ (Recognizing the other person as deserving apology)
  - 4) การแสดงว่าตนไม่ได้ตั้งใจจะกระทำความผิด (Expressing lack of intent)
  - 5) การเสนอขอชดใช้ (An offer to repair)
4. การให้สัญญาว่าจะไม่กระทำความผิดอีก (A promise of forbearance)

เมื่อเปรียบเทียบกลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทั้ง Fraser และ Holmes พบว่ามีความคล้ายคลึงกันทั้งกลวิธีและรูปภาษาที่ใช้ในการกล่าววัจนกรรม แต่มีความแตกต่างประการหนึ่งที่สังเกตเห็นได้คือ Holmes จัดกลวิธีการเสนอชดใช้เป็นกลวิธีย่อยในกลวิธีการแสดงความรับผิดชอบต่อความผิดที่ตนกระทำออกจากรุน Holmes ยังได้จำแนกระดับความรุนแรงของการกระทำความผิดเป็น 3 ระดับดังนี้

1. ความผิดเล็กน้อย เช่น เดินชนคนอย่างกะทันหัน ลืมนำหนังสือไปคืนห้องสมุดเมื่อครบกำหนด
2. ความผิดปานกลาง เช่น ทำปากกาของเพื่อนพัง ให้ผู้อื่นรอนานจนเขาไปชมภาพยนตร์ไม่ทัน
3. ความผิดรุนแรง เช่น เดินชนคนล้มลงและได้รับบาดเจ็บ ทำรถยนต์ผู้อื่นพัง เสียหาย

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสุภาพ

แนวคิดที่เกี่ยวกับการใช้ภาษาสุภาพที่นักภาษาศาสตร์ได้นำมาอ้างอิงและได้รับความนิยมน้อยแพร่หลายได้แก่ ทฤษฎีภาษาสุภาพของบราวน์และเลวินสัน (Brown and Levinson, 1987) และหลักความสุภาพของเลคอฟ (Lakoff, 1989) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ทฤษฎีภาษาสุภาพของบราวน์และเลวินสัน

Brown and Levinson (1987) กล่าวว่าไว้ว่า มนุษย์ทุกคนในสังคมต่างมี “หน้า” ของตนเอง “หน้า” เปรียบเสมือนภาพลักษณ์หรือภาพพจน์ที่ทุกคนในสังคมต้องการจะมี และมนุษย์ทุกคนต่างตระหนักดีว่า สมาชิกในสังคมต่างมีความต้องการเช่นนี้เช่นเดียวกัน Brown และ

Levinson ได้แบ่งหน้าออกเป็น 2 แบบคือ หน้าเชิงลบ (negative face) และหน้าเชิงบวก (positive face)

- หน้าเชิงลบ (negative face) หมายถึง ความต้องการที่จะไม่ถูกละเมิดสิทธิ รบกวน ก้าวล่วง ครอบงำ ขัดขวางเจตนาหรือถูกบังคับจากผู้อื่น โดยคนส่วนใหญ่มักคำนึงถึงหน้าเชิงลบในสถานการณ์ที่เป็นทางการ เช่น การใช้สรรพนามที่เป็นทางการเพื่อเป็นการให้เกียรติหรือการกล่าวขอโทษเมื่อตนต้องขัดจังหวะการสนทนาของผู้อื่น

- หน้าเชิงบวก (positive face) หมายถึง ความต้องการที่จะได้รับการยอมรับ การชื่นชม ยกย่องและความสนใจจากผู้อื่น เช่น การชม การแสดงความยินดี เป็นวัจนกรรมที่ทำให้ผู้ฟังรู้สึกดี และได้รับการยอมรับจากคู่สนทนา การใช้คำเฉพาะกลุ่ม (jargon) เพื่อแสดงความเป็นกลุ่มเดียวกัน

หน้าถือว่าเป็นภาพลักษณ์ของบุคคลที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ในขณะนั้นๆว่า คู่สนทนาคำนึงถึงหน้าของตนเองหรือหน้าของอีกฝ่ายอย่างไร หากคู่สนทนาไม่คำนึงถึงหน้าลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ถือได้ว่าเป็นการทำให้เสียหน้า (Face Threatening Act หรือ FTA) ซึ่งสามารถเกิดได้ทั้งกับตัวผู้พูดและผู้ฟัง

Brown และ Levinson อธิบายวิธีการใช้ภาษาสุภาพไว้ 5 แบบ ดังต่อไปนี้

1. การพูดแบบกระชับ (without redressive action, baldly) คือ การสื่อสารที่ผู้พูดใช้ถ้อยคำที่ชัดเจน กระชับ ตรงไปตรงมาเพื่อสื่อให้เห็นวัตถุประสงค์ของตนเองและไม่สื่อความหมายโดยนัย เช่น ในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉินหรือเวลาคับขัน หรือในการสนทนาแบบเป็นกันเองระหว่างบุคคลที่มีความสนิทสนมกัน การพูดตรงไปตรงมาย่อมเป็นการใช้ภาษาที่สุภาพมากกว่าการพูดอ้อมหรือการใช้ภาษาที่เป็นทางการเพราะการพูดที่สุภาพหรือเป็นทางการมากเกินไปอาจทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่าผู้พูดไม่พอใจหรือประชดประชัน

2. ความสุภาพเชิงบวก (positive politeness) คือ การสื่อสารที่ผู้พูดคำนึงถึงหน้าเชิงบวก เพื่อให้ผู้ฟังรู้สึกว่าตนเองได้รับการยอมรับ และได้รับความเอาใจใส่จากผู้อื่น เช่น การชม การเรียกชื่อเล่น การแสดงความเห็นด้วย

3. ความสุภาพเชิงลบ (negative politeness) คือ การสื่อสารที่ผู้พูดคำนึงถึงหน้าเชิงลบ เพื่อให้ผู้ฟังรู้สึกว่าคุณไม่ได้ถูกบังคับหรือถูกขัดขวางเจตนาและรู้สึกว่าคุณได้รับความเคารพนับถือจากผู้อื่นด้วย เช่น การเสนอทางเลือก การขอโทษ

4. การใช้ภาษาอ้อม (off record) คือ การสื่อสารที่ผู้ฟังต้องตีความความหมายที่นอกเหนือจากตัวภาษาที่ปรากฏ เช่น การพูดเป็นนัย (hint) หรือการพูดไม่จบเพื่อให้ผู้ฟังตีความต่อเอง เช่น ในสถานการณ์ที่ผู้พูดต้องการให้ผู้ฟังเปิดพัดลมให้ผู้พูด ผู้พูดอาจกล่าวว่า “วันนี้รู้สึกว้ออากาศร้อนจังนะ” ผู้พูดใช้ภาษาอ้อมแทนการใช้ประโยคคำสั่ง

5. การไม่พูด (don't do the FTA) คือการสื่อสารที่ผู้พูดนิ่งเฉย ไม่พูดหรือไม่ตอบโต้บทสนทนา เนื่องจากในบางสถานการณ์นั้นการนิ่งเฉยจะแสดงถึงความสุภาพมากกว่า เช่น เมื่อได้รับคำตำหนิตติงจากเจ้านายหรือผู้ใหญ่ การนิ่งเฉยถือว่าการสื่อสารที่สุภาพมากกว่าการโต้เถียงกลับไป

2.2 หลักความสุภาพของเลคอฟ

Lakoff (1989) ได้ให้ความสำคัญกับความสุภาพในการสื่อสารมาก โดยได้กล่าวไว้ว่า ความสุภาพเป็นหลักสำคัญในการสนทนา เป็นการเลือกใช้ภาษาที่เหมาะสมซึ่งจะช่วยลดปัญหาในการสื่อสารที่อาจเกิดขึ้นเมื่อมีการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลได้ กล่าวได้ว่าการใช้ความสุภาพเป็นเครื่องมือที่แสดงว่าผู้ใช้ภาษาเป็นสมาชิกของสังคมนั้น การที่บุคคลประพฤติปฏิบัติหรือใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมเนียมข้อปฏิบัติของสังคมนั้นก็จะได้รับการยอมรับจากสังคม ในทางกลับกันหากบุคคลใดปฏิบัติตนหรือใช้ภาษาไม่เหมาะสมตามธรรมเนียมข้อปฏิบัติของสังคมนั้นก็อาจกลายเป็นบุคคลที่สังคมเห็นว่าไม่ดีได้ ดังนั้นความสุภาพจึงสัมพันธ์กับการตัดสินของสังคมว่าสมาชิกบุคคลนั้นเป็นคนดีของสังคมหรือไม่

Lakoff เสนอหลักความสุภาพซึ่งประกอบด้วยกฎ 3 ประการ ดังนี้

1. การไม่บีบบังคับผู้ฟัง

ผู้พูดจะไม่บังคับให้ผู้ฟังทำตามความต้องการของผู้พูด ถ้าต้องการรบกวนผู้ฟังผู้พูดก็จะกระทำในลักษณะที่ทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่ามีอะไรเรื่องร้ายแรงอะไร โดยอาจหลีกเลี่ยงการพูดโดยตรง ซึ่งการใช้ความสุภาพในลักษณะนี้มักใช้ในกรณีที่คู่สนทนาไม่สนิทสนมกัน

2. การให้ทางเลือกแก่ผู้ฟัง

ผู้พูดจะเปิดโอกาสให้คู่สนทนาได้เลือกกระทำในสิ่งที่ผู้ฟังต้องการ เช่น การขอร้องโดยใช้ประโยคคำถาม เพื่อให้ผู้ฟังมีโอกาสในการตอบคำถามแทนการตอบรับหรือปฏิเสธโดยตรง ซึ่งการใช้ความสุภาพลักษณะนี้มักใช้ในกรณีที่คู่สนทนามีความสนิทสนมกัน

3. การทำให้ผู้ฟังรู้สึกดี

ผู้พูดจะเลือกที่จะพูดในเรื่องที่ทำให้ผู้ฟังรู้สึกดี ไม่พูดในสิ่งที่ผู้ฟังไม่ชอบ

Lakoff ได้อธิบายต่อไปอีกว่า กฎข้อที่ 1 และข้อที่ 3 นั้นจะไม่สามารถปรากฏรวมกันได้แต่สามารถปรากฏร่วมกับกฎข้อที่ 2 ได้ทั้งสองกรณี ทั้งนี้เนื่องจากกฎข้อที่ 3 ตามแนวคิดของ Lakoff คือการเป็นมิตรกับคู่สนทนาใช้ในสถานการณ์ที่สร้างหรือแสดงความสนิทสนมแต่กฎข้อที่ 1 ใช้ในสถานการณ์ที่เป็นทางการ ดังนั้นจึงไม่ปรากฏรวมกันเพราะใช้ในสถานการณ์ที่ค่อนข้างตรงกันข้าม

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการทหาร

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลำดับชั้นของชั้นยศของข้าราชการทหาร

“ยศ” เป็นคำนาม หมายถึง การยกย่องนับถือเกียรติของตน, เกียรติคุณ, ฐานันดรที่พระมหากษัตริย์โปรดเกล้าฯ พระราชทานแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีสูงต่ำตามลำดับกันไป, เครื่องหมายพิเศษที่พระมหากษัตริย์โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้นเพื่อพระราชทานแก่ผู้มีฐานันดร มีสูงต่ำตามลำดับกันไป, เครื่องกำหนดหมายฐานะหรือชั้นของบุคคล

ยศของข้าราชการทหารบก แบ่งออกเป็น 17 ชั้นยศ เรียงลำดับจากน้อยไปมาก ดังนี้คือ พลทหาร สิบตรี สิบโท สิบเอก จำสิบตรี จำสิบโท จำสิบเอก ร้อยตรี ร้อยโท ร้อยเอก พันตรี พันโท พันเอก พลตรี พลโท พลเอก จอมพล(นิรนาม, 2549)

3.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับวินัยของข้าราชการทหาร

ความหมายของคำว่า “วินัยทหาร” และ “แบบธรรมเนียมทหาร” “วินัยทหาร” คือ การที่ทหารต้องประพฤติตามแบบธรรมเนียมทหาร (มาตรา 4) “แบบธรรมเนียมทหาร” ได้แก่ บรรดา กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง คำแนะนำ คำชี้แจงและสรรพนหนังสือต่าง ๆ ที่ผู้บังคับบัญชา ได้ออกหรือได้วางไว้เป็นหลักฐานให้ทหารปฏิบัติ ซึ่งรวมทั้งขนบธรรมเนียมและประเพณีอันดีของ ทหารทั้งที่เป็นและไม่เป็นลายลักษณ์อักษร

วินัยทหารเป็นหลักสำคัญที่สุดสำหรับทหารเพราะฉะนั้นทหารทุกคนจึงต้องรักษาโดย เครื่องครัดอยู่เสมอ ผู้ใดฝ่าฝืน ท่านให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิด ตัวอย่างการกระทำผิดวินัยทหาร มี ดังต่อไปนี้

1. คือ ชัดขึ้น หลีกเลียง หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน
  2. ไม่รักษาระเบียบการเคารพระหว่างผู้ใหญ่ผู้น้อย
  3. ไม่รักษามรรยาทให้ถูกต้องตามแบบธรรมเนียมของทหาร
  4. ก่อให้เกิดความสามัคคีในคณะทหาร
  5. เกียจคร้าน ละทิ้ง หรือเดินเล่ต่อหน้าที่ราชการ
  6. กล่าวคำเท็จ
  7. ใช้กิริยาวาจาไม่สมควร หรือประพฤติไม่สมควร
  8. ไม่ตักเตือนสั่งสอน หรือลงทัณฑ์ผู้ใต้บังคับบัญชาที่กระทำผิดตาม
- โทษานุโทษ
9. เสพเครื่องคองของเมฆจนถึงเสียกิริยา

3.3 กฎหมายว่าด้วยวินัยทหารและความเกี่ยวข้องกับกฎหมายอื่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มีบทบัญญัติโดยตรงที่มีผลบังคับต่อกฎหมายวินัยทหาร คือ

1) มาตรา 64 บุคคลผู้เป็นทหาร ตำรวจ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ พนักงานส่วนท้องถิ่น และพนักงานหรือลูกจ้างขององค์การของรัฐ ย่อมมีสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ เช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เว้นแต่ที่จำกัดในกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ วินัย หรือจรรยาบรรณ

2) มาตรา 61 บุคคลย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องราวร้องทุกข์และได้รับแจ้งผลการพิจารณาภายในเวลาอันสมควร ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ข้อสังเกต จากบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญฯ ทั้ง 2 มาตรา เป็นการรองรับพ.ร.บ. ว่าด้วยวินัยทหาร ฯ ในส่วนที่ทหารต้องอยู่ภายใต้บังคับในส่วนที่เกี่ยวกับวินัยทหาร ไม่ว่าจะเป็นกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ยังบัญญัติถึงสิทธิในการร้องทุกข์ของทหาร ซึ่งมีหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการร้องทุกข์ไว้โดยเฉพาะใน พ.ร.บ. วินัยทหาร ฯ ตั้งแต่มาตรา 21 ถึง มาตรา 31ข. ประมวลกฎหมายอาญาทหาร ประมวลกฎหมายอาญาทหาร เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อปี พ.ศ.๒๔๕๕ เป็นกฎหมายที่กำหนดลักษณะโทษและความผิดต่าง ๆ ที่เป็นความผิดทางอาญาในบางลักษณะเพื่อลงโทษแก่เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร เหตุผลก็คือการที่ทหารกระทำผิด

กฎหมายอาญาบ้านเมืองนั้น นอกจากจะเป็นความผิดทางอาญาแล้ว ความผิดดังกล่าวมีลักษณะเป็นการละเว้นการอันควรประพฤติของฝ่ายทหารเจือปนด้วย จึงสมควรมีกฎหมายอาญาทหารเพื่อลงโทษทหารให้หนักกว่าผู้กระทำผิดเช่นเดียวกันซึ่งเป็นคนธรรมดาสามัญ นอกจากนี้ ความผิดทางอาญาในทางทหารถือว่าเป็นความผิดวินัยถึงอาญาแผ่นดิน (คำพิพากษาฎีกาที่ 1121/2495) สำหรับประมวลกฎหมายอาญาทหารในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยวินัยทหาร มีหลายกรณีด้วยกัน กล่าวคือ

1) ให้อำนาจลงทัณฑ์ผู้กระทำผิดวินัยทหาร ไม่ว่าจะเป็นการกระทำผิดที่ใด ประมวลกฎหมายอาญาทหาร มาตรา 7บัญญัติว่า ผู้มีอำนาจบังคับบัญชาตามกฎหมายว่าด้วยวินัยทหาร มีอำนาจลงทัณฑ์แก่ทหารผู้กระทำผิดวินัยทหารตามกฎหมายว่าด้วยวินัยทหาร ไม่ว่าจะเป็นการกระทำ ความผิดในหรือนอกราชอาณาจักร

2) การกระทำผิดกฎหมายอาญาทหารในบางลักษณะให้อำนาจผู้บังคับบัญชาลงทัณฑ์ทางวินัยแทนการส่งตัวฟ้องศาลได้ การลงทัณฑ์ทางวินัย กับ การลงโทษทางอาญานั้น แตกต่างกันอย่างชัดเจนทั้งในเรื่องเจตนารมณ์ของกฎหมายและวิธีปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด รวมทั้งผลที่มีต่อผู้กระทำผิด แต่ในความคิดตามกฎหมายอาญาทหารบางลักษณะกฎหมายให้อำนาจผู้บังคับบัญชาที่จะพิจารณาเห็นว่า การกระทำผิดดังกล่าวเป็นการเล็กน้อยไม่สำคัญ ผู้บังคับบัญชามีอำนาจลงทัณฑ์ให้ถือว่าเป็นความผิดต่อวินัยทหาร ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 8 และ 9 คือ มาตรา 8 การกระทำความผิดอย่างใด ๆ ที่บัญญัติไว้ในมาตรา 21 มาตรา 23 มาตรา 24 มาตรา 28 มาตรา 29 มาตรา 30 มาตรา 31 มาตรา 32 มาตรา 33 มาตรา 34 มาตรา 35 มาตรา 36 มาตรา 37 มาตรา 39 มาตรา 41 มาตรา 42 มาตรา 43 มาตรา 44 มาตรา 46 และ มาตรา 47 แห่งประมวลกฎหมายนี้ ถ้าผู้มีอำนาจบังคับบัญชาตามกฎหมายว่าด้วยวินัยทหารพิจารณาเห็นว่า เป็นการเล็กน้อยไม่สำคัญ ให้ถือว่าเป็นความผิดต่อวินัยทหารและให้มีอำนาจลงทัณฑ์ตาม มาตรา 7 เว้นแต่ผู้มีอำนาจแต่งตั้งตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร จะสั่งให้ส่งตัวผู้กระทำความผิดไปดำเนินคดีในศาลทหาร หรือจะมีการดำเนินคดีนั้นในศาลพลเรือน ตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร จึงให้เป็นไปตามนั้น มาตรา 9 ความที่บัญญัติไว้ในมาตรา 8 ให้ใช้ตลอดถึงความผิดลหุโทษและความผิดที่เปรียบเทียบได้ตามกฎหมาย ตามปกติแล้ว ความผิดทุกมาตราที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาทหารทุกมาตรา ถือว่าเป็นความผิดทางอาญา ดังนั้น ผู้กระทำความผิดตามกฎหมายนี้ย่อมถูกส่งตัวฟ้องศาล แต่ความในมาตรา 8 บัญญัติเป็นข้อยกเว้นไว้ว่า ถ้าเป็นความผิดตามมาตราใดมาตราหนึ่ง รวม 21 มาตรา ดังต่อไปนี้

มาตรา 21 นายเรือทำให้เรือชำรุดโดยประมาท

มาตรา 23 ทำให้เรือทหารชำรุดหรืออับปางโดยประมาท

มาตรา 24 ความผิดที่กระทำต่อเรือที่ใช้เดินในลำน้ำ

มาตรา 27 ทหารทำลายหรือละทิ้งทรัพย์สินที่ใช้ในการยุทธ

มาตรา 28 สบประมาทธง

มาตรา 29 ทหารละทิ้งหน้าที่

มาตรา 30 ทหารขัดขืนหรือละเลยไม่กระทำตามคำสั่ง

มาตรา 31 ทหารขัดขืนหรือละเลยไม่กระทำตามคำสั่งอย่างองอาจ

มาตรา 32 ทหารขัดขืนหรือละเลยไม่กระทำตามข้อบังคับ

มาตรา 33 ทหารขัดขืนหรือละเลยไม่กระทำตามข้อบังคับอย่างองอาจ

มาตรา 34 ทหารหลับยามหรือเมาสุรา

มาตรา 35 ทหารไม่เอาใจใส่หรือประมาทในหน้าที่

มาตรา 36 ทำร้ายทหารยาม

มาตรา 37 หมิ่นประมาทหรือขู่เชิญทหารยาม

มาตรา 38 ทหารทำร้ายผู้ใหญ่เหนือตน

มาตรา 41 ทหารแสดงความอาฆาต หรือหมิ่นประมาทผู้บังคับบัญชา หรือทหารผู้ใหญ่เหนือตน

มาตรา 42 ทหารกระทำการกำเริบ

มาตรา 43 ทหารกระทำกำเริบโดยมีศัตรูราช

มาตรา 44 ทหารกระทำการกำเริบแล้วเลิกไปโดยดี

มาตรา 46 ทหารกระทำผิดฐานหนีราชการ

มาตรา 47 ทหารปลอมปนทรัพย์สินของทหาร

หากผู้บังคับบัญชาพิจารณาเห็นว่า การกระทำความผิดฐานใดฐานหนึ่งใน 21 ลักษณะนี้ เป็นการเล็กน้อยไม่สำคัญ ก็ให้ถือว่าเป็นความผิดต่อวินัยทหาร และผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งให้ส่งตัวผู้กระทำผิดฟ้องศาลก็ต้องเป็นไปตามนั้น ทั้งนี้ เพราะอำนาจสั่งคดีในทางศาลทหารเป็นอำนาจตามกฎหมายของผู้มีอำนาจแต่งตั้งตุลาการโดยตรง ส่วนความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาทหารในมาตราอื่นที่มีได้ระบุเป็นข้อยกเว้นไว้ใน มาตรา 8 ผู้บังคับบัญชาไม่มีอำนาจพิจารณาว่าเป็นความผิดเล็กน้อยไม่สำคัญ ยกตัวอย่าง เช่น ทหารกระทำผิดตามประมวลกฎหมายอาญาทหาร มาตรา 38 ฐานทำร้ายผู้บังคับบัญชา กรณีเช่นนี้ ทหารผู้กระทำความผิดจะต้องถูกดำเนินคดีในศาลทหาร (นิรนาม, 2548)

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมการขอโทษ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมขอโทษนั้น ผู้วิจัยจะขอแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

Blum – Kullka and Olshtain (1984 อ้างถึงใน สุพันธ์, 2546) ได้ศึกษาการแสดงวัฒนธรรมการขอโทษของชาวอเมริกันและชาวอิสราเอล พบว่า ในเหตุการณ์ที่มีความผิดเดียวกัน คนทั้งสองวัฒนธรรมจะเลือกแสดงวัฒนธรรมการขอโทษที่ต่างกัน เพราะทั้งสองวัฒนธรรมจะรับรู้ความ

รุนแรงของเหตุการณ์ที่ต่างกัน เช่น ชาวอิสราเอลเชื่อว่าการกล่าวดูถูกและโต้เถียงผู้อื่นในที่ประชุมไม่เป็นความผิดที่จะต้องแสดงวีจรรย์การขอโทษ เพราะวัฒนธรรมของชาวอิสราเอลคนสามารถกล่าวโต้เถียงวิจารณ์กันได้อย่างเปิดเผย ซึ่งตรงข้ามกับสังคมชาวอเมริกันที่ถือว่าการกระทำเช่นนี้เป็นสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดขึ้นถ้ากระทำก็ต้องกล่าวขอโทษ ในสถานการณ์การเข้าประชุมสายชาวอเมริกันถือว่าการกระทำความคิดที่รุนแรงเนื่องจากการตรงต่อเวลาเป็นข้อกำหนดในวัฒนธรรมอเมริกัน ด้วยเหตุนี้ชาวอเมริกันจึงแสดงวีจรรย์การขอโทษบ่อยกว่าชาวอิสราเอลซึ่งถือว่าการมาประชุมสายไม่สำคัญไม่สมควรกล่าวขอโทษ แต่จะใช้กลวิธีอธิบายให้เหตุผลของการมาสาย

Bergman and Kasper (1991 อ้างถึงใน ทศนีย์, 2541) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์การกระทำผิด ได้แก่ สถานภาพทางสังคมของผู้พูดผู้ฟัง ความสนิทสนมคุ้นเคยระหว่างผู้พูดผู้ฟัง น้ำหนักความคิดที่เกิดขึ้น ความรู้สึกจำเป็นที่ต้องกล่าวขอโทษ ความรู้สึกเสียหน้าของผู้กระทำผิด และโอกาสที่จะได้รับการอภัย ในกลุ่มตัวอย่างชาวไทยและอเมริกัน พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มรับรู้ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์การกระทำผิดต่างกัน

2.2 งานวิจัยในภาษาไทย

ทศนีย์ (2541) ทำการศึกษาเรื่องวีจรรย์การขอโทษในภาษาไทย เพื่อศึกษากลวิธีแสดงวีจรรย์การขอโทษในภาษาไทยและความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีดังกล่าวกับน้ำหนักความคิด ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้มาจากการตอบแบบสอบถามชนิดเติมเต็ม บทสนทนาของกลุ่มตัวอย่างคนไทยหลากหลายอาชีพที่อยู่ในสังคมไทย จำนวนทั้งสิ้น 50 คน พบว่า กลวิธีแสดงวีจรรย์การขอโทษในภาษาไทยแบ่งเป็น 5 กลวิธีใหญ่ๆ ได้แก่ การกล่าวคำแสดงเจตนาในการขอโทษ การยอมรับผิด การเสนอขอชดใช้และการพยายามทำให้ผู้อื่นรู้สึกพอใจ โดยการกล่าวคำแสดงเจตนาในการขอโทษเป็นกลวิธีที่ผู้พูดนิยมใช้มากที่สุด สะท้อนให้เห็นลักษณะที่สำคัญของวัฒนธรรมไทยว่าให้ความสำคัญกับความรู้สึกของผู้ฟังมากกว่าการคำนึงถึงหน้าของผู้พูด

สุนันท์ (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่องวีจรรย์การขอโทษในภาษาไทยของเพศชายและเพศหญิง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีแสดงวีจรรย์การขอโทษในภาษาไทยของเพศหญิงและเพศชายในระดับการศึกษาและช่วงอายุที่กำหนดและเพื่อศึกษาการใช้ภาษาสุภาพเพื่อแสดงวีจรรย์การขอโทษในภาษาไทยของเพศหญิงและเพศชายตามระดับการศึกษา และช่วงอายุที่

กำหนด โดยนำแบบสอบถามซึ่งเป็นเหตุการณ์สมมติของการกระทำความคิด 10 เหตุการณ์ให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มเขียนตอบแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์พบว่า กลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษในภาษาไทยมี 4 กลวิธีใหญ่ คล้ายคลึงกับกลวิธีซึ่งพบในงานวิจัยของ โฮล์ม คือ การกล่าวคำแสดงเจตนาในการขอโทษ การอธิบายหรือชี้แจง การแสดงความรับผิดชอบต่อความผิดที่ตนกระทำและการทำให้ผู้ฟังพอใจ ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งเพศหญิงและเพศชายนิยมใช้กลวิธีการกล่าวคำแสดงเจตนาในการขอโทษ การแสดงความรับผิดชอบต่อความผิดที่ตนกระทำและการทำให้ผู้ฟังพอใจ ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งเพศชายและหญิงนิยมใช้กลวิธีการกล่าวคำแสดงเจตนาในการขอโทษมากที่สุด และนิยมใช้กลวิธีการทำให้ผู้ฟังพอใจน้อยที่สุด ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอายุ 21-30 ปี แสดงวัจนกรรมการขอโทษน้อยที่สุด ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มอายุ 41-50 ปี แสดงวัจนกรรมการขอโทษน้อยที่สุด เพศหญิงแสดงวัจนกรรมการขอโทษน้อยกว่าเพศชาย

ในการศึกษาการใช้ภาษาสุภาพเพื่อแสดงวัจนกรรมการขอโทษนั้นผู้ศึกษาพบว่าทั้งเพศหญิงและเพศชายมีการแสดงออกถึงความสุภาพในลักษณะเดียวกันโดยเลือกใช้คำ 2 ประเภท คือ คำที่แสดงความสุภาพโดยตรงและคำที่แฝงความสุภาพ นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยซึ่งมีผลต่อการเลือกใช้ถ้อยคำเพื่อแสดงความสุภาพในการแสดงวัจนกรรมการขอโทษ ได้แก่ ความเป็นทางการ ฐานะทางสังคม อายุ และความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางสังคม

ในงานวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยได้เลือกที่จะทำการวิจัยวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยใน 2 ประการคือ สถานภาพทางสังคม อายุ ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาค้นคว้างานวิจัยทางภาษาที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัย 2 ประการ พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพทางสังคม

Labov (1972 อ้างถึงใน อมรา 2544: 65 - 67) ทำการวิจัยเรื่องการจัดช่วงชั้นทางสังคมของ (r) ในห้างสรรพสินค้า 3 แห่งในนครนิวยอร์ก คือ แชนส์ ฟิฟธ์ แอเวนิว และเอสไคลน์ที่ราคาสินค้าและการโฆษณาในห้างทั้ง 3 นี้ต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งเป็นดัชนีนี้ให้เห็นว่าห้างแชนส์ เป็นห้างที่อยู่ชั้นสูงสุด เมชีส์อยู่ตรงกลางและเอสไคลน์ต่ำสุด โดยมุ่งที่จะอธิบายการแปรของเสียง (r) ตามระดับสถานภาพทางสังคม โดยเก็บข้อมูลวิจัยโดยเข้าไปสัมภาษณ์ในห้างสรรพสินค้าดังกล่าวแล้วถามลูกค้าที่เข้ามาซื้อของ และพนักงานในร้านด้วยถามว่าของที่ขายสิ่งหนึ่งสิ่งใดในชั้น 4 อยู่ที่

ไหนดูที่เลือกชั้น 4 เพราะคำว่า fourth มีเสียง (r) ผลการสัมภาษณ์พบว่า มีผู้ถูกสัมภาษณ์ 68 คน ในห้างแซกส์ 125 คนในเมซีส์และ 71 คนในเอสไคลน์ รวมทั้งสิ้น 264 คน พบว่า ในห้างสรรพสินค้าแซกส์มีผู้ออกเสียง [r] สม่่าเสมอเป็นจำนวนมากที่สุด เมซีส์รองลงมา และในเอสไคลน์มีจำนวนน้อยที่สุด (30% 20% และ 4% ตามลำดับ)

กล่าวโดยสรุปคือ งานวิจัยชิ้นนี้แสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์กันระหว่างสถานภาพทางสังคมกับการใช้ภาษา กล่าวคือคนที่อยู่ในสถานภาพทางสังคมสูงกว่า หรือมีศักดิ์ศรีมากกว่า จะออกเสียง r ซึ่งเป็นเสียงที่มีศักดิ์ศรีในจำนวนที่สม่่าเสมอมากกว่า

Trudgill (1987b อ้างถึงใน อมรา 2544: 68-71) ได้ทำการศึกษาวิจัยที่ดำเนินรอยตามแนวความคิดของลาบอฟ และนำเอาตัวแปรชั้นทางสังคม เข้ามาพิจารณาในการศึกษาการออกเสียง (ng) ในภาษาอังกฤษที่พูดในเมืองนอริช ประเทศอังกฤษ โดยเลือกพื้นที่ที่ศึกษา 4 พื้นที่ ตามเกณฑ์ที่อยู่อาศัยและสภาพทางสังคม โดยมีการตั้งสมมติฐานว่า การออกเสียง (ng) เป็น **ŋ** เช่นในคำว่า hunting, shooting จะปรากฏในหมู่ผู้พูดที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูดที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำ และบ่อยครั้งกว่าในเหตุการณ์ที่เป็นทางการ ตัวแปรทางสังคมที่ทรัดกิลล์พิจารณาก็คือสถานภาพทางสังคมและเหตุการณ์ ผลการศึกษาพบว่า คนนอริชชั้นแรงงานออกเสียง (ng) เป็น [ŋ] ต่ำมาก ส่วนชนชั้นกลางออกเสียง (ng) เป็น [ŋ] สูงมากโดยเฉพาะในการพูดอย่างเป็นทางการ

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอายุ

ประณีต (2543) ศึกษาเปรียบเทียบการใช้คำศัพท์ของคนต่างอายุในภาษาเขมรถิ่นไทยที่บ้าน ตะลุงเก่า อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อเปรียบเทียบการใช้คำศัพท์ภาษาเขมร ถิ่นไทยของคนสามกลุ่มอายุพูดที่บ้านตะลุงเก่า ตำบลโคกม้า อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ รวมถึงแสดงแนวโน้มการใช้คำศัพท์ภาษาเขมรถิ่นไทยสำเนียงตะลุงเก่าในอนาคต ผลการศึกษาสรุปได้ว่าผู้บอกภาษาเขมรตะลุงเก่ามีการใช้คำศัพท์ 6 ลักษณะดังนี้ 1.) คำศัพท์ที่ผู้พูดทั้งสามกลุ่มอายุใช้เหมือนกันและเป็นคำเดียวกันกับคำศัพท์หลัก ร้อยละ 72 2.) คำศัพท์คนละคำกับคำศัพท์หลักแต่มีความหมายเหมือนกันหรือใช้แทนกันได้ ร้อยละ 0.5 โดยผู้พูดทั้ง 3 กลุ่มอายุใช้คำศัพท์ ชนิดนี้ในอัตราส่วนที่ไม่แตกต่างกันมากนัก 3.) คำศัพท์ที่มีความหมายใกล้เคียงหรืออยู่ในกลุ่มความหมายเดียวกันกับคำศัพท์หลัก ร้อยละ 3 ซึ่งใช้มากในกลุ่ม อายุที่ 2 และ 3 ในอัตราส่วนที่ไม่แตกต่างกันมากนัก และใช้น้อยในกลุ่มอายุที่ 1 4.) คำศัพท์ที่มีผู้พูดบางคนไม่รู้คำศัพท์หรือจำคำศัพท์ไม่ได้

ร้อยละ 10.5) คำยืมจากภาษาไทยมาตรฐาน ร้อยละ 7.5 ซึ่งผู้พูดในกลุ่มอายุที่ 3 มีอัตราส่วนการใช้คำศัพท์ 2 ชนิดหลังนี้มากที่สุด และใช้รองลงไปในกลุ่มอายุที่ 2 และ 1 ตามลำดับ (6.) คำศัพท์อื่น ๆ หลายชนิด (จำนวน 41 คำหรือร้อยละ 7) นอกจากนี้ยังพบการแปรเสียงทั้งเสียงพยัญชนะ สระ และ โครงสร้างพยางค์ โดยการแปร เกิดจากการทำให้การออกเสียงง่ายและรวดเร็วขึ้น ลักษณะการแปรที่สำคัญ ได้แก่ การแปรของพยัญชนะเป็นการกลมกลืนเสียง พบมากที่สุดในกลุ่มอายุที่ 1 การละเสียง พยัญชนะต้นควบกล้ำและพยัญชนะท้ายของพยางค์รอง พบมากที่สุดในกลุ่มอายุที่ 3 การแปรของ สระเกิดที่พยางค์รองหรือพยางค์นำที่เป็นพยางค์เปิดเป็นส่วนใหญ่ โดยผู้พูดจะใช้สระกลาง ที่เป็นสระคล้าย [(+,L)] มากที่สุดและการแปรของพยางค์ เป็นการลดรูปของพยางค์ พบทั่วไป ทั้ง 3 กลุ่มอายุ นอกจากนี้ยังมีการละพยางค์รองซึ่งพบมากที่สุดในกลุ่มอายุที่ 3 จากการศึกษาในครั้งนี้ได้เห็นแนวโน้มว่า ผู้พูดภาษาเขมรตระกูลเก่าที่มีอายุน้อย มีการเปลี่ยนแปลงการใช้คำศัพท์และการแปรเสียงมากที่สุด โดยมีแนวโน้มจะใช้เวดง คำศัพท์ภาษาเขมรน้อยลง และใช้คำยืมจากภาษาไทยมาตรฐานมากขึ้น

อรทัย (2545) ศึกษาเปรียบเทียบการใช้คำศัพท์ของคนต่างอายุในภาษาลับแล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อเปรียบเทียบการใช้คำศัพท์ของคนสามกลุ่มอายุ รวมถึงแสดงแนวโน้มการใช้คำศัพท์ภาษาลับแลในอนาคต การศึกษาใช้วิธีการสัมภาษณ์โดยนำ คำศัพท์จำนวนทั้งสิ้น 410 คำ แยกตามกลุ่มคำศัพท์ 12 กลุ่ม สอบถามผู้บอกภาษาจำนวน 24 คน ผู้บอกภาษาเพศชาย 12 คน และผู้บอกภาษาเพศหญิง 12 คน แบ่งผู้บอกภาษาเป็น สามกลุ่มอายุดังนี้ ผู้บอกภาษากลุ่มอายุที่ 1 อายุ 55 ปีขึ้นไป ผู้บอกภาษากลุ่มอายุที่ 2 อายุระหว่าง 35-45 ปี และผู้บอกภาษากลุ่มอายุที่ 3 อายุระหว่าง 15-25 ปี ผลการศึกษาสรุปว่า ผู้บอกภาษาลับแลทั้งสามกลุ่มอายุมีการใช้คำศัพท์ใน 4 ลักษณะ ดังนี้ (1) การใช้คำศัพท์ที่ผู้บอกภาษาทั้งสามกลุ่มอายุใช้เป็นคำศัพท์เดียวกันซึ่งเป็น คำศัพท์เดิมและ คำศัพท์อื่น จำนวน 246 คำ หรือร้อยละ 60 (2) การใช้คำศัพท์ที่ผู้บอก ภาษาทั้งสามกลุ่มอายุใช้เป็น คำศัพท์เดียวกันและเป็นคำศัพท์เดิมโดยที่ผู้บอกภาษา บางกลุ่มอายุได้นำคำศัพท์เดิมอีกคำศัพท์หนึ่ง หรือมากกว่ามาใช้ร่วมด้วย จำนวน 25 คำ หรือร้อยละ 6.09 (3) การใช้คำศัพท์ที่ผู้บอกภาษาสองกลุ่ม อายุต่อเนื่องกันใช้ศัพท์ เดียวกันซึ่งเป็นคำศัพท์เดิมและเป็นคำศัพท์อื่น จำนวน 18 คำ หรือร้อยละ 4.39 (4) การใช้คำศัพท์ที่ผู้บอกภาษานำมาจากภาษาถิ่นอื่น โดยนำมาใช้แทนหรือใช้ร่วมกันกับ คำศัพท์เดิม จำนวน 121 คำ หรือร้อยละ 29.51 นอกจากนี้ยังพบการแปรเสียง ซึ่งเป็น การแปรอย่าง ไม่มีข้อจำกัด ส่วนการเปลี่ยนแปลงด้านความหมายพบมากในผู้บอกภาษากลุ่ม อายุที่ 3 และพบ คำศัพท์ที่กำลังจะหายไปจากการใช้ในชีวิตประจำวันอีกจำนวนหนึ่งด้วย ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ผู้บอกภาษาในกลุ่มอายุที่ 3 มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ คำศัพท์มากที่สุด โดยมีแนวโน้มการใช้คำศัพท์ ภาษาลับแลน้อยลง และใช้คำยืมจากภาษาไทย

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

วิธีการเก็บข้อมูล

1. วิธีการเก็บข้อมูลเพื่อกำหนดเหตุการณ์ของการทำความผิด

การเก็บข้อมูลเพื่อกำหนดเหตุการณ์ของการทำความผิดที่จะนำมาใช้ในการสร้างแบบสอบถามเพื่อที่จะศึกษาพฤติกรรมการกล่าววิจฉกรรกรรมการขอโทษ

1.1 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยเลือกศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นทหารบกที่ ค่ายสมเด็จพระศรีนครินทราบา จังหวัดลพบุรีโดยทำการคัดเลือกนายทหารเฉพาะยศนายร้อยเท่านั้นซึ่ง นั่นก็คือนายทหารที่มียศตั้งแต่ร้อยตรีถึงยศร้อยเอก โดยเมื่อนำศทางการทหารมาเรียงตามลำดับจากตำแหน่งต่ำกว่าไปหาตำแหน่งที่สูงกว่าแล้ว ดังนี้ พลทหาร สิบตรี สิบโท สิบเอก จำสิบตรี จำสิบโท จำสิบเอก ร้อยตรี ร้อยโท ร้อยเอก พันตรี พันโท พันเอก พลตรี พลโท พลเอก จอมพล พบว่ายศนายร้อย(ร้อยตรี-ร้อยเอก) เป็นยศที่อยู่ตรงกลางผู้วิจัยเห็นว่าจึงเหมาะสมที่จะเก็บข้อมูลจากนายทหารยศดังกล่าว

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลนั้นผู้วิจัยใช้แบบสอบถามโดยแบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อที่จะกำหนดระดับความรุนแรงของการกระทำผิดซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่าแบบสอบถามชุดที่ 1 โดยแบบสอบถามแต่ละข้อนั้นเป็นเหตุการณ์สมมติของการทำความผิดที่เป็นคำบรรยายสั้นๆเกี่ยวกับการทำความผิดในลักษณะที่แตกต่างกันไป โดยเหตุการณ์ของการทำความผิดทั้งหมดนั้นถือว่าเป็นความผิดที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า เป็นเหตุการณ์ของการทำความผิดที่บุคคลหนึ่งทำผิดต่ออีกหนึ่งบุคคลเท่านั้น เป็นเหตุการณ์ความผิดที่สามารถเกิดขึ้นในสังคมไทยทั่วไปไม่ใช่เหตุการณ์การทำความผิดที่ถือว่าเป็นความผิดในวินัยทหารเพราะความผิดแบบนี้ผู้วิจัยถือว่าเป็นความผิดในหน้าที่ไม่ใช่ความผิดที่บุคคลหนึ่งทำต่อบุคคลหนึ่งที่ต้องกล่าววิจฉกรรกรรมการ

ขอโทษต่อกัน ในการเก็บข้อมูลนั้น กระทำโดยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตัดสินใจในการกระทำ ความคิดที่อยู่ในแบบสอบถามนั้นมีความคิดร้ายแรงมากน้อยแค่ไหน โดยที่ผู้วิจัยได้แบ่งระดับ ความรุนแรงของเหตุการณ์ของการทำความผิดเป็น 3 ระดับดังนี้ ความผิดเล็กน้อย 5 เหตุการณ์ ความผิดปานกลาง 5 เหตุการณ์และความผิดรุนแรงโดยผู้วิจัยได้กำหนดเหตุการณ์ของการทำ ความผิดในระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่รุนแรงน้อย 5 เหตุการณ์ รุนแรงปานกลาง 5 เหตุการณ์และรุนแรงมาก 5 เหตุการณ์รวมทั้งสิ้น 15 เหตุการณ์ดังต่อไปนี้

1. เดินชนนายทหารท่านหนึ่งทำให้เขาเซเล็กน้อยแต่ก็ไม่ได้เป็นอะไร
2. รีบเดินไปทำงานจนเหยียบเท้านายทหารท่านหนึ่งที่เดินสวนกัน
3. เดินสะดุดเท้าตนเองจนทำกาแฟหกรดเสื้อนายทหารท่านหนึ่งที่กำลังเดินมาทำงาน
4. ยืนอยู่ชั้น 2 และวางเอกสารไว้ที่ระเบียง แล้วผลอใช้มือปิดเพิ่มเอกสารร่วงไปข้างล่างแล้วไปเกลียดศีรษะนายทหารท่านหนึ่งเข้าแต่เขาหลบทัน
5. ทำหนังสือ “แบบธรรมเนียมทหาร” ที่ขอยืมนายทหารท่านหนึ่งมาเขียนำงานหนังสือพองทั้งเล่ม
6. ลืมบอกนายทหารท่านหนึ่งว่ามีคนโทรศัพท์มาเลื่อนนัดระหว่างที่ทหารท่านนั้นไม่อยู่ ทำให้นายทหารท่านนั้นไปตามนัดแต่ไม่พบใคร
7. นัดกับนายทหารท่านหนึ่งว่าจะไปราชการต่างจังหวัดพร้อมกัน แต่มาสาย 20 นาที
8. มีนัดคุยธุระเรื่องงานสำคัญกับนายทหารท่านหนึ่งแต่ไม่ได้ไปตามนัด
9. ทำเครื่องเล่น MP3 ที่ขอยืมนายทหารท่านหนึ่งมาฟัง
10. วางเพิ่มเอกสารที่วางอยู่บน โต๊ะของนายทหารท่านหนึ่งแต่เมื่อไปปิดโดนกรอบรูปครอบครัวของนายทหารท่านนั้นจนทำให้กรอบรูปตกลงมาแตก
11. ขอยืมมอเตอร์ไซด์ของนายทหารท่านหนึ่งมาขับเพื่อไปธุระภายในหน่วยทหาร ขณะขับมีสุนัขวิ่งตัดหน้าทำให้ต้องหักหลบจนไปเฉี่ยวคันไม้ข้างทางทำให้ตะกร้าหน้ารถบุบ
12. ขับรถยนต์ไปชนท้ายรถยนต์อีกคันที่นายทหารท่านหนึ่งขับอยู่เพราะเบรครถไม่ทันจนทำให้ไฟท้ายแตกและรถเป็นรอยเล็กน้อย
13. เปิดประตูกระทันหันจนทำให้บานประตูกระแทกแก้วน้ำที่นายทหารท่านหนึ่งถือมาแตกบาดมือจนเลือดไหล
14. ขับรถยนต์ไปเฉี่ยวนายทหารท่านหนึ่งที่กำลังเดินข้ามถนน ทำให้เขาล้มลงกับพื้นจนข้อเท้าเคล็ด
15. ไม่ได้บอกนายทหารท่านหนึ่งว่าท่านผู้บัญชาการหน่วยขอพบด่วนเพื่อคุยงานสำคัญเป็นเหตุให้นายทหารท่านนั้น โดนผู้บัญชาการหน่วยตำหนิอย่างรุนแรง

ในเหตุการณ์ของการกระทำความคิดที่สมมติเพื่อใช้ในแบบสอบถามชุดที่ทั้งหมดนั้นในแบบสอบถามจะไม่ได้เรียงตามลำดับความคิดจากน้อยไปหามากหรือจากความคิดมากไปหาความคิดน้อยแต่อย่างใด แต่จะคละระดับความคิดแตกต่างกันไปเพื่อต้องการให้กลุ่มตัวอย่างได้ให้คะแนนตามแนวคิดของตนเอง โดยในการแบ่งระดับเหตุการณ์ในการกระทำความคิดนั้นยึดระดับของการแบ่งเหตุการณ์และลักษณะของการกระทำความคิดตามแนวคิดของ Holmes (1995) ที่ได้จำแนกระดับความรุนแรงของการกระทำความคิดเป็น 3 ระดับดังนี้

1. ความคิดน้อย เช่น เดินชนคนอย่างกะทันหัน ลืมนำหนังสือไปคืนห้องสมุดเมื่อครบกำหนด
2. ความคิดปานกลาง เช่น ทำที่เย็บกระดาษของเพื่อนพัง ให้ผู้อื่นรอนานจนเขาไปชมภาพยนตร์ไม่ทัน
3. ความคิดรุนแรง เช่น ชนคนล้มลงและได้รับบาดเจ็บ ทำรถยนต์ผู้อื่นพัง เสียหาย

สาเหตุที่ผู้วิจัยนำแนวคิดของโฮล์มมาประกอบในการสมมติเหตุการณ์ของการกระทำความคิดด้วยนั้นเป็นเพราะโฮล์มถือได้ว่าเป็นบุคคลหนึ่งในยุคแรกๆ ที่ศึกษาเรื่องวัจนกรรมการขอโทษ และงานวิจัยของโฮล์มมักถูกนำมาอ้างอิงในงานวิจัยชิ้นอื่นๆ ต่อมามากมายจนอาจถือได้ว่าแนวคิดของโฮล์มเป็นที่ยอมรับจากนักวิจัยทางภาษาศาสตร์ทั่วโลกก็ได้ และจากการที่ผู้วิจัยต้องนำแบบทดสอบนี้มาทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างอีกครั้งทุกๆ ที่ได้ทำการแบ่งระดับเหตุการณ์ของการกระทำความคิดตามแนวคิดของโฮล์มแล้วนั้นเนื่องมาจากทหารบกซึ่งเป็นคนไทยนั้นอาจมีแนวคิดทางด้านระดับความรุนแรงของเหตุการณ์ความคิดที่แตกต่างจากโฮล์มซึ่งไม่ใช่คนไทยก็ได้ จึงจำเป็นต้องทำแบบทดสอบกับทหารบกอีกครั้งเพื่อศึกษาว่าทหารบกได้มีการแบ่งระดับความคิดของเหตุการณ์อย่างไรและเพื่อให้แนวทางในการมองเหตุการณ์ความคิดไปในแนวทางเดียวกัน

ในการให้คะแนนนั้นผู้วิจัยกำหนดให้คะแนนของระดับความรุนแรงของความคิดรุนแรงมากที่สุด 10 คะแนนและลดหลั่นกันตามลำดับของความรุนแรงของความคิดจนมาถึงระดับคะแนน 1 คะแนนซึ่งถือเป็นระดับคะแนนที่น้อยที่สุด โดยให้กลุ่มตัวอย่างกากบาท(X) ในช่องคะแนนที่กลุ่มตัวอย่างคิดไว้ เช่น ถ้าผู้ทำแบบสอบถามเห็นว่าเหตุการณ์นี้มีระดับความรุนแรงของการกระทำความคิดในระดับคะแนน 5 คะแนนก็ให้กากบาท(X) ในช่องหมายเลข 5 ดังนี้

1	2	3	4	~~5~~	6	7	8	9	10
---	---	---	---	--------------	---	---	---	---	----

เมื่อเก็บแบบสอบถามที่ผ่านการกรอกข้อมูลเรียบร้อยแล้ว 35 ฉบับแล้ว ผู้วิจัยก็จะทำการรวบรวมคะแนนทั้งหมดแยกตามเหตุการณ์ โดยที่คะแนนสูงสุดของแต่ละเหตุการณ์จะมีได้คือ 350 คะแนน (35 คน X 10 คะแนน) คะแนนต่ำสุดของแต่ละเหตุการณ์จะมีได้คือ 35 คะแนน (35 คน X 1 คะแนน) จากนั้นก็นำคะแนนที่ได้นั้นมาเรียงตามลำดับจากเหตุการณ์ที่มีคะแนนมากที่สุดไปจนถึงเหตุการณ์ที่มีคะแนนน้อยที่สุด แล้วทำการคัดเลือกเหตุการณ์จากแบบสอบถาม 3 เหตุการณ์มาใช้เป็นเหตุการณ์ที่จะกำหนดระดับความรุนแรงของเหตุการณ์การทำความผิด 3 ระดับดังที่กล่าวมาแล้ว โดยให้ถือเอาว่าในเหตุการณ์ที่ได้รับคะแนนมากที่สุดนั้นเป็นเหตุการณ์ที่มีระดับการทำความผิดของเหตุการณ์รุนแรงมาก เหตุการณ์ที่ได้รับคะแนนน้อยที่สุดเป็นเหตุการณ์ที่มีระดับการทำความผิดของเหตุการณ์รุนแรงน้อยและเหตุการณ์ที่ได้รับคะแนนเป็นอันดับกลางเป็นเหตุการณ์ที่มีระดับการทำความผิดของเหตุการณ์ปานกลาง

ในกรณีที่คะแนนมากที่สุดหรือน้อยที่สุดปรากฏคะแนนเท่ากันมากกว่า 1 เหตุการณ์ ผู้วิจัยจะทำการคัดเลือกเหตุการณ์ โดยการนำเหตุการณ์ที่มีคะแนนเท่ากันนั้นมาจับฉลากเพื่อเลือกเหตุการณ์และถ้าคะแนนในอันดับกลางของเหตุการณ์ปรากฏคะแนนเท่ากันมากกว่า 1 เหตุการณ์ ผู้วิจัยจะทำการคัดเลือกเหตุการณ์ โดยการนำเหตุการณ์ที่มีคะแนนเท่ากันนั้นมาจับฉลากเพื่อเลือกเหตุการณ์ และถ้ามีเหตุการณ์ในอันดับกลางมีมากกว่า 1 เหตุการณ์ ผู้วิจัยก็จะทำการคัดเลือกเหตุการณ์ โดยการนำเหตุการณ์ในอันดับกลางทั้งหมดมาจับฉลากเพื่อเลือกเหตุการณ์ ตัวอย่างเช่น เมื่อนำคะแนนที่ได้มาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยแล้วปรากฏคะแนน ดังต่อไปนี้

คะแนน	อันดับ
300	1
300	
298	2
295	3
295	
288	4
285	5
284	6
284	
256	7

คะแนน	อันดับ
250	8
211	9
210	10
205	11
200	12
187	13
187	

จากตัวอย่างข้างต้นนี้สามารถจัด 15 เหตุการณ์ได้เป็น 13 อันดับจากคะแนนมากไปน้อย คือ อันดับ 1 คือ 300 คะแนน อันดับ 2 คือ 298 คะแนน อันดับ 3 คือ 295 คะแนน อันดับ 4 คือ 288 คะแนน อันดับ 5 คือ 285 คะแนน อันดับ 6 คือ 284 คะแนน อันดับ 7 คือ 256 คะแนน อันดับ 8 คือ 250 คะแนน อันดับ 9 คือ 211 คะแนน อันดับ 10 คือ 210 คะแนน อันดับ 11 คือ 205 คะแนน อันดับ 12 คือ 200 คะแนน และอันดับ 13 คือ 183 คะแนน

ดังนั้นเหตุการณ์ที่จะนำมากำหนดให้เป็นเหตุการณ์ที่มีระดับความรุนแรงของการทำความผิดมาก คือเหตุการณ์ที่ได้จากการจับผลาระหว่างเหตุการณ์ที่ได้ 300 คะแนน ซึ่งมี 2 เหตุการณ์

เหตุการณ์ที่จะนำมากำหนดให้เป็นเหตุการณ์ที่มีระดับความรุนแรงของการทำความผิดน้อย คือเหตุการณ์ที่ได้จากการจับผลาระหว่างเหตุการณ์ที่ได้ 187 คะแนน ซึ่งมี 2 เหตุการณ์

เหตุการณ์ที่จะนำมากำหนดให้เป็นเหตุการณ์ที่มีระดับความรุนแรงของการทำความผิดปานกลาง คือเหตุการณ์ที่อยู่ในอันดับ 7 ซึ่งถือเป็นอันดับกลางจากการจัดอันดับทั้งหมด 15 อันดับ ซึ่งก็คือเหตุการณ์ที่ได้ 256 คะแนนนั่นเอง

จากตัวอย่างข้างต้นนี้จะเห็นว่าสามารถนำมาจัดอันดับตามคะแนนมากไปหาน้อยได้ 13 อันดับ ซึ่งเป็นจำนวนที่ ในการคัดเลือกอันดับที่มีคะแนนมากที่สุดน้อยที่สุดและอันดับกลางจึงสามารถทำได้ง่าย ส่วนในกรณีที่เมื่อนำคะแนนมาจัดอันดับแล้วได้เป็นอันดับคู่ มีวิธีในการเลือกอันดับ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

คะแนน	อันดับ
298	1
288	2
285	3
285	
285	
277	4
274	5
268	6
266	7
258	8
240	9
244	10
239	11
200	12
200	

จากตัวอย่างข้างต้นนี้สามารถจัด 15 เหตุการณ์ได้เป็น 12 อันดับจากคะแนนมากไปน้อย คือ อันดับ 1 คือ 298 คะแนน อันดับ 2 คือ 288 คะแนน อันดับ 3 คือ 285 คะแนน อันดับ 4 คือ 277 คะแนน อันดับ 5 คือ 274 คะแนน อันดับ 6 คือ 268 คะแนน อันดับ 7 คือ 266 คะแนน อันดับ 8 คือ 258 คะแนน อันดับ 9 คือ 240 คะแนน อันดับ 10 คือ 244 คะแนน อันดับ 11 คือ 239 คะแนน และ อันดับ 12 คือ 200 คะแนน

ดังนั้นเหตุการณ์ที่จะนำมากำหนดให้เป็นเหตุการณ์ที่มีระดับความรุนแรงของการทำความผิดมาก คือเหตุการณ์ที่มีคะแนนมากเป็นอันดับ 1 ที่ได้ 398 คะแนน

เหตุการณ์ที่จะนำมากำหนดให้เป็นเหตุการณ์ที่มีระดับความรุนแรงของการทำความผิดน้อย คือเหตุการณ์ที่ได้จากการจับฉลากระหว่างเหตุการณ์ที่ได้ 200 คะแนน ซึ่งมี 2 เหตุการณ์

เหตุการณ์ที่จะนำมากำหนดให้เป็นเหตุการณ์ที่มีระดับความรุนแรงของการทำความผิดปานกลาง คือที่ได้จากการจับฉลากระหว่างเหตุการณ์อันดับ6และ 7ซึ่งถือเป็นอันดับกลางจากการจัดอันดับทั้งหมด 12 นั้นเอง เมื่อได้เหตุการณ์ที่จะนำมากำหนดระดับความรุนแรงของการทำความผิดแล้วก็นำเหตุการณ์เหล่านั้นมาสร้างเป็นแบบสอบถามในชุดที่ 2 ต่อไป

1.3 การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

เก็บข้อมูลจากนายทหารยศร้อยตรี-ร้อยเอกทั้งหมดที่ทำงานอยู่ในหน่วยงานทหารทั้งหมดที่ตั้งอยู่ภายในค่ายสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีซึ่งมีทั้งหมด3หน่วยงาน คือกองบินปีกหมุนที่ 1 กองบินปีกหมุนที่ 9(ผสม) และกองพันบินทหารบก ศูนย์การบินทหารบก ค่ายสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี อำเภอมือง จังหวัดลพบุรี โดยผู้วิจัยได้เดินทางไปที่ค่ายสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีในวันที่23 ธันวาคม 2548 เวลา 9.00 น. จากนั้นผู้วิจัยก็ขอเข้าพบกับผู้บัญชาการหน่วยแต่ละหน่วยเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล เมื่อผู้บัญชาการหน่วยแต่ละหน่วยรับทราบและอนุญาตให้เก็บข้อมูลได้ ผู้วิจัยก็นำแบบสอบถามชุดที่1 ที่ได้ทำไว้นี้ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างโดยฝากแบบสอบถามไว้กับนายทหารท่านหนึ่งซึ่งได้รับมอบหมายจากท่านผู้บัญชาการแต่ละหน่วยให้เก็บข้อมูลแทนผู้วิจัย เนื่องจากหน่วยงานทหารเป็นสถานที่ราชการจึงไม่อนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าไปได้ ผู้วิจัยก็ได้ขอให้นายทหารที่ได้รับมอบหมายงานจากท่านผู้บัญชาการแต่ละหน่วยเก็บข้อมูลจากนายทหารที่มียศเป็นร้อยตรีถึงร้อยเอกท่านใดก็ได้ที่มาปฏิบัติหน้าที่ที่หน่วยงานนั้นในวันที่เก็บข้อมูลคือวันที่ 24 ธันวาคม 2548 ซึ่งเป็นวันถัดไปโดยขอให้กรอกข้อมูลทันทีที่ได้รับแบบสอบและให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามให้เสร็จภายในเวลา 5 นาที โดยผู้วิจัยได้ฝากแบบสอบถามไว้ที่กองบินปีกหมุนที่ 1 จำนวน15 ฉบับกองบินปีกหมุนที่9(ผสม)จำนวน 15 ฉบับและกองพันบินทหารบกจำนวน 15 ฉบับ เนื่องจากได้ทราบจำนวนนายทหารยศนายร้อยโดยคร่าวๆว่าในแต่ละหน่วยมีนายทหารที่มียศร้อยตรี-ร้อยเอกประมาณ 12-15 นาย สาเหตุที่ไม่สามารถบอกจำนวนที่แน่นอนได้เนื่องจากได้มีทหารหลายนายได้ไปปฏิบัติหน้าที่ที่หน่วยงานอื่นซึ่งเป็นการปฏิบัติงานที่ผลัดเปลี่ยนกันจึงไม่สามารถบอกได้อย่างแน่นอนว่ามีนายทหารยศนายร้อยกี่คนที่ยังปฏิบัติหน้าที่ที่หน่วยงานนี้ เมื่อผู้วิจัยได้อธิบายถึงวิธีการเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว และฝากแบบสอบถามไว้ยังหน่วยงานทั้ง 3 แห่งแล้ว ผู้วิจัยก็จะขอรับแบบสอบถามที่ทำเสร็จแล้วในวันถัดไปจากวันที่เก็บข้อมูล ซึ่งก็คือวันที่25 ธันวาคม 2548 เมื่อผู้วิจัยเดินทางไปรับแบบสอบถามในวันดังกล่าวก็ได้รับแบบสอบถามกลับจากกองบินปีกหมุนที่1จำนวน 12 ฉบับ กองบินปีกหมุนที่9(ผสม)จำนวน 13 ฉบับและจากกองพันบินทหารบกจำนวน 13 รวมทั้งหมด 38 ฉบับ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 สรุปจำนวนของแบบสอบถามที่ 1 ที่แจกและได้รับคืนในแต่ละหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนแบบสอบถามที่แจก	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับ
กองบินปีกหมุนที่ 1	15 ฉบับ	12 ฉบับ
กองบินปีกหมุนที่ 9 (ผสม)	15 ฉบับ	13 ฉบับ
กองพันบินทหารบก	15 ฉบับ	13 ฉบับ
รวม	45 ฉบับ	38 ฉบับ

จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการกรอกเรียบร้อยแล้วมาตรวจดูความเรียบร้อยพบว่า มีแบบสอบถามจำนวน 3 ฉบับตอบคำถามไม่ครบผู้วิจัยจึงคัดแบบสอบถามออก ทำให้มีแบบสอบถามที่สามารถวิเคราะห์ข้อมูลได้จำนวน 35 ฉบับ จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้รับมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อคัดเลือกเหตุการณ์ของการกระทำความผิดเพื่อนำมาทำแบบสอบถามในชุดที่ 2 ต่อไป

2. การเก็บข้อมูลเพื่อศึกษาวัฒนธรรมการขอโทษ

2.1 การเลือกกลุ่มตัวอย่างการศึกษา

ผู้วิจัยเลือกใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทหารบกยศนายร้อยที่ ค่ายสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทำแบบสอบถามชุดที่ 1 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในช่วงวันที่ 9-13 มกราคม 2549 ซึ่งอาจจะเป็นคนเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่างชุดที่ผ่านมาหรือไม่ก็ได้

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

แบบสอบถามชุดนี้ผู้วิจัยใช้เพื่อเก็บข้อมูลเพื่อเก็บข้อมูลการแสดงวัฒนธรรมการขอโทษ ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่าแบบสอบถามชุดที่ 2 โดยให้กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามตามความเป็นจริงตามเหตุการณ์ของการกระทำความผิดที่กำหนดให้ซึ่งเป็นเหตุการณ์สมมติของการกระทำความผิดที่เป็นคำบรรยายสั้นๆเกี่ยวกับการกระทำความผิดและเป็นเหตุการณ์เดียวกันกับแบบสอบถามในชุดแรก โดยเป็นเหตุการณ์ความผิดที่ได้จากการคัดเลือกเหตุการณ์ 3 เหตุการณ์จากแบบสอบถามชุดที่ 1 ซึ่งได้จากผลของการเก็บข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง 35 คนใน

แบบสอบถามชุดที่ 1 ซึ่งจากการเก็บแบบสอบถามเมื่อได้นำมาวิเคราะห์ผลการทดลองเพื่อนำมาใช้สร้างแบบสอบถามชุดที่ 2 ได้ผลคะแนนดังนี้

ตารางที่ 2 คะแนนรวมของเหตุการณ์ของการกระทำคามผิด

เหตุการณ์ของการกระทำคามผิด	คะแนน
1. คุณเดินชนนายทหารท่านหนึ่งทำให้เขาเซเล็กน้อยแต่ก็ไม่ได้เป็นอะไร คุณคิดว่าคุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้	136
2. คุณมีนัดคุยธุระเรื่องงานสำคัญกับนายทหารท่านหนึ่งแต่ไม่ได้ไปตามนัด คุณคิดว่าคุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้	231
3. คุณขับรถยนต์ไปชนท้ายรถยนต์อีกคันที่นายทหารท่านหนึ่งขับอยู่เพราะเบรครถไม่ทันจนทำให้ไฟท้ายแตกและรถเป็นรอยเล็กน้อย คุณคิดว่าคุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้	189
4. คุณเดินสะดุดเท้าตนเองจนทำกาแฟหกกระเด็นนายทหารท่านหนึ่งที่กำลังเดินมาทำงาน คุณคิดว่าคุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้	152
5. คุณรีบเดินไปทำงานจนเหยียบเท้านายทหารท่านหนึ่งที่เดินสวนกัน คุณคิดว่าคุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้	173
6. คุณนัดกับนายทหารท่านหนึ่งว่าจะไปราชการต่างจังหวัดพร้อมกัน แต่มาสาย 20 นาที คุณคิดว่าคุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้	215
7. คุณทำหนังสือ “แบบธรรมเนียมทหาร” ที่ขอขมนายทหารท่านหนึ่งมาเป็ยกน้ำจันทน์ส่งซองทั้งเล่ม คุณคิดว่าคุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้	191
8. คุณขึ้นอยู่ชั้น 2 และวางเอกสารไว้ที่ระเบียง แล้วผลอใช้มือปิดแฟ้มเอกสารร่วงไปข้างล่างแล้วไปเฉียดศีรษะนายทหารท่านหนึ่งเข้าแต่เขาหลบทัน คุณคิดว่าคุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้	181
9. คุณลืมบอกนายทหารท่านหนึ่งว่ามีคนโทรศัพท์มาเดือนนี้ระหว่างที่ทหารท่านนั้นไม่อยู่ ทำให้นายทหารท่านนั้นไปตามนัดแต่ไม่พบใคร คุณคิดว่าคุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้	224
10. คุณเปิดประตูกะทันหันจนทำให้บ้านประตูกระแทกแก้วน้ำที่นายทหารท่านหนึ่งถือมาแตกบาดมือจนเลือดไหล คุณคิดว่าคุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้	214

ตารางที่ 2 (ต่อ)

เหตุการณ์ของการกระทำความผิด	คะแนน
11. คุณวางแฟ้มเอกสารที่วางอยู่บนโต๊ะของนายทหารท่านหนึ่งแต่เมื่อไปปิดโดนกรอบรูปครอบครัวของนายทหารท่านนั้นจนทำให้กรอบรูปตกลงมาแตก คุณคิดว่าคุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้	195
12. คุณไม่ได้บอกนายทหารท่านหนึ่งว่าท่านผู้บัญชาการหน่วยขอพบด่วนเพื่อคุยงานสำคัญเป็นเหตุให้นายทหารท่านนั้นโดนผู้บัญชาการหน่วยตำหนิอย่างรุนแรง คุณคิดว่าคุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้	300
13. คุณทำเครื่องเล่น MP3 ที่ขอยืมนายทหารท่านหนึ่งมาฟัง คุณคิดว่าคุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้	152
14. คุณขับรถยนต์ไปเถี่ยวนายทหารท่านหนึ่งที่กำลังเดินข้ามถนน ทำให้เขาล้มลงกับพื้นจนข้อเท้าเคล็ด คุณคิดว่าคุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้	234
15. คุณขอยืมมอเตอร์ไซด์ของนายทหารท่านหนึ่งมาขับเพื่อไปธุระภายในหน่วยทหาร ขณะขับมีสุนัขวิ่งตัดหน้าทำให้ต้องหักหลบจนไปเถี่ยวต้นไม้ข้างทางทำให้ตะกร้าหน้ารถบอบ คุณคิดว่าคุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้	131

ซึ่งเมื่อนำคะแนนมาเรียงตามลำดับจะได้ผล ดังต่อไปนี้

คะแนน	อันดับ
136	1
152	2
152	
173	3
181	4
189	5
191	6
195	7
214	8
215	9
224	10

คะแนน	อันดับ
231	11
234	12
300	13

ทำให้ได้เหตุการณ์ของการกระทำคามผิด 3 เหตุการณ์ใน 3 ระดับของการกระทำคามผิด
ดังนี้

1. ระดับความรุนแรงน้อย คือ คุณเดินชนนายทหารท่านหนึ่งทำให้เขาเซเล็กน้อยแต่ก็ไม่ได้เป็นอะไร
2. ระดับความรุนแรงปานกลาง คือ คุณวางแฟ้มเอกสารที่วางอยู่บนโต๊ะของนายทหารท่านหนึ่งแต่มือไปปิดโดนกรอบรูปครอบครัวของนายทหารท่านนั้นจนทำให้กรอบรูปตกลงมาแตก
3. ระดับความรุนแรงมาก คือ คุณไม่ได้บอกนายทหารท่านหนึ่งว่าท่านผู้บัญชาการหน่วยขอพบด่วนเพื่อคุยงานสำคัญเป็นเหตุให้นายทหารท่านนั้นโดนผู้บัญชาการหน่วยตำหนิอย่างรุนแรง

โดยในแต่ละเหตุการณ์กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างแสดงบทบาทเป็นผู้กระทำคามผิดและต้องแสดงวจนกรรมการขอโทษต่อผู้เสียหาย โดยที่ผู้วิจัยได้แบ่งระดับความรุนแรงของการทำคามผิดออกเป็น 3 ระดับ คือ ความผิดรุนแรงน้อย ปานกลางและมากตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยแต่ละระดับความผิดจะเกิดกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมที่แตกต่างกันไป 3 ระดับคือ นายพัน นายร้อย และนายสิบ โดยในแต่ละระดับสถานภาพทางสังคมนั้นจะเกิดกับผู้ฟังที่มีระดับอายุที่แตกต่างกัน 3 ระดับ คือ ผู้ฟังที่มีอายุมากกว่าผู้พูดประมาณ 10 ปี ผู้ฟังที่มีอายุเท่ากับผู้พูดและผู้ฟังที่มีอายุน้อยกว่าผู้พูดประมาณ 10 ปี

กล่าวได้ว่าในแบบสอบถามชุดที่ 2 นี้ มีทั้งหมด 27 ข้อดังต่อไปนี้

3 ระดับความรุนแรงของการทำคามผิด X 3 ระดับสถานภาพทางสังคม X 3 ระดับอายุ = 27 ข้อ

ซึ่งในแต่ละคำถามจะประกอบด้วยรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 รายละเอียดโดยสรุปของแบบสอบถามชุดที่สอง

ข้อที่	ระดับความรุนแรงของ การทำความผิด			สถานภาพทางสังคม			อายุ		
	น้อย	ปาน กลาง	มาก	น้อย กว่า	เท่า กัน	มาก กว่า	น้อยกว่า	เท่ากัน	มากกว่า
1.	/			/			/		
2.	/			/				/	
3.	/			/					/
4.	/				/		/		
5.	/				/			/	
6.	/				/				/
7.	/					/	/		
8.	/					/		/	
9.	/					/			/
10.		/		/			/		
11.		/		/				/	
12.		/		/					/
13.		/			/		/		
14.		/			/			/	
15.		/			/				/
16.		/				/	/		
17.		/				/		/	
18.		/				/			/
19.			/	/			/		
20.			/	/				/	
21.			/	/					/
22.			/		/		/		

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อที่	ระดับความรุนแรงของ การทำความผิด			สถานภาพทางสังคม			อายุ		
	น้อย	ปาน กลาง	มาก	น้อย กว่า	เท่า กัน	มาก กว่า	น้อยกว่า	เท่ากัน	มากกว่า
23.			/		/			/	
24.			/		/				/
25.			/			/	/		
26.			/			/		/	
27.			/			/			/

เนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าถ้าให้กลุ่มตัวอย่างแต่ละคนตอบแบบสอบถามถึง 27 ข้ออาจทำให้กลุ่มตัวอย่างเกิดความเบื่อหน่ายและอาจไม่ตั้งใจตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจึงตั้งเป้าหมายว่าต้องการให้กลุ่มตัวอย่างแต่ละคนตอบแบบสอบถามน้อยลงคือ 9 ข้อ ดังนั้นผู้วิจัยจึงแบ่งเหตุการณ์ 27 เหตุการณ์ออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 9 เหตุการณ์ โดยแต่ละกลุ่มจะบรรจุในแบบสอบถาม 1 ชุด รวมมีแบบสอบถามทั้งหมด 3 ชุดซึ่งไม่ซ้ำกันเลย ดังนี้

ตารางที่ 4 รายละเอียดโดยสรุปของแบบสอบถามชุดที่สองที่แบ่งออกเป็นสามฉบับ

ข้อที่	ระดับความรุนแรงของ การทำความผิด			สถานภาพทางสังคม			อายุ			อยู่ในแบบ สอบถาม ฉบับที่
	น้อย	ปาน กลาง	มาก	น้อย กว่า	เท่า กัน	มาก กว่า	น้อยกว่า	เท่า กัน	มาก กว่า	
1.	/			/			/			1
2.	/			/				/		
3.	/			/					/	
4.	/				/		/			2
5.	/				/			/		
6.	/				/				/	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อที่	ระดับความรุนแรงของ การทำคามผิด			สถานภาพทางสังคม			อายุ			อยู่ในแบบ สอบถาม ฉบับที่
	น้อย	ปาน กลาง	มาก	น้อย กว่า	เท่า กัน	มากกว่า	น้อย กว่า	เท่า กัน	มาก กว่า	
7.	/					/	/			3
8.	/					/		/		
9.	/					/			/	
10.		/		/			/			3
11.		/		/				/		
12.		/		/					/	
13.		/			/		/			1
14.		/			/			/		
15.		/			/				/	
16.		/				/	/			2
17.		/				/		/		
18.		/				/			/	
19.			/	/			/			2
20.			/	/				/		
21.			/	/					/	
22.			/		/		/			3
23.			/		/			/		
24.			/		/				/	
25.			/			/	/			1
26.			/			/		/		
27.			/			/			/	

ซึ่งในแบบทดสอบทั้ง 3 ชุดที่กล่าวมาข้างต้นนั้น สามารถสรุปรายละเอียดของแต่ละชุดได้ดังต่อไปนี้

1. มีระดับความรุนแรงของการทำความผิดทั้งหมด 3 ระดับ ระดับละ 3 เหตุการณ์
2. ในแต่ละระดับความรุนแรงซึ่งมี 3 เหตุการณ์ เป็นการกล่าวขอโทษผู้ฟัง 3 ระดับอายุนั้นคือ 1 ระดับความรุนแรงของการทำความผิด / ผู้ฟัง 3 ระดับอายุ
3. ในแต่ละระดับความรุนแรงซึ่งมีเหตุการณ์ 3 เหตุการณ์เป็นการกล่าวขอโทษผู้ฟังในระดับสถานภาพทางสังคม 1 ระดับ ซึ่งในแต่ละระดับความรุนแรงจะไม่มี การซ้ำสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังเลยนั่นคือ 1 ระดับความรุนแรงของการทำความผิด / ผู้ฟัง 1 ระดับสถานภาพ ดังนั้นแบบสอบถาม 1 ชุด จะประกอบไปด้วย

3 ระดับความรุนแรงของการทำความผิด X 1 ระดับสถานภาพทางสังคม X 3 ระดับอายุ = 9 ข้อ

เมื่อนำมาจัดกลุ่มใหม่โดยแบ่งเป็นเหตุการณ์ของแบบสอบถามในแต่ละชุด จะได้รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามชุดที่ 2 ฉบับที่ 1

ตารางที่ 5 รายละเอียดโดยสรุปของแบบสอบถามชุดที่สอง ฉบับที่หนึ่ง

ระดับความรุนแรงของ การทำความผิด			ยศ			อายุ		
น้อย	ปาน กลาง	มาก	น้อย กว่า	เท่ากัน	มากกว่า	น้อยกว่า	เท่ากัน	มากกว่า
/			/			/		
/			/				/	

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ระดับความรุนแรงของ การทำความผิด			ยศ			อายุ		
น้อย	ปาน กลาง	มาก	น้อยกว่า	เท่ากัน	มากกว่า	น้อยกว่า	เท่ากัน	มากกว่า
/			/					/
	/			/		/		
	/			/			/	
	/			/				/
		/			/	/		
		/			/		/	
		/			/			/

2. แบบสอบถามชุดที่ 2 ฉบับที่ 2

ตารางที่ 6 รายละเอียดโดยสรุปของแบบสอบถามชุดที่สอง ฉบับที่สอง

ระดับความรุนแรงของ การทำความผิด			ยศ			อายุ		
น้อย	ปานกลาง	มาก	น้อยกว่า	เท่ากัน	มากกว่า	น้อยกว่า	เท่ากัน	มากกว่า
/				/		/		
/				/			/	
/				/				/
	/				/	/		
	/				/		/	
	/				/			/
		/	/			/		
		/	/				/	
		/	/					/

3. แบบสอบถามชุดที่ 2/ฉบับที่ 3

ตารางที่ 7 รายละเอียดโดยสรุปของแบบสอบถามชุดที่สอง ฉบับที่สาม

ระดับความรุนแรงของ การทำความผิด			ยศ			อายุ		
น้อย	ปานกลาง	มาก	น้อยกว่า	เท่ากัน	มากกว่า	น้อยกว่า	เท่ากัน	มากกว่า
/					/	/		
/					/		/	
/					/			/
	/		/			/		
	/		/				/	
	/		/					/
		/		/		/		
		/		/			/	
		/		/				/

จากนั้นผู้วิจัยก็ได้ทำการพิมพ์แบบสอบถามทั้งหมดลงบนกระดาษ A4 ด้วย ขนาดตัวอักษร 16 pt. โดยในแบบสอบถาม 1ฉบับจะประกอบไปด้วยคำถาม 9 คำถามดังที่กล่าวมาข้างต้น

ให้กลุ่มตัวอย่างกรอกข้อความในแต่ละคำถามให้สมบูรณ์ในบรรทัดที่มีเส้นประจำนวน 5 บรรทัด โดยบอกว่ากลุ่มตัวอย่างจะเขียนตอบแบบสอบถามโดยใช้หมดทั้ง 5 บรรทัดหรือไม่ก็ได้ เหตุผลที่ผู้วิจัยได้เว้นบรรทัดไว้ถึง 5 บรรทัดเพราะในการกล่าววิจฉนกรรมการขอโทษกลุ่มตัวอย่าง บางท่านอาจต้องการกล่าวคำที่ยาวและในการกล่าววิจฉนกรรมใน 1ครั้งอาจประกอบไปด้วยหลาย กลวิธีเพื่อแสดงความรู้สึกสำนึกผิด

ตัวอย่าง แบบสอบถามในชุดที่ 2 /ฉบับที่ 1 บางส่วน

1. ขณะที่คุณกำลังปรึกษางานกับนายพันท่านหนึ่งที่โต๊ะทำงานของนายพันท่านนั้นอยู่ คุณกำลังจะวางแฟ้มเอกสารเพื่อเปิดให้นายพันท่านนั้นช่วยดู แต่มือของคุณพลาดไปปิด โคนรูป ครอบคร้วของนายพันท่านนั้นเข้าทำให้รูปตกมาจนกรอบที่ใส่อยู่แตก คุณจะกล่าวกับนายพันท่าน นั้นว่าอย่างไร

1. ถ้าเขาอายุมากกว่าคุณประมาณ 10 ปี

.....

.....

.....

.....

.....

2. ถ้าเขาอายุเท่ากับคุณ

.....

.....

.....

.....

.....

3. ถ้าเขาอายุน้อยกว่าคุณประมาณ 10 ปี

.....

.....

.....

.....

.....

2.3 การเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

เก็บข้อมูลจากนายทหารยศร้อยตรี-ร้อยเอกทั้งหมดที่ทำงานอยู่ในหน่วยงานทหารทั้งหมดที่ตั้งอยู่ภายในค่ายสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีซึ่งมีทั้งหมด3หน่วยงาน คือกองบินปีกหมุนที่ 1 กองบินปีกหมุนที่ 9(ผสม) และกองพันบินทหารบก ศูนย์การบินทหารบก ค่ายสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เช่นเดียวกันกับการเก็บข้อมูลในแบบสอบถามชุดที่1 โดยผู้วิจัยได้เดินทางถึงค่ายสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีในวันที่9มกราคม 2549 เวลา 9.00 น. จากนั้นก็ขอเข้าพบกับผู้บัญชาการหน่วยแต่ละหน่วยเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลอีกครั้ง เมื่อผู้บัญชาการหน่วยแต่ละหน่วยรับทราบและอนุญาตให้เก็บข้อมูลได้ ผู้วิจัยก็นำแบบสอบถามชุดที่2 ที่จัดทำไว้ขึ้นไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างโดยฝากแบบสอบถามไว้กับนายทหารท่านหนึ่งซึ่งได้รับมอบหมายจากท่านผู้บัญชาการแต่ละหน่วยให้เก็บข้อมูลแทนผู้วิจัย โดยผู้วิจัยก็ได้ขอให้นายทหารที่ได้รับมอบหมายงานจากท่านผู้บัญชาการแต่ละหน่วยเก็บข้อมูลจากนายทหารที่มียศเป็นร้อยตรีถึงร้อยเอกท่านใดก็ได้ที่มาปฏิบัติหน้าที่ที่หน่วยงานนั้นในระหว่างวันที่10-13มกราคม 2549 ซึ่งเป็นวันถัดไปและให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามให้เสร็จภายในเวลา 5 วัน โดยผู้วิจัยได้ทิ้งแบบสอบถามไว้ที่กองบินปีกหมุนที่ 1 จำนวน21 ฉบับโดยเป็นแบบสอบถามฉบับที่ 1 จำนวน7 ชุด ฉบับที่2 จำนวน 7 ชุดและ ฉบับที่3 จำนวน 7 ชุดทำ เช่นเดียวกันนี้กับ กองบินปีกหมุนที่9(ผสม)และกองพันบินทหารบก เมื่อผู้วิจัยได้อธิบายถึงวิธีการเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว และทิ้งแบบสอบถามไว้ยังหน่วยงานทั้ง 3 แห่งแล้ว ผู้วิจัยก็จะขอรับแบบสอบถามที่ทำเสร็จแล้วในสัปดาห์ถัดไปจากวันที่เก็บข้อมูล ซึ่งก็คือวันที่16 มกราคม 2549 เมื่อผู้วิจัยเดินทางมารับแบบสอบถามในวันดังกล่าวก็ได้รับแบบสอบถามกลับจากกองบินปีกหมุนที่1จำนวน 16 ฉบับ กองบินปีกหมุนที่9(ผสม)จำนวน 18 ฉบับและจากกองพันบินทหารบกจำนวน 15 รวมทั้งหมด 49 ฉบับ สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 8 สรุปจำนวนของแบบสอบถามชุดที่2 ที่แจกและได้รับคืนในแต่ละหน่วยงาน

หน่วยงาน	จำนวนแบบสอบถามที่แจก	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับ
กองบินปีกหมุนที่1	21ฉบับ	16 ฉบับ
กองบินปีกหมุนที่9(ผสม)	21 ฉบับ	18 ฉบับ
กองพันบินทหารบก	21 ฉบับ	15 ฉบับ
รวม	63 ฉบับ	49 ฉบับ

จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการกรอกเรียบร้อยแล้วมาตรวจสอบความเรียบร้อยพบว่าจากแบบสอบถามทั้งหมด 49 ฉบับนั้นเป็นแบบสอบถามฉบับที่ 1 จำนวน 17 ชุด ฉบับที่ 2 จำนวน 17 ชุด ฉบับที่ 3 จำนวน 15 ชุด จากนั้นคัดแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ เช่น ตอบไม่ครบ ไม่ตอบแบบสอบถามออกไป และเนื่องจากการใช้แบบสอบถามเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลนั้นต้องใช้แบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับในปริมาณที่เท่ากันเพื่อความยุติธรรมและเพื่อประสิทธิภาพในการวิเคราะห์ข้อมูลเนื่องจากแบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับมีความแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงทำการจับฉลากเลือกแบบสอบถามในฉบับที่ 1 ให้เหลือ 15 ชุด ฉบับที่ 2 ให้เหลือ 15 ชุดเช่นกัน เพื่อให้ได้แบบสอบถามจากฉบับที่ 1 ฉบับที่ 2 และฉบับที่ 3 ฉบับละ 15 ชุดเท่ากัน ซึ่งจะทำให้ได้แบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 45 ชุด จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้รับมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกต่อไป

3. การจัดระเบียบข้อมูล

1. นำวัจนกรรมที่ได้จากแบบสอบถาม มาดูรายละเอียดโดยแยกคำตอบที่ไม่ถือว่าเป็นวัจนกรรมการขอโทษออกไป
2. นำวัจนกรรมแสดงการขอโทษมาจำแนกตามกลวิธีต่างๆ หาความถี่ของการปรากฏวัจนกรรมและหาค่าร้อยละ
3. หาความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษกับสถานภาพทางสังคม ระดับความรุนแรงของการทำความผิดและอายุของผู้ฟัง

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยจัดระเบียบข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่างเรียบร้อยแล้วจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ต่อไปนี้

1. วิเคราะห์กลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษ

เมื่อพิจารณาข้อความวจนกรรมการขอโทษทั้งหมดที่ได้จากแบบสอบถามชุดที่ 2 ของแบบสอบถาม พบว่าแต่ละข้อความสามารถจำแนกได้เป็น “หน่วยข้อความ” โดยใช้การเขียนแบบเว้นวรรคเป็นเครื่องหมาย

ตัวอย่าง

1	2	3
- <u>ขอโทษครับ</u>	<u>ผมไม่ได้ตั้งใจ</u>	<u>แล้วผมจะชื้อให้ใหม่ครับ</u>

หลังจากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ที่ละหน่วยข้อความว่าใช้กลวิธีใด ก็ถือว่าผู้พูดแสดงวจนกรรมการขอโทษด้วยวิธีนั้น แต่ถ้าหน่วยข้อความใดไม่มีรูปภาพซึ่งบ่งบอกกลวิธีอย่างชัดเจน ผู้วิจัยจะพิจารณาความหมายของหน่วยข้อความนั้นแล้วจึงจำแนกเป็นกลวิธีต่างๆ

ตัวอย่าง

1	2	3
- <u>ขอโทษครับ</u>	<u>ผมไม่ได้ตั้งใจ</u>	<u>แล้วผมจะชื้อให้ใหม่ครับ</u>
(การกล่าวคำขอโทษ)	(การกล่าวว่าผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิด)	(การเสนอชื้อใช้)

หลังจากที่ผู้วิจัยจำแนกกลวิธีแสดงวจนกรรมการขอโทษครบแล้ว ขั้นตอนต่อไปผู้วิจัยได้แจกจ่ายบัตรการใช้กลวิธีแต่ละกลวิธี เพื่อหาความถี่ในการปรากฏการแสดงวจนกรรมการขอโทษแต่ละกลวิธี โดยแจกจ่ายทุกครั้งที่พบการใช้ ถึงแม้ว่าจะมีการใช้กลวิธีเดียวกันหลายครั้งภายใน 1 ข้อความ และเพื่อความสะดวกในการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยจึงแปลงค่าจำนวนครั้งการปรากฏให้อยู่ในรูปร้อยละการปรากฏ โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังต่อไปนี้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนครั้งการปรากฏของกลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษ} \times 100}{\text{จำนวนครั้งการปรากฏกลวิธีแสดงวจนกรรมการขอโทษทั้งหมด}}$$

ตัวอย่าง

1	2	3
- <u>ขอโทษครับ</u> (การกล่าวคำขอโทษ)	<u>ผมไม่ได้ตั้งใจ</u> (การกล่าวว่าผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิด)	<u>แล้วผมจะซื้อให้ใหม่ครับ</u> (การเสนอชดเชย)

1

- ขอโทษครับ
(การกล่าวคำขอโทษ)

1	2
- <u>ขอโทษครับ</u> (การกล่าวคำแสดงการขอโทษ)	<u>ผมผิดเองครับ</u> (การยอมรับผิด)

จากตัวอย่าง พบว่ามีการแสดงวัจนกรรมการกล่าวคำขอโทษจำนวน 3 ครั้ง จากจำนวนการปรากฏกลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษทั้งหมด 6 ครั้ง เมื่อนำมาแทนค่าสูตรจะได้

$$\frac{3 \times 100}{6} = 50 \%$$

6

แสดงว่าทหารบกมีการแสดงวัจนกรรมการกล่าวคำขอโทษทั้งหมดร้อยละ 50 เป็นต้น

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษกับสถานภาพของผู้ฟัง

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างชนิดของกลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษกับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง ผู้วิจัยได้นำข้อมูลวัจนกรรมทั้งหมดที่ผ่านการวิเคราะห์กลวิธีแล้ว มาจำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม ตามสถานภาพของผู้ฟังที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน ซึ่งทำให้รู้ว่าในแต่ละสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง ผู้พูดนิยมใช้กลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษที่แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร โดยนับความถี่ในการปรากฏของแต่ละกลวิธีที่พบในแต่ละสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง

2.1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า

ผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการนำวัจนกรรมการขอโทษที่ผ่านการวิเคราะห์กลวิธีแล้วมาคัดเฉพาะกลวิธีที่ใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า โดยนำมาจำแนกเป็นแต่ละกลวิธีและเพื่อความสะดวกในการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยจึงแปลงค่าจำนวนครั้งในแต่ละกลวิธีในการปรากฏให้อยู่ในรูปร้อยละการปรากฏของแต่ละกลวิธี โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังต่อไปนี้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนครั้งการปรากฏของกลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษเมื่อผู้ฟังมีสถานภาพสูงกว่า} \times 100}{\text{จำนวนครั้งการปรากฏกลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษทั้งหมด}}$$

2.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมเท่ากัน

ผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการนำวัจนกรรมการขอโทษที่ผ่านการวิเคราะห์กลวิธีแล้วมาคัดเฉพาะกลวิธีที่ใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมเท่ากัน โดยนำมาจำแนกเป็นแต่ละกลวิธีและเพื่อความสะดวกในการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยจึงแปลงค่าจำนวนครั้งในแต่ละกลวิธีในการปรากฏให้อยู่ในรูปร้อยละการปรากฏของแต่ละกลวิธี โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังต่อไปนี้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนครั้งการปรากฏของกลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษเมื่อผู้ฟังมีสถานภาพเท่ากัน} \times 100}{\text{จำนวนครั้งการปรากฏกลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษทั้งหมด}}$$

2.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่า

ผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการนำวัจนกรรมการขอโทษที่ผ่านการวิเคราะห์กลวิธีแล้วมาคัดเฉพาะกลวิธีที่ใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่า โดยนำมาจำแนกเป็นแต่ละกลวิธีและเพื่อความสะดวกในการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยจึงแปลงค่าจำนวนครั้งในแต่ละกลวิธีในการปรากฏให้อยู่ในรูปร้อยละการปรากฏของแต่ละกลวิธี โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังต่อไปนี้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนครั้งการปรากฏของกลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษเมื่อผู้ฟังมีสถานภาพต่ำกว่า} \times 100}{\text{จำนวนครั้งการปรากฏกลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษทั้งหมด}}$$

เพื่อวิเคราะห์ว่าเมื่อกระทำความผิดต่อผู้ฟังที่มีสถานภาพแตกต่างกัน กลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษที่ผู้พูดใช้จะแตกต่างกัน หรือไม่อย่างไร ในขั้นต่อมาจึงต้องนำค่าทั้งหมดที่ได้มาเปรียบเทียบกันระหว่างกลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า เท่ากันและต่ำกว่า

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษกับระดับความรุนแรงของการทำความผิด

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างชนิดของกลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษกับระดับความรุนแรงของการทำความผิด ผู้วิจัยได้นำข้อมูลวัจนกรรมทั้งหมดที่ผ่านการวิเคราะห์กลวิธีแล้วมาจำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม ตามระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน ซึ่งทำให้รู้ว่าในแต่ละระดับความรุนแรงของการทำความผิด ผู้พูดนิยมใช้กลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษที่แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร โดยนับความถี่ในการปรากฏของแต่ละกลวิธีที่พบในแต่ละระดับความรุนแรงของการทำความผิด

3.1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษกับระดับความรุนแรงของการทำความผิดมาก

ผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการนำวัจนกรรมการขอโทษที่ผ่านการวิเคราะห์กลวิธีแล้วคัดเฉพาะกลวิธีที่ใช้กับระดับความรุนแรงของการทำความผิดมาก โดยนำมาจำแนกเป็นแต่ละกลวิธี และเพื่อความสะดวกในการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยจึงแปลงค่าจำนวนครั้งในแต่ละกลวิธีในการปรากฏให้อยู่ในรูปร้อยละการปรากฏของแต่ละกลวิธี โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังต่อไปนี้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนครั้งการปรากฏของกลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษเมื่อมีระดับความผิดสูง} \times 100}{\text{จำนวนครั้งการปรากฏกลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษทั้งหมด}}$$

3.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษกับระดับความรุนแรงของการทำความผิดปานกลาง

ผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการนำวัจนกรรมการขอโทษที่ผ่านการวิเคราะห์กลวิธีแล้วมาคัดเฉพาะกลวิธีที่ใช้กับระดับความรุนแรงของการทำความผิดปานกลาง โดยนำมาจำแนกเป็นแต่ละกลวิธีและเพื่อความสะดวกในการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยจึงแปลงค่าจำนวนครั้งในแต่ละกลวิธีในการปรากฏให้อยู่ในรูปร้อยละการปรากฏของแต่ละกลวิธี โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังต่อไปนี้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนครั้งการปรากฏของกลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษเมื่อมีระดับความผิดปานกลาง} \times 100}{\text{จำนวนครั้งการปรากฏกลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษทั้งหมด}}$$

3.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษกับระดับความรุนแรงของการทำความผิดน้อย

ผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการนำวัจนกรรมการขอโทษที่ผ่านการวิเคราะห์กลวิธีแล้วมาคัดเฉพาะกลวิธีที่ใช้กับระดับความรุนแรงของการทำความผิดน้อย โดยนำมาจำแนกเป็นแต่ละกลวิธี

และเพื่อความสะดวกในการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยจึงแปลงค่าจำนวนครั้งในแต่ละกลวิธีในการปรากฏให้อยู่ในรูปร้อยละการปรากฏของแต่ละกลวิธี โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังต่อไปนี้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนครั้งการปรากฏของกลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษเมื่อมีระดับความผิดน้อย} \times 100}{\text{จำนวนครั้งการปรากฏกลวิธีแสดงวจนกรรมการขอโทษทั้งหมด}}$$

เพื่อวิเคราะห์ว่าเมื่อกระทำความผิดในระดับความรุนแรงที่แตกต่างกัน กลวิธีแสดงวจนกรรมการขอโทษที่ผู้พูดใช้จะแตกต่างกัน หรือไม่อย่างไร ในขั้นต่อมาจึงต้องนำค่าทั้งหมดที่ได้มาเปรียบเทียบกับระหว่างกลวิธีแสดงวจนกรรมการขอโทษกับระดับความรุนแรงของการทำความผิดมาก ปานกลางและน้อย

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีแสดงวจนกรรมการขอโทษกับอายุของผู้ฟัง

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีแสดงวจนกรรมการขอโทษกับอายุของผู้ฟัง ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ ชนิดของกลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษ เพื่อหาคำตอบว่าเมื่อกระทำความผิดกับผู้ที่มีอายุที่แตกต่างกัน ชนิดของกลวิธีแสดงวจนกรรมการขอโทษที่ผู้พูดใช้จะแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีแสดงวจนกรรมการขอโทษกับผู้ฟังที่มีอายุมากกว่า

ผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการนำวจนกรรมการขอโทษที่ผ่านการวิเคราะห์กลวิธีแล้วมาคัดเฉพาะกลวิธีที่ใช้กับผู้ฟังที่มีอายุมากกว่า โดยนำมาจำแนกเป็นแต่ละกลวิธีและเพื่อความสะดวกในการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยจึงแปลงค่าจำนวนครั้งในแต่ละกลวิธีในการปรากฏให้อยู่ในรูปร้อยละการปรากฏของแต่ละกลวิธี โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังต่อไปนี้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนครั้งการปรากฏของกลวิธีแสดงวจนกรรมการขอโทษเมื่อผู้ฟังมีอายุมากกว่า} \times 100}{\text{จำนวนครั้งการปรากฏกลวิธีแสดงวจนกรรมการขอโทษทั้งหมด}}$$

4.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีแสดงวจนกรรมการขอโทษกับผู้ฟังที่มีอายุเท่ากัน

ผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการนำวจนกรรมการขอโทษที่ผ่านการวิเคราะห์กลวิธีแล้วมาคัดเฉพาะกลวิธีที่ใช้กับผู้ฟังที่มีอายุเท่ากัน โดยนำมาจำแนกเป็นแต่ละกลวิธีและเพื่อความสะดวกในการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยจึงแปลงค่าจำนวนครั้งในแต่ละกลวิธีในการปรากฏให้อยู่ในรูปร้อยละการปรากฏของแต่ละกลวิธี โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังต่อไปนี้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนครั้งการปรากฏของกลวิธีแสดงวจนกรรมการขอโทษเมื่อผู้ฟังมีอายุเท่ากัน} \times 100}{\text{จำนวนครั้งการปรากฏกลวิธีแสดงวจนกรรมการขอโทษทั้งหมด}}$$

4.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีแสดงวจนกรรมการขอโทษกับผู้ฟังที่มีอายุน้อยกว่า

ผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการนำวจนกรรมการขอโทษที่ผ่านการวิเคราะห์กลวิธีแล้วมาคัดเฉพาะกลวิธีที่ใช้กับผู้ฟังที่มีอายุน้อยกว่า โดยนำมาจำแนกเป็นแต่ละกลวิธีและเพื่อความสะดวกในการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยจึงแปลงค่าจำนวนครั้งในแต่ละกลวิธีในการปรากฏให้อยู่ในรูปร้อยละการปรากฏของแต่ละกลวิธี โดยใช้สูตรการคำนวณ ดังต่อไปนี้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนครั้งการปรากฏของกลวิธีแสดงวจนกรรมการขอโทษเมื่อผู้ฟังมีอายุน้อย} \times 100}{\text{จำนวนครั้งการปรากฏกลวิธีแสดงวจนกรรมการขอโทษทั้งหมด}}$$

เพื่อวิเคราะห์ว่าเมื่อกระทำความคิดต่อผู้ฟังที่มีอายุแตกต่างกัน กลวิธีแสดงวจนกรรมการขอโทษที่ผู้พูดใช้จะแตกต่างกัน หรือไม่อย่างไร ในขั้นต่อมาจึงต้องนำค่าทั้งหมดที่ได้มาเปรียบเทียบกันระหว่างกลวิธีแสดงวจนกรรมการขอโทษกับผู้ฟังที่มีอายุมากกว่า เท่ากันและน้อยกว่า

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

หลังจากรวบรวมข้อมูลวัจนกรรมทั้งหมดที่ได้จากแบบสอบถาม รวมทั้งจัดระเบียบข้อมูลตามขั้นตอนที่กล่าวไว้แล้วข้างต้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลส่วนนี้มาวิเคราะห์กลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษ เพื่อศึกษาว่าการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกมีทั้งสิ้นกี่กลวิธี และแต่ละกลวิธีมีความถี่ในการปรากฏแตกต่างกันอย่างไรและเพื่อศึกษาว่าในแต่ละชนิดกลวิธีของการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกนั้นมีการแปรตามสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง ตามระดับความรุนแรงของการทำความผิดและตามอายุของผู้ฟังอย่างไรบ้าง ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้จำแนกรายละเอียดออกเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

- กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบก
- กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกโดยจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกกับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง ระดับความรุนแรงของการทำความผิดและอายุของผู้ฟัง

1. กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบก

เมื่อผู้วิจัยนำข้อมูลวัจนกรรมการขอโทษที่ได้จากการตอบแบบสอบถามฉบับที่ 2 ที่มีทั้งหมดจำนวน 45 ฉบับ มาจัดระเบียบข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยพบข้อความที่ถือเป็นวัจนกรรมการขอโทษรวม 405 ข้อความ จากจำนวนดังกล่าวสามารถแบ่งเป็นหน่วยข้อความได้ 957 หน่วยข้อความ ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อความเฉพาะในส่วนที่ถือว่าเป็นวัจนกรรมการขอโทษ ผู้วิจัยพบว่า การแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกมี 7 กลวิธี ได้แก่

1. กลวิธีการกล่าวคำขอโทษ
2. กลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลการทำความผิด
3. กลวิธีการกล่าวว่าผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิด

4. กลวิธีการยอมรับผิด
5. กลวิธีการกล่าวตำหนิตนเอง
6. กลวิธีการเสนอการชดใช้
7. กลวิธีการแสดงความห่วงใยผู้ฟัง

การแสดงวัจนกรรมการขอโทษแต่ละกลวิธี มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. กลวิธีการกล่าวคำขอโทษ

การแสดงวัจนกรรมการขอโทษของกลวิธีนี้ถือเป็นกลวิธีที่สามารถสังเกตได้ง่ายที่สุด โดยสามารถสังเกตได้จากการใช้รูปภาษาที่บอกอย่างตรงไปตรงมาว่าผู้พูดนั้นกำลังขอโทษผู้ฟังอยู่ โดยผู้พูดจะมีการใช้คำว่า “ขอโทษ” “ขอประทานโทษ” “โทษที” หรือ “ขออภัย” “ขออภัยอย่างสูง” ซึ่งในภาษาไทยนั้นถือว่าคำเหล่านี้ถือเป็นเครื่องมือพื้นฐานที่สำคัญที่สุดในการสื่อเจตนาที่จะแสดงความขอโทษของคนในสังคมไทย ซึ่งในสังคมของทหารบกซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทยก็เป็นเช่นนั้นด้วยเช่นกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ขอโทษครับ ผมรีบไปหน่อยและไม่ทันสังเกตเห็นท่านเดินสวนมา ไม่ทราบว่าท่านเป็นอะไรมากหรือเปล่าครับ”

“ขอโทษครับท่าน ผมลืมเรื่องที่ท่านผู้บัญชาการฝากมาบอก ผมคิดเองครับต้องขอโทษท่านอย่างมากจริงๆครับ”

“ขอโทษครับท่าน เดี่ยวผมจัดการเองครับ แล้วผมจะซื้อกรอบมาเปลี่ยนให้ใหม่ครับ”

2. กลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิด

การแสดงวัจนกรรมการขอโทษของกลวิธีนี้ลักษณะที่สำคัญของการแสดงวัจนกรรมการขอโทษก็คือ ผู้พูดจะพยายามอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการที่จะต้องกระทำความผิดนั้นๆ ว่ามีบางสิ่งบางอย่างที่บังคับให้ผู้พูดต้องกระทำความผิดอย่างไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ รวมทั้งการอธิบาย

หรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิดนั้น ซึ่งอาจเกิดจากการที่ผู้พูดกระทำผิดโดยที่ผู้พูดคาดไม่ถึง เช่น การกล่าวคำว่า “รีบ” “ไม่ทันได้ระวัง” เป็นต้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ขอโทษทีจ้ะ จะรีบไปทำงานนะ”

“ขอโทษครับท่าน ผมรีบเลยไม่ได้ดูว่ามีใครเดินสวนมาบ้าง”

“ขอโทษครับ ผมไม่ทันระวังเอง มือไวไปหน่อย”

ซึ่งในบางครั้งพบว่าผู้พูดอาจไม่ได้อธิบายถึงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องกระทำผิดแต่อาจเพียงยกเหตุผลสั้นๆว่าทำไมถึงทำความผิด เนื่องจากไม่ต้องการบอกรายละเอียดทั้งหมดให้ผู้ฟังรับรู้ โดยมักมักใช้วลี “มีงานด่วน” หรือ “มีงานสำคัญ” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“พอดีมีงานด่วนเข้ามาผมจึงไม่ได้บอก ขอโทษด้วยนะครับ แล้วผมจะชี้แจงกับท่านผู้บัญชาการเอง”

3. กลวิธีการกล่าวหาว่าผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิด

การแสดงวัจนกรรมการขอโทษกลวิธีนี้มีลักษณะเด่นและสังเกตได้ง่ายคือ ผู้พูดจะพยายามแสดงให้ผู้ฟังเห็นว่าผู้พูดไม่ได้ตั้งใจให้เหตุการณ์ที่เป็นการกระทำผิดนั้นๆเกิดขึ้น โดยคาดหวังให้ผู้ฟังเชื่อว่าความผิดที่เกิดขึ้นนั้นเป็นเหตุสุดวิสัยมากกว่าเป็นการจงใจกลั่นแกล้งทำให้ผู้ฟังได้รับความเสียหาย ดังนั้นจึงพบว่าผู้พูดมักใช้การแสดงวัจนกรรมการขอโทษกลวิธีนี้เมื่อกระทำผิดโดยไม่ได้ตั้งใจ หรือกระทำผิดเนื่องจากอุบัติเหตุ โดยผู้พูดจะกล่าวคำว่า “ไม่ได้ตั้งใจ” “ไม่ได้เจตนา” หรือ “ไม่มีเจตนา” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ขอโทษครับที่ ผมไม่ได้ตั้งใจ เดี่ยวผมหาอันใหม่มาเปลี่ยนให้ครับ”

“ผมไม่ได้มีเจตนาจะละเลยคำสั่งเลยครับ แต่งานด่วนเข้ามาพอดีผมเลยไม่ได้บอก ต้องขอโทษด้วย”

4. กลวิธีการยอมรับผิด

การแสดงวัจนกรรมการขอโทษด้วยกลวิธีนี้ ผู้พูดจะใช้รูปภาพเพื่อสื่อความหมาย เพื่อบอกให้ผู้ฟังรู้ว่าตนคือผู้กระทำความผิดเป็นเหตุที่ทำให้ผู้ฟังได้รับความเสียหายซึ่งอาจจะเสียหายทั้งทางร่างกายและทรัพย์สิน และกล่าวเพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยลักษณะเด่นของการแสดงวัจนกรรมการขอโทษด้วยกลวิธีนี้ คือ ผู้พูดจะกล่าวถึงการกระทำซึ่งเป็นการผิดของตน หรืออาจยอมรับไปเลยก็ได้ว่าตนเป็นผู้ผิดโดยมีการกล่าวคำว่า “ยอมรับผิด” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ขอโทษที่ ผมผิดเองที่ไม่ได้บอกพี่ ต้องทำให้คุณนายตำหนิ พอดีมีงานด่วนเข้ามา ผมเลยลืม”

“ขอโทษครับ ผมลืมเรื่องที่ท่านผู้บัญชาการฝากมาบอก ผมผิดเองครับต้องขอโทษ ท่านอย่างมากจริงๆ”

“ขอโทษครับที่ไม่ได้เรียนให้ทราบ เพราะพอดีมีงานด่วนเข้ามา ผมยอมรับผิดครับ เดี่ยวผมจะไปเรียนท่านส.บ.เองว่าผมผิด”

5. กลวิธีการกล่าวตำหนิตนเอง

การแสดงวัจนกรรมการขอโทษด้วยกลวิธีนี้ ผู้พูดจะใช้รูปภาพใช้ภาษาเพื่อกล่าวตำหนิในการกระทำความผิดของตนเองหรือกล่าวในเชิงลงโทษตนเองเพื่อแสดงให้เห็นว่าข้อบกพร่องดังกล่าวเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความผิดพลาดจนนำไปสู่การกระทำความผิด ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ขอโทษครับที่ ผมซุ่มซ่ามไปหน่อย เดี่ยวผมซื้อมาเปลี่ยนให้ นะครับ”

“ขอโทษครับท่าน ผมซุ่มซ่ามเองครับ ผมไม่ได้ตั้งใจ ผมจะจัดการเองครับ”

“ขอโทษครับท่าน ผมสะเพร่าไปหน่อย ผมเก็บกวาดเองครับ แล้วผมจะหากรอบใหม่มาเปลี่ยนให้ นะครับ”

6. กลวิธีการเสนอการชดใช้

การแสดงวจนกรรมการขอโทษด้วยกลวิธีนี้ ผู้พูดเพื่อจะใช้คำพูดแสดงให้ผู้ฟังรู้ว่าผู้พูดมีความตั้งใจที่จะกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้กับเพื่อฟังเพื่อเป็นการชดเชยความผิดซึ่งตนเป็นผู้กระทำ และผู้พูดพร้อมที่จะชดเชยความผิดที่เกิดขึ้นนั้น โดยส่วนมากจะมีคำที่บอกถึงสิ่งที่ผู้พูดจะใช้เพื่อนำมาชดเชยความผิดที่ตนกระทำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ขอโทษครับจ้ะ เดี๋ยวผมจะไปใส่กรอบให้ใหม่”

“ผมต้องขอโทษท่านอย่างมากเลย ผมงานยุ่งเลยลืมว่าคุณมาแล้ว ผมจะเรียนท่านผมเองว่าผมลืม”

“ขอโทษครับท่าน ผมไม่ได้ตั้งใจ ผมจะจัดการเองครับ”

7. กลวิธีการแสดงความห่วงใยผู้ฟัง

การแสดงวจนกรรมการขอโทษด้วยกลวิธีนี้ ผู้พูดจะพยายามพูดเพื่อให้ผู้ฟังรับรู้ว่าผู้ฟังมีความสำคัญต่อผู้พูด โดยผู้พูดจะคำนึงถึงความรู้สึกของผู้ฟังในฐานะผู้ที่ได้รับความเสียหายว่าเป็นอย่างไร หรือการบอกว่าผู้พูดรู้สึกเช่นไรกับความผิดที่เกิดขึ้น โดยจะกล่าวถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นกับผู้ฟังซึ่งเกิดจากการกระทำของผู้พูดเอง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“ขอโทษครับพี่ ผมไม่ได้เจตนา เจ็บหรือเปล่าครับ”

“ขอโทษครับท่าน เป็นอะไรหรือเปล่าครับ”

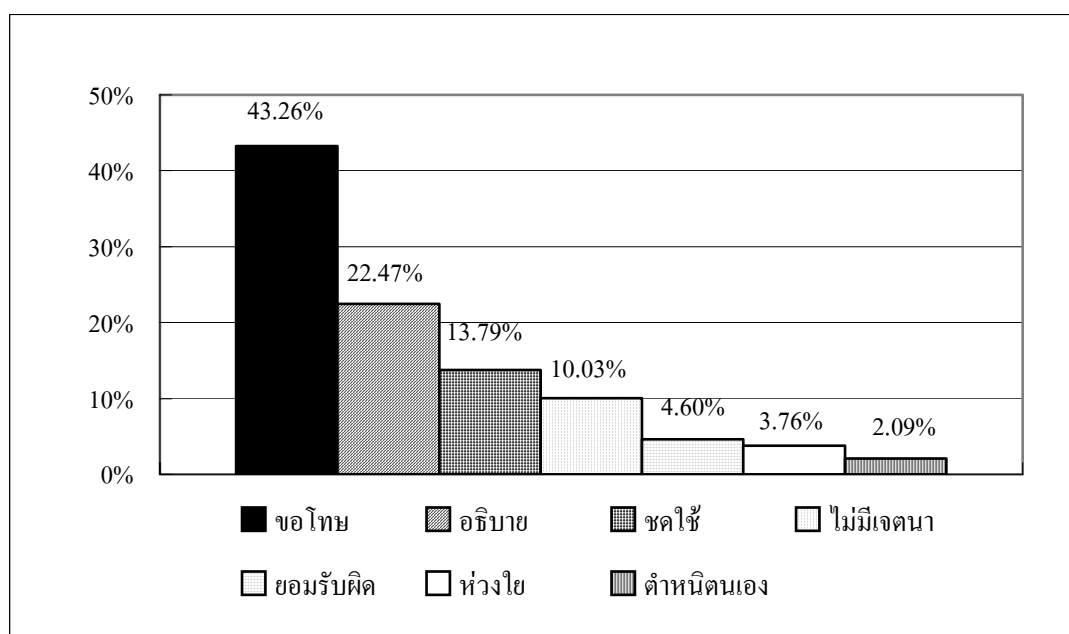
“ขอโทษครับพี่ มีอะไรเสียหายมากไหม”

วจนกรรมการขอโทษของทหารบกทั้ง 957 หน่วยข้อความนั้น เมื่อนำมาพิจารณาตามกลวิธีทั้ง 7 กลวิธีพบว่า กลวิธีที่มีทหารบกใช้มากที่สุดคือ กลวิธีการกล่าวคำขอโทษ ซึ่งมีจำนวนทหารใช้ถึง 414 หน่วยข้อความ หรือ ร้อยละ 43.26 ลำดับรองลงมาคือกลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิดจำนวน 215 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 22.47 กลวิธีการเสนอการชดใช้จำนวน

132 ครั้งหรือร้อยละ 13.79 กลวิธีการกล่าวว่าคุณผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิดจำนวน 96 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 10.03 กลวิธีการยอมรับผิดจำนวน 44 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 4.60 กลวิธีการแสดงความหวังใจจำนวน 36 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 3.76 และอันดับสุดท้ายกลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองจำนวน 20 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 2.09

ตารางที่ 9 กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบก

กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษ	จำนวน	ร้อยละ
1. การกล่าวคำขอโทษ	414	43.26
2. การอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิด	215	22.47
3. การเสนอการชดใช้	132	13.79
4. การกล่าวว่าคุณผู้พูดไม่มีเจตนาที่กระทำผิด	96	10.03
5. การยอมรับผิด	44	4.60
6. การแสดงความหวังใจผู้ฟัง	36	3.76
7. การกล่าวตำหนิตนเอง	20	2.09
รวม	957	100

ภาพที่ 1 ร้อยละของกลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบก

2. กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกโดยจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษกับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง ระดับความรุนแรงของการทำความผิดและอายุของผู้ฟัง

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษกับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง ระดับความรุนแรงของการทำความผิดและอายุของผู้ฟังนั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษ เพื่อหาคำตอบว่าเมื่อกระทำความผิดในเหตุการณ์ที่ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมที่แตกต่างกัน ในระดับความผิดที่แตกต่างกันและผู้ฟังที่มีอายุที่แตกต่างกัน ผู้พูดจะมีลักษณะการใช้กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษที่แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษกับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง

เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างชนิดของกลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษกับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง ผู้วิจัยได้นำข้อมูลวัจนกรรมการขอโทษทั้งหมด 957 หน่วยข้อความที่ผ่านการวิเคราะห์กลวิธีแล้ว มาจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มตามสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังของแต่ละคนซึ่งนั่นก็คือ ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมเท่ากันกับผู้พูด และผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้พูด ซึ่งจะทำให้รู้ว่าในแต่ละสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง ผู้พูดนิยมใช้กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร โดยนับความถี่ในการปรากฏวัจนกรรมในแต่ละกลวิธีที่พบในแต่ละสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง

ผู้วิจัยพบว่าจากจำนวนข้อความวัจนกรรมการขอโทษ 957 หน่วยข้อความ ถือเป็นวัจนกรรมการขอโทษที่ได้จากการประเมินระดับของสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังว่าเป็นผู้ที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูดจำนวน 374 หน่วยข้อความ ผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมเท่ากันกับผู้พูด 319 หน่วยข้อความ และผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้พูด 267 หน่วยข้อความ ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบรายละเอียดดังต่อไปนี้

การแสดงวัจนกรรมของทหารบกกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูดนั้นพบว่าใน 374 หน่วยข้อความที่ผู้พูดใช้นั้น แบ่งเป็นกลวิธีทั้ง 7 กลวิธีดังนี้ กลวิธีที่ใช้มากที่สุดคือกลวิธีการกล่าวคำขอโทษจำนวน 153 หน่วยข้อความหรือ ร้อยละ 40.91รองมาคือกลวิธีการอธิบายหรือชี้แจง

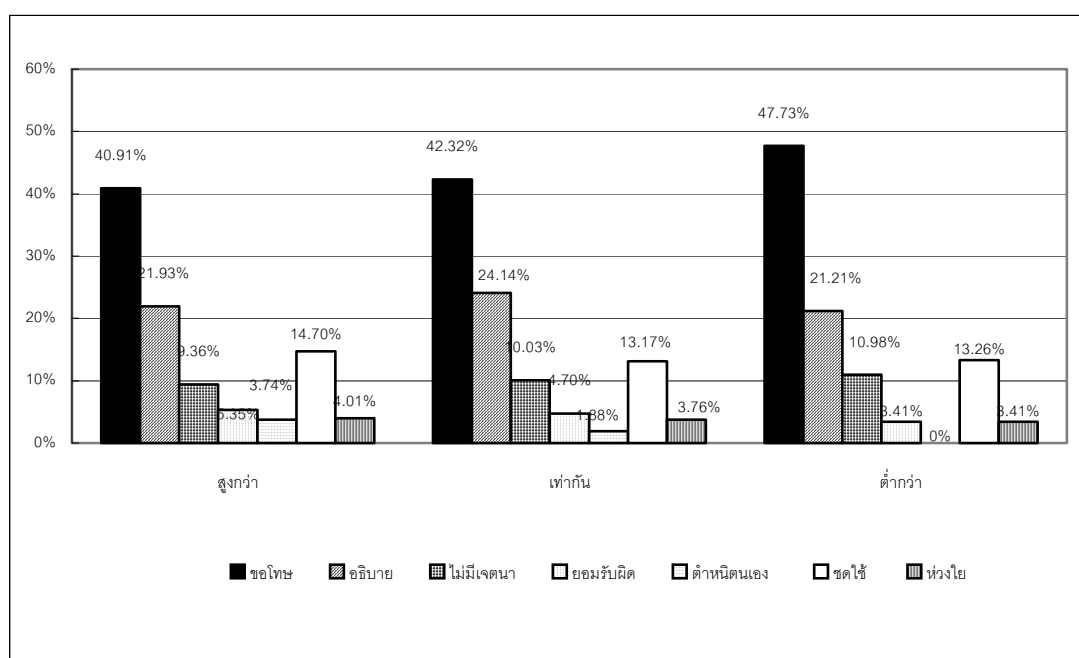
เหตุผลของการกระทำผิดจำนวน 82 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 21.93 กลวิธีการเสนอการชดใช้จำนวน 55 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 14.70 กลวิธีการกล่าวหาว่าผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิดจำนวน 35 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 9.36 กลวิธีการยอมรับผิดจำนวน 20 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 5.35 กลวิธีการแสดงความห่วงใยผู้ฟังจำนวน 15 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 4.01 และกลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองจำนวน 14 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 3.74 เป็นลำดับสุดท้าย

การแสดงวัจนกรรมของทหารบกกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมเท่ากันกับผู้พูดนั้นพบว่าใน 319 หน่วยข้อความที่ผู้พูดใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมเท่ากันกับผู้ฟังนั้น แบ่งเป็นกลวิธีทั้ง 7 กลวิธีดังนี้ กลวิธีที่ใช้มากที่สุดคือกลวิธีการกล่าวหาขอโทษจำนวน 135 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 42.32 รองมาคือกลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการกระทำผิดจำนวน 77 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 24.14 กลวิธีการเสนอการชดใช้จำนวน 42 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 13.17 กลวิธีการกล่าวหาว่าผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิดจำนวน 32 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 10.03 กลวิธีการยอมรับผิดจำนวน 15 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 4.70 กลวิธีการแสดงความห่วงใยผู้ฟังจำนวน 12 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 3.76 และกลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองจำนวน 6 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 1.88 เป็นลำดับสุดท้าย

การแสดงวัจนกรรมของทหารบกกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้พูดนั้นพบว่าใน 264 หน่วยข้อความที่ผู้พูดใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้ฟังนั้น แบ่งเป็นกลวิธีทั้ง 7 กลวิธีดังนี้ กลวิธีที่ใช้มากที่สุดคือกลวิธีการกล่าวหาขอโทษจำนวน 126 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 47.73 รองมาคือกลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการกระทำผิดจำนวน 56 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 21.21 กลวิธีการเสนอการชดใช้จำนวน 35 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 13.26 กลวิธีการกล่าวหาว่าผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิด 29 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 10.98 กลวิธีการยอมรับผิดจำนวน 9 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 3.41 กลวิธีการแสดงความห่วงใยผู้ฟังจำนวน 9 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 3.41 เช่นเดียวกันเป็นอันดับสุดท้าย ส่วนกลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองนั้นไม่ปรากฏการใช้กลวิธีนี้เลยกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้พูด

ตารางที่ 10 การแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกตามสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง

กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษ	สถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง					
	มากกว่า		เท่ากัน		ต่ำกว่า	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. กลวิธีการกล่าวคำขอโทษ	153	40.91	135	42.32	126	47.73
2. กลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผล ของการทำความผิด	82	21.93	77	24.14	56	21.21
3. กลวิธีการกล่าวว่าผู้พูดไม่มีเจตนา กระทำผิด	35	9.36	32	10.03	29	10.98
4. กลวิธีการยอมรับผิด	20	5.35	15	4.70	9	3.41
5. กลวิธีการกล่าวตำหนิตนเอง	14	3.74	6	1.88	0	0
6. กลวิธีการเสนอการชดใช้	55	14.70	42	13.17	35	13.26
7. กลวิธีการแสดงความห่วงใยผู้ฟัง	15	4.01	12	3.76	9	3.41
รวม	374	100	319	100	264	100

ภาพที่ 2 ร้อยละของกลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกตามสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง

ผู้วิจัยได้ทำการสรุปอันดับการใช้กลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษชนิดต่างๆกับระดับสถานภาพทางสังคมที่แตกต่างกันของผู้ฟัง ดังที่กล่าวมาข้างต้น ได้ดังต่อไปนี้

อันดับที่	1	2	3	4	5	6	7
สูง	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	ยอมรับผิด	หวังใย	ตำหนิตนเอง
เท่า	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	ยอมรับผิด	หวังใย	ตำหนิตนเอง
ต่ำ	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	ยอมรับผิด	หวังใย	

หมายเหตุ สูง หมายถึง ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด
 เท่า หมายถึง ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมเท่ากับผู้พูด
 ต่ำ หมายถึง ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้พูด
 ไม่จำแนก หมายถึง ผู้ฟังที่ไม่ได้จำแนกสถานภาพทางสังคม

จากแผนภาพจะเห็นว่าในการแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบกกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมที่ต่างกันทั้ง 3 ระดับคือ ผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด เท่ากันกับผู้พูดและต่ำกว่าผู้พูดนั้น มีการใช้กลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษทั้ง 5 กลวิธีในอันดับเดียวกัน กล่าวคือมีการใช้กลวิธีการกล่าวคำขอโทษมากเป็นอันดับหนึ่ง รองมาคือกลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิด กลวิธีการเสนอการชดใช้ กลวิธีการกล่าวว่าผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิด กลวิธีการยอมรับผิดเป็นอันดับห้าเหมือนกันทั้งสามระดับสถานภาพทางสังคม ส่วนกลวิธีการแสดงความหวังใยผู้ฟังมีการใช้มากเป็นอันดับหก มีการใช้กลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองเป็นอันดับเจ็ด กับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูดและผู้เท่ากันกับผู้พูดแต่มีการใช้กลวิธีนี้เป็นอันดับที่ห้ากับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้พูด

2.2 กลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบกจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่าง กลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษกับระดับความรุนแรงของการทำความผิด

เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างชนิดของกลวิธีแสดงวจนกรรมการขอโทษกับระดับความรุนแรงของการทำความผิด ผู้วิจัยได้นำข้อมูลวจนกรรมการขอโทษทั้งหมด 957 หน่วยข้อความที่ผ่านการวิเคราะห์กลวิธีแล้ว มาจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มตามระดับความรุนแรงของการทำความผิด ซึ่งนั่นก็คือ รุนแรงมาก รุนแรงปานกลางและรุนแรงน้อย ซึ่งจะทำให้รู้ว่าในแต่ละระดับความรุนแรงของการทำความผิด ผู้พวคนิยมใช้กลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร โดยนับความถี่ในการปรากฏวจนกรรมในแต่ละกลวิธีที่พบในแต่ละระดับความรุนแรงของการทำความผิด

ผู้วิจัยพบว่าจากจำนวนข้อความวจนกรรมการขอโทษ 957 หน่วยข้อความ ถือเป็นวจนกรรมการขอโทษที่ได้จากการประเมินระดับความรุนแรงของการทำความผิด ว่ามีระดับความรุนแรงมากจำนวน 341 หน่วยข้อความ รุนแรงปานกลาง 358 หน่วยข้อความ และรุนแรงน้อย 258 หน่วยข้อความ ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบรายละเอียดดังต่อไปนี้

การแสดงวจนกรรมของทหารบกในระดับของความรุนแรงของการทำความผิดที่รุนแรงมากนั้นพบว่าใน 341 หน่วยข้อความที่ผู้พวคนั้นแบ่งเป็นกลวิธีทั้ง 6 กลวิธีดังนี้ กลวิธีที่ใช้มากที่สุดคือกลวิธีการกล่าวคำขอโทษจำนวน 147 หน่วยข้อความหรือ ร้อยละ 43.1 รองมาคือกลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการกระทำผิดจำนวน 118 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 34.6 กลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองจำนวน 44 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 12.90 กลวิธีการกล่าวหาผู้พวคนั้นไม่มีเจตนากระทำผิดจำนวน 29 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 8.5 กลวิธีการเสนอการชดใช้จำนวน 2 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 0.6 กลวิธีการยอมรับผิดจำนวน 1 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 0.3 เป็นลำดับสุดท้ายส่วน กลวิธีการแสดงความหวังให้ผู้พวคนั้นไม่ปรากฏการใช้เลยในระดับความรุนแรงของความผิดที่รุนแรงมาก

การแสดงวจนกรรมของทหารบกในระดับของความรุนแรงของการทำความผิดที่รุนแรงปานกลางนั้นพบว่าใน 358 หน่วยข้อความที่ผู้พวคนั้น แบ่งเป็นกลวิธีทั้ง 6 กลวิธีดังนี้ กลวิธีที่ใช้มากที่สุดคือกลวิธีการกล่าวคำขอโทษจำนวน 134 หน่วยข้อความหรือ ร้อยละ 37.43 รองมาคือกลวิธีการกล่าวหาผู้พวคนั้นไม่มีเจตนากระทำผิดจำนวน 103 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 28.77 กลวิธีการยอมรับผิดจำนวน 65 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 18.15 กลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการ

ทำความคิดจำนวน 33 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 9.22 กลวิธีการกล่าวแสดงความหวังให้ผู้ฟังจำนวน 20 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 5.59 และกลวิธีการเสนอการชดใช้จำนวน 3 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 0.84 เป็นอันดับสุดท้ายส่วนกลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองนั้นไม่ปรากฏการใช้เลยในระดับความรุนแรงของความคิดที่รุนแรงปานกลาง

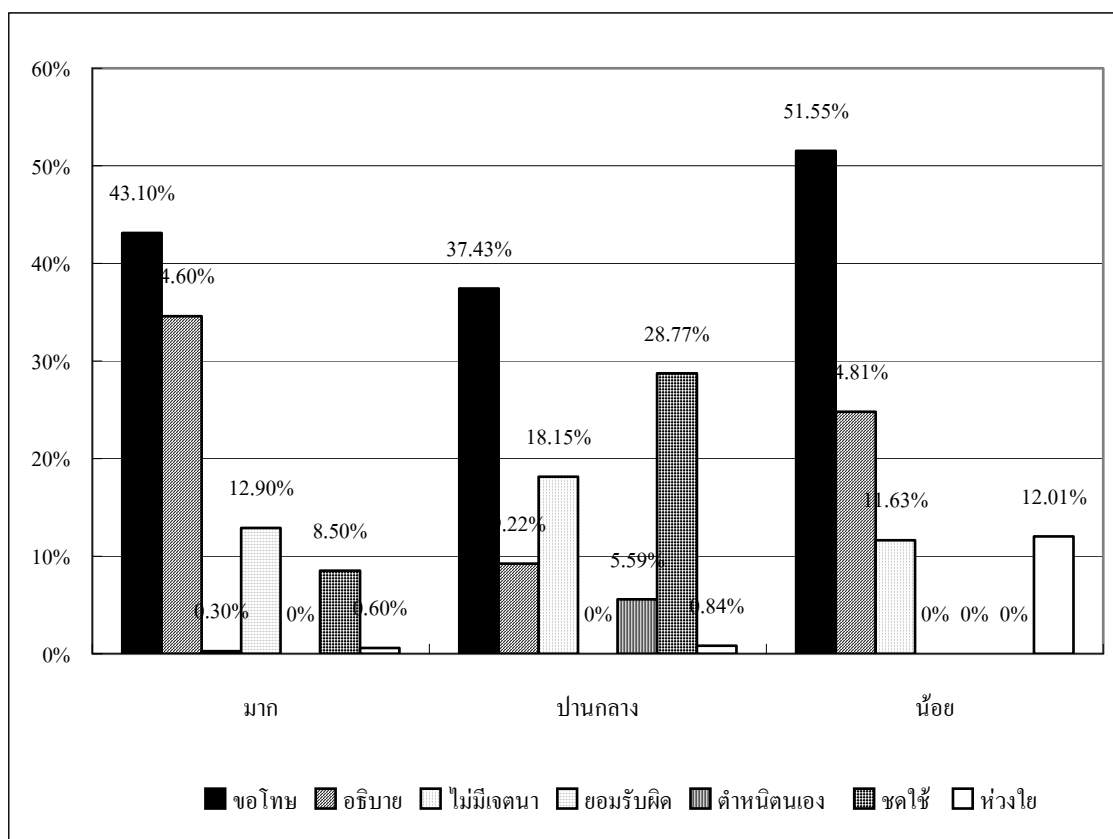
การแสดงวัจนกรรมของทหารบกในระดับของความรุนแรงของการทำความคิดที่รุนแรงน้อยนั้นพบว่าใน 258 หน่วยข้อความที่ผู้พูดใช้นั้น แบ่งเป็นกลวิธีทั้ง 4 กลวิธีดังนี้ กลวิธีที่ใช้มากที่สุดคือกลวิธีการกล่าวคำขอโทษจำนวน 133 หน่วยข้อความหรือ ร้อยละ 51.55 รองมาคือกลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความคิดจำนวน 64 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 24.81 กลวิธีการเสนอการชดใช้จำนวน 31 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 12.01 และกลวิธีการยอมรับผิดจำนวน 30 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 11.68 เป็นอันดับสุดท้ายส่วนกลวิธีการกล่าวว่ามีเจตนาในการกระทำผิด กลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองและกลวิธีการแสดงความหวังให้ผู้ฟังนั้นไม่ปรากฏการใช้เลยในระดับความรุนแรงของความคิดที่รุนแรงน้อย

ตารางที่ 11 กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกตามระดับความรุนแรงของการทำความคิด

กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษ	ระดับความรุนแรงของการทำความคิด					
	มาก		ปานกลาง		น้อย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. กลวิธีการกล่าวคำขอโทษ	147	43.1	134	37.43	133	51.55
2. กลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความคิด	118	34.6	33	9.22	64	24.81
3. กลวิธีการกล่าวว่ามีเจตนากระทำผิด	1	0.3	65	18.15	30	11.63
4. กลวิธีการยอมรับผิด	44	12.9	0	0	0	0
5. กลวิธีการกล่าวตำหนิตนเอง	0	0	20	5.59	0	0
6. กลวิธีการเสนอการชดใช้	29	8.5	103	28.77	0	0

ตารางที่ 11 (ต่อ)

กลวิธีการแสดงวัฒนธรรมการ ขอโทษ	ระดับความรุนแรงของการทำความผิด					
	มาก		ปานกลาง		น้อย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
7. กลวิธีการแสดงความหวังใจ ผู้ฟัง	2	0.6	3	0.84	31	12.01
รวม	341	100	358	100	258	100

ภาพที่ 3 ร้อยละของกลวิธีการแสดงวัฒนธรรมการขอโทษของทหารบกตามระดับความรุนแรงของการทำความผิด

ผู้วิจัยได้ทำการสรุปอันดับการใช้กลวิธีการแสดงวจนกรรมกรขอโทษชนิดต่างๆกับความรุนแรงของการทำความผิด ดังที่กล่าวมาข้างต้นได้ดังต่อไปนี้

อันดับที่	1	2	3	4	5	6
มาก	ขอโทษ	อธิบาย	ยอมรับผิด	ชดใช้	หวังไย	ไม่มีเจตนา
กลาง	ขอโทษ	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	อธิบาย	ตำหนิตนเอง	หวังไย
น้อย	ขอโทษ	อธิบาย	หวังไย	ไม่มีเจตนา		

หมายเหตุ มาก หมายถึง ระดับความรุนแรงของการทำความผิดมาก
 กลาง หมายถึง ระดับความรุนแรงของการทำความผิดปานกลาง
 น้อย หมายถึง ระดับความรุนแรงของการทำความผิดน้อย
 ไม่จำแนก หมายถึง ไม่จำแนกระดับความรุนแรงของการทำความผิด

จากแผนภาพจะเห็นว่าในการแสดงวจนกรรมกรขอโทษของทหารบกในระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่แตกต่างกันทั้ง 3 ระดับ คือรุนแรงมาก รุนแรงปานกลางและรุนแรงน้อยนั้นมีอันดับการใช้กลวิธีดังต่อไปนี้ คือ มีการใช้กลวิธีการกล่าวคำขอโทษมากเป็นอันดับที่หนึ่ง ทั้ง 3 ระดับความรุนแรงของการทำความผิด มีการใช้กลวิธีการการกล่าวอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิดเป็นอันดับสองในระดับความรุนแรงมากและรุนแรงน้อยแต่เป็นอันดับสี่ในระดับความรุนแรงปานกลาง มีการใช้กลวิธีการเสนอการชดใช้มากเป็นอันดับสี่ในระดับความรุนแรงมาก แต่ในระดับความรุนแรงปานกลางกลับมีการใช้เป็นอันดับสอง กลวิธีการแสดงความหวังไยนั้นมีการใช้เป็นอันดับห้าในระดับความรุนแรงมาก เป็นอันดับหกในระดับความรุนแรงปานกลางและเป็นอันดับสามในระดับความรุนแรงน้อย กลวิธีการกล่าวว่าผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิดใช้เป็นอันดับหกในระดับความรุนแรงมาก เป็นอันดับสามในระดับความรุนแรงปานกลางและเป็นอันดับสี่ในระดับความรุนแรงน้อย กลวิธีการยอมรับผิดเป็นอันดับสามในระดับความรุนแรงมากแต่ไม่ปรากฏในระดับความรุนแรงอื่นเลย เช่นเดียวกับกลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองที่มีการใช้เป็นอันดับห้าในระดับความรุนแรงปานกลางแต่ไม่พบในระดับความรุนแรงอื่นเช่นเดียวกัน

2.3 กลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบกจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่าง กลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษกับอายุของผู้ฟัง

เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างชนิดของกลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษ สถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง ผู้วิจัยได้นำข้อมูลวจนกรรมการขอโทษทั้งหมด 957 หน่วยข้อความที่ผ่านการวิเคราะห์กลวิธีแล้ว มาจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มตามอายุของผู้ฟังแต่ละคนซึ่งนั่นก็คือ ผู้ฟังที่มีอายุน้อยกว่าผู้พูด ผู้ฟังที่มีอายุเท่ากับผู้พูดและผู้ฟังที่มีอายุน้อยกว่าผู้พูด ซึ่งจะช่วยให้รู้ว่าในแต่ละสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง ผู้พูดนิยมใช้กลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร โดยนับความถี่ในการปรากฏวจนกรรมในแต่ละกลวิธีที่พบในระดับอายุของผู้ฟัง

ผู้วิจัยพบว่าจากจำนวนข้อความแสดงวจนกรรมการขอโทษ 957 หน่วยข้อความ ถือเป็นวจนกรรมการขอโทษที่ได้จากการประเมินระดับอายุของผู้ฟังว่ามีอายุน้อยกว่าผู้พูดจำนวน 330 หน่วยข้อความ ผู้ฟังมีอายุเท่ากับผู้พูด 322 หน่วยข้อความ และผู้ฟังที่มีอายุน้อยกว่าผู้พูด 304 หน่วยข้อความ ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบรายละเอียดดังต่อไปนี้

การแสดงวจนกรรมของทหารบกกับผู้ฟังที่มีอายุน้อยกว่านั้นพบว่าใน 330 หน่วยข้อความที่ผู้พูดใช้กับผู้ฟังที่มีอายุน้อยกว่าผู้ฟังนั้น แบ่งเป็นกลวิธีทั้ง 7 กลวิธีดังนี้ กลวิธีที่ใช้มากที่สุดคือกลวิธีการกล่าวคำขอโทษจำนวน 139 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 42.12 รองมาคือกลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลการทำความผิดจำนวน 72 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 21.82 กลวิธีการเสนอการชดใช้จำนวน 45 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 13.64 กลวิธีการกล่าวหาผู้พูดไม่มีเจตนาในการทำความผิดจำนวน 36 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 10.9 กลวิธีการยอมรับผิดจำนวน 20 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 6.06 และอันดับสุดท้ายกลวิธีการกล่าวหาตนเอง จำนวน 9 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 2.73 ซึ่งเท่ากับกับกลวิธีการแสดงความหวังของผู้ฟังซึ่งมีจำนวน 9 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 2.73 เท่ากัน

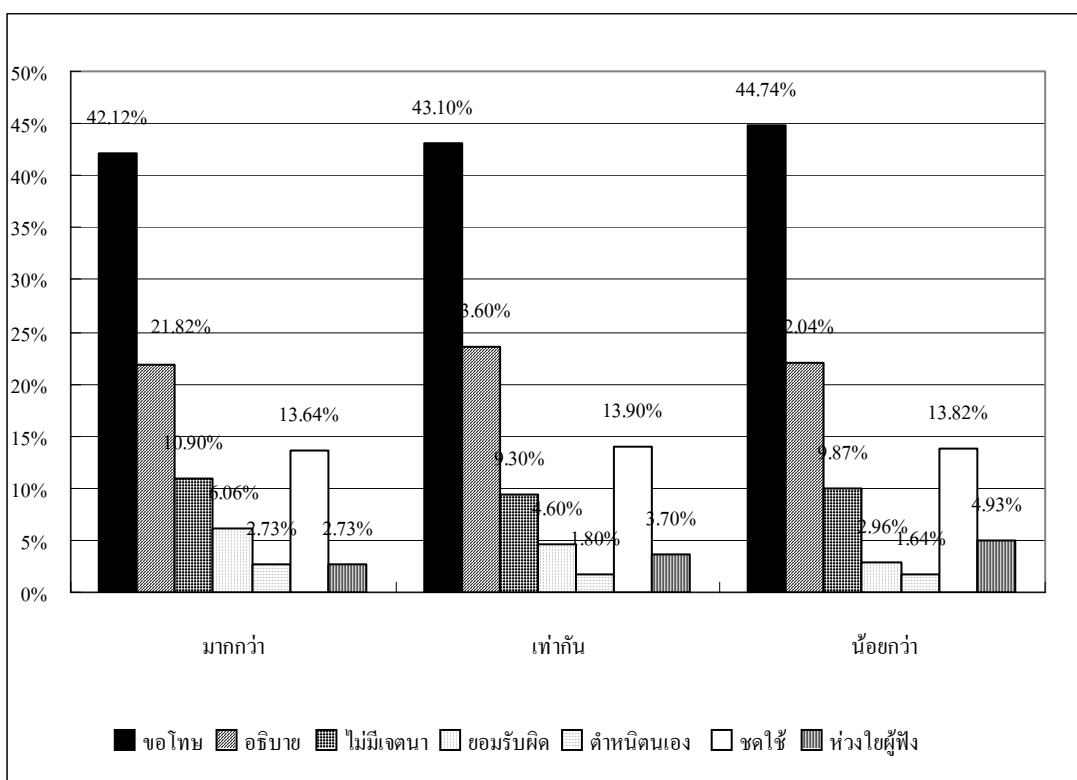
การแสดงวจนกรรมของทหารบกกับผู้ฟังที่มีอายุเท่ากันนั้นพบว่าใน 322 หน่วยข้อความที่ผู้พูดใช้กับผู้ฟังที่มีอายุเท่ากับผู้ฟัง แบ่งเป็นกลวิธีทั้ง 7 กลวิธีดังนี้ กลวิธีที่ใช้มากที่สุดคือกลวิธีการกล่าวคำขอโทษจำนวน 139 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 43.10 รองมาคือกลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิดจำนวน 76 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 23.6 กลวิธีการเสนอการชดใช้จำนวน 45 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 13.90 กลวิธีการกล่าวหาผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิดจำนวน 30 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 9.30 กลวิธีการยอมรับผิดจำนวน 15 หน่วย

ข้อความหรือร้อยละ 4.60 กลวิธีการแสดงความหวังของผู้ฟังจำนวน 12 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 3.7 และกลวิธีการกล่าวกำหนดตนเองจำนวน 6 หรือร้อยละ 1.8 ซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย

การแสดงวัจนกรรมของทหารบกกับผู้ฟังที่มีอายุน้อยกว่านั้นพบว่าใน 304 หน่วยข้อความที่ผู้พูดใช้กับผู้ฟังที่มีอายุเท่ากันหรือต่ำกว่าผู้ฟัง แบ่งเป็นกลวิธีทั้ง 7 กลวิธีดังนี้ กลวิธีที่ใช้มากที่สุดคือกลวิธีการกล่าวคำขอโทษจำนวน 136 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 44.74 รองมาคือกลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิดจำนวน 67 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 22.04 กลวิธีการเสนอการชดใช้จำนวน 42 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 13.82 กลวิธีการกล่าวว่าคุณพูดไม่มีเจตนากระทำผิดจำนวน 30 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 9.87 กลวิธีการแสดงความหวังของผู้ฟังจำนวน 15 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 4.93 กลวิธีการยอมรับผิดจำนวน 9 หน่วยข้อความหรือร้อยละ 2.96 และกลวิธีการกล่าวกำหนดตนเองจำนวน 5 หรือร้อยละ 1.64 ซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย

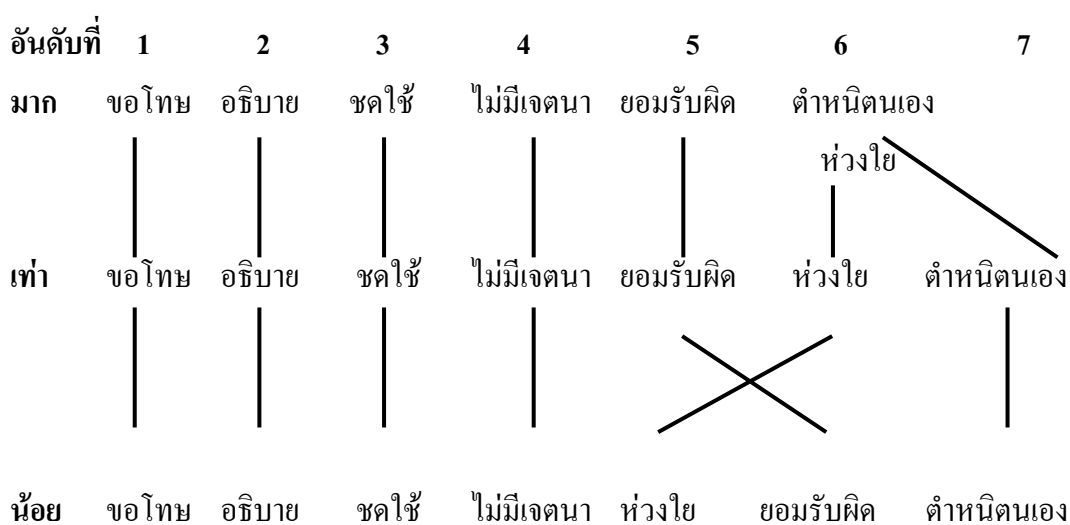
ตารางที่ 12 กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกตามระดับอายุของผู้ฟัง

กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษ	อายุของผู้ฟัง					
	มากกว่า		เท่ากัน		น้อยกว่า	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. กลวิธีการกล่าวคำขอโทษ	139	42.12	139	43.1	136	44.74
2. กลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิด	72	21.82	76	23.6	67	22.04
3. กลวิธีการกล่าวว่าคุณพูดไม่มีเจตนากระทำผิด	36	10.9	30	9.3	30	9.87
4. กลวิธีการยอมรับผิด	20	6.06	15	4.6	9	2.96
5. กลวิธีการกล่าวกำหนดตนเอง	9	2.73	6	1.8	5	1.64
6. กลวิธีการเสนอการชดใช้	45	13.64	45	13.9	42	13.82
7. กลวิธีการแสดงความหวังของผู้ฟัง	9	2.73	12	3.7	15	4.93
รวม	330	100	322	100	304	100

ภาพที่ 4 ร้อยละของกลวิธีการแสดงวงนกรมการขอโทษของทหารบกตามระดับอายุของผู้ฟัง

ผู้วิจัยได้ทำการสรุปอันดับการใช้กลวิธีการแสดงวงนกรมการขอโทษชนิดต่างๆกับระดับอายุที่แตกต่างกันของผู้ฟัง ดังที่กล่าวมาข้างต้นได้ดังต่อไปนี้

หมายเหตุ มาก หมายถึง ผู้ฟังมีอายุมากกว่าผู้พูด
 เท่า หมายถึง ผู้ฟังมีอายุเท่ากับกับผู้พูด
 น้อย หมายถึง ผู้ฟังมีอายุน้อยกว่าผู้พูด
 ไม่จำแนก หมายถึง ผู้ฟังที่ไม่ได้จำแนกอายุ

จากแผนภาพจะเห็นว่าในการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกกับผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน คือ ผู้ฟังที่มีอายุมากกว่าผู้พูด ผู้ฟังที่มีอายุเท่ากับกับผู้พูดและผู้ฟังที่มีอายุน้อยกว่าผู้พูดนั้นมีการใช้กลวิธีการกล่าวคำขอโทษมากเป็นอันดับหนึ่ง กลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิดเป็นอันดับสอง กลวิธีการเสนอการชดใช้เป็นอันดับสาม กลวิธีการกล่าวหาผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิดเป็นอันดับสี่ เหมือนกันทั้งสามระดับอายุ มีการใช้กลวิธีการยอมรับผิดเป็นอันดับห้ากับผู้ฟังที่มีอายุมากกว่าและเท่ากับกับผู้พูด แต่กับผู้ฟังที่มีอายุน้อยกว่าผู้พูดกลับใช้กลวิธีนี้เป็นอันดับที่หก มีการใช้กลวิธีการแสดงความห่วงใยผู้ฟังเป็นอันดับที่หกกับผู้พูดกลับใช้กลวิธีนี้เป็นอันดับห้า และสุดท้ายพบว่ามีการใช้กลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองเป็นอันดับเจ็ดกับผู้ฟังที่มีอายุเท่ากับและน้อยกว่าผู้พูด แต่กับผู้ฟังที่มีอายุมากกว่าผู้พูดกลับใช้กลวิธีนี้เป็นอันดับหก

3. กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง ระดับความรุนแรงของการทำความผิดและอายุของผู้ฟัง

หลังจากวิเคราะห์กลวิธีแสดงวัจนกรรมการขอโทษ เพื่อศึกษาว่าการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบก และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีของการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกกับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง ตามระดับความรุนแรงของการทำความผิดและตามอายุของผู้ฟังแล้วทำให้เราได้เห็นอันดับการใช้กลวิธีการกล่าววัจนกรรมการขอโทษในแต่ละปัจจัยที่มีรูปแบบต่างกัน ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่ารูปแบบเหล่านี้เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านอื่นเกิดร่วมด้วยรูปแบบของการใช้กลวิธีการกล่าววัจนกรรมการขอโทษเป็นรูปแบบใดเหมือนหรือต่างจากรูปแบบเดิมอย่างไรเมื่อมีปัจจัยอีกปัจจัยหนึ่งมาเป็นตัวแปรเพิ่มขึ้นซึ่งจะทำให้เห็นว่าปัจจัย 2 ปัจจัยที่นำมาศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกันนั้นปัจจัยใดที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบของกลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษมากกว่า ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั้ง 3 ปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้น โดยพิจารณาทีละ 2 ปัจจัย เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั้ง 3 ที่ส่งผลต่อกลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษ โดยศึกษา ในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ศึกษาพฤติกรรมการแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบกโดยจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรุนแรงของการทำความผิดกับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง
2. ศึกษาพฤติกรรมการแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบกโดยจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรุนแรงของการทำความผิดกับอายุของผู้ฟัง
3. ศึกษาพฤติกรรมการแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบกโดยจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังกับอายุของผู้ฟัง

3.1 พฤติกรรมการแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบกจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรุนแรงของการทำความผิดกับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง

เพื่อวิเคราะห์พฤติกรรมการแสดงวจนกรรมการขอโทษโดยจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังกับระดับความรุนแรงของการทำความผิด ผู้วิจัยได้นำข้อมูลวจนกรรมการขอโทษทั้งหมด 957 หน่วยข้อความที่ผ่านการวิเคราะห์หลักวิธีแล้ว มาจำแนกตามปัจจัย 2 ปัจจัยคือ จำแนกตามระดับความรุนแรงของการทำความผิดโดยจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มคือ ความรุนแรงของการทำความผิดมาก ปานกลางและน้อย จากนั้นนำหน่วยข้อความที่ผ่านการวิเคราะห์ตามระดับความรุนแรงของความผิดแล้วนั้นมาจำแนกตามสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังโดยจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มตามสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังแต่ละคนซึ่งนั่นก็คือ ผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด ผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมเท่ากับผู้พูดและผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้พูด ซึ่งจะช่วยให้รู้ว่าในแต่ละระดับความรุนแรงของการทำความผิดและในแต่ละระดับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังนั้น โดยพิจารณาว่าผู้พูดนิยมใช้พฤติกรรมการแสดงวจนกรรมการขอโทษแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร โดยนับความถี่ในการปรากฏวจนกรรมในแต่ละพฤติการณ์ที่พบในแต่ละระดับความรุนแรงของความผิดและแต่ละระดับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง ซึ่งมีรายละเอียดของข้อมูลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 13 กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรุนแรงของการทำความผิดกับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง

กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษ	ระดับความรุนแรงของการทำความผิด	สถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง							
		มากกว่า		เท่ากัน		ต่ำกว่า		ไม่จำแนกสถานภาพ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ขอโทษ	มาก	59	44.03	45	42.06	43	43	147	43.1
2. อธิบาย		43	32.09	39	36.45	36	36	118	34.6
3. ไม่มีเจตนา		1	0.75	0	0	0	0	1	0.3
4. ขอมรับผิด		20	14.92	15	14.01	9	9	44	12.9
5. ตำหนดตนเอง		0	0	0	0	0	0	0	0
6. ชดใช้		11	8.21	6	5.61	12	12	29	8.5
7. ห่วงใยผู้ฟัง		0	0	2	1.87	0	0	2	0.6
รวม		134	100	107	100	100	100	341	100
1. ขอโทษ	ปานกลาง	47	36.64	45	37.19	42	45.16	134	37.43
2. อธิบาย		17	11.80	13	10.74	3	3.23	33	9.22
3. ไม่มีเจตนา		22	15.28	21	17.36	22	23.65	65	18.15
4. ขอมรับผิด		0	0	0	0	0	0	0	0
5. ตำหนดตนเอง		14	9.72	6	4.96	0	0	20	5.59
6. ชดใช้		44	30.55	36	29.75	23	24.73	103	28.77
7. ห่วงใยผู้ฟัง		0	0	0	0	3	3.23	3	0.84
รวม		144	100	121	100	93	100	358	100

ตารางที่ 13 (ต่อ)

กลวิธีการแสดง วจนกรรม การขอโทษ	ระดับความ รุนแรงของ การทำ ความผิด	สถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง							
		มากกว่า		เท่ากัน		ต่ำกว่า		ไม่จำแนก สถานภาพ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ขอโทษ	น้อย	47	48.96	45	49.45	41	57.75	133	51.55
2. อธิบาย		22	22.92	25	27.47	17	23.94	64	24.81
3. ไม่มีเจตนา		12	12.50	11	12.09	7	9.86	30	11.63
4. ขอมรับผิด		0	0	0	0	0	0	0	0
5. ตำหนิตนเอง		0	0	0	0	0	0	0	0
6. ชดใช้		0	0	0	0	0	0	0	0
7. ห่วงใยผู้ฟัง		15	15.62	10	10.99	6	8.45	31	12.01
รวม		96	100	91	100	71	100	258	100
1. ขอโทษ	ไม่จำแนก ระดับความ รุนแรง	153	40.91	135	42.32	126	47.73	414	43.26
2. อธิบาย		82	21.93	77	24.14	56	21.21	215	22.47
3. ไม่มีเจตนา		35	9.36	32	10.03	29	10.98	96	10.03
4. ขอมรับผิด		20	5.35	15	4.70	9	3.41	44	4.60
5. ตำหนิตนเอง		14	3.74	6	1.88	0	0	20	2.76
6. ชดใช้		55	14.70	42	13.17	35	13.26	132	13.79
7. ห่วงใยผู้ฟัง		15	4.01	12	3.76	9	3.41	36	3.76
รวม		374	100	319	100	264	100	957	100

ผู้วิจัยได้ทำการสรุปอันดับการใช้กลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษชนิดต่างๆในระดับความรุนแรงของการทำความผิดในระดับที่ต่างกันกับระดับสถานภาพทางสังคมที่แตกต่างกันของผู้ฟังเพื่อเปรียบเทียบการใช้กับผู้ฟังที่ไม่ได้จำแนกสถานภาพทางสังคมและไม่ได้จำแนกระดับความรุนแรงของการทำความผิด ดังที่กล่าวมาข้างต้น โดยใช้ข้อมูลที่ได้นำมาทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรุนแรงของการทำความผิดกับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังโดยพิจารณาใน 2 ประเด็นหลักคือ

1. ระดับความรุนแรงของการทำความผิดเดียวกันแต่ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมต่างกัน
2. ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมในระดับเดียวกันแต่มีระดับความรุนแรงของการทำความผิดต่างกัน

1. ระดับความรุนแรงของการทำความผิดเดียวกันแต่ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมต่างกัน

ในการวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของการทำความผิดเดียวกันแต่ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมต่างกันสามารถวิเคราะห์ได้ใน 3 ระดับความรุนแรงของการทำความผิด ดังต่อไปนี้

1.1 ระดับความรุนแรงของการทำความผิดมาก

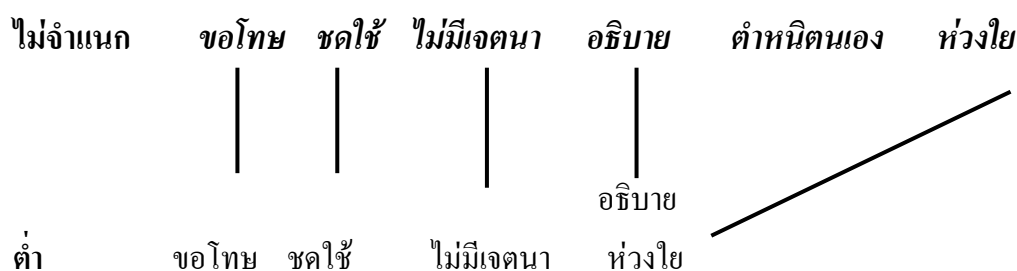
อันดับที่	1	2	3	4	5	6
สูง	ขอโทษ	อธิบายน	ยอมรับผิด	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	
ไม่จำแนก	ขอโทษ	อธิบายน	ยอมรับผิด	ชดใช้	หวังไย	ไม่มีเจตนา
เท่า	ขอโทษ	อธิบายน	ยอมรับผิด	ชดใช้	หวังไย	
ไม่จำแนก	ขอโทษ	อธิบายน	ยอมรับผิด	ชดใช้	หวังไย	ไม่มีเจตนา
ต่ำ	ขอโทษ	อธิบายน	ชดใช้	ยอมรับผิด		

หมายเหตุ สูง หมายถึง ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด
 เท่า หมายถึง ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมเท่ากับกับผู้พูด
 ต่ำ หมายถึง ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้พูด
 ไม่จำแนก หมายถึง ผู้ฟังที่ไม่ได้จำแนกสถานภาพทางสังคม

จากแผนภาพจะเห็นว่าในการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกในระดับความรุนแรงของการทำความผิดมากกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมที่ต่างกันทั้ง 3 ระดับคือ ผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด เท่ากันกับผู้พูดและต่ำกว่าผู้พูดนั้น พบว่ามีการใช้กลวิธีการกล่าวคำขอโทษมากเป็นอันดับหนึ่ง กลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิดมากเป็นอันดับสองกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมต่างกันทั้ง 3 ระดับสถานภาพทางสังคม ซึ่งเหมือนกับผู้ฟังที่ยังไม่ได้จำแนกสถานภาพทางสังคมด้วย มีการใช้กลวิธีการยอมรับผิดเป็นอันดับสามกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าและเท่ากันกับผู้พูดซึ่งก็เหมือนกันกับผู้ฟังที่ยังไม่ได้จำแนกสถานภาพทางสังคมด้วย แต่เป็นอันดับสี่กับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้พูด มีการใช้กลวิธีการเสนอการชดใช้เป็นอันดับสี่กับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าและเท่ากันกับผู้พูดซึ่งก็เหมือนกันกับผู้ฟังที่ยังไม่ได้จำแนกสถานภาพทางสังคมด้วย แต่ก็ต่างจากผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้พูด เพราะใช้กลวิธีนี้ในอันดับที่สาม มีการใช้กลวิธีการกล่าวหาผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิดกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูดในอันดับห้าซึ่งต่างจากการผู้ฟังที่ยังไม่ได้จำแนกสถานภาพทางสังคมที่มีการใช้กลวิธีนี้ในอันดับหก นอกจากนี้ยังมีการใช้กลวิธีการแสดงความห่วงใยผู้ฟังในอันดับห้ากับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมเท่ากันกับผู้พูดซึ่งเหมือนกับผู้ฟังที่ยังไม่ได้จำแนกสถานภาพทางสังคมด้วย แต่ไม่ปรากฏการใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมของที่สูงกว่าและต่ำกว่าผู้พูดเลย

1.2 ระดับความรุนแรงของการทำความผิดปานกลาง

อันดับที่	1	2	3	4	5	6
สูง	ขอโทษ	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	อธิบาย	ตำหนิตนเอง	
ไม่จำแนก	ขอโทษ	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	อธิบาย	ตำหนิตนเอง	ห่วงใย
เท่า	ขอโทษ	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	อธิบาย	ตำหนิตนเอง	

หมายเหตุ สูง หมายถึง ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด
 เท่า หมายถึง ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมเท่ากับกับผู้พูด
 ต่ำ หมายถึง ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้พูด
 ไม่จำแนก หมายถึง ผู้ฟังที่ไม่ได้จำแนกสถานภาพทางสังคม

จากแผนภาพจะเห็นว่าในการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกในระดับความรุนแรงของการทำความผิดปานกลางกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมที่ต่างกันทั้ง 3 ระดับคือ ผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด เท่ากันกับผู้พูดและต่ำกว่าผู้พูดนั้น พบว่ามีการใช้กลวิธีการกล่าววัจนกรรมการขอโทษใน 5 อันดับแรกเหมือนกันทั้ง 3 ระดับสถานภาพทางสังคม คือ กลวิธีการกล่าวคำขอโทษเป็นอันดับแรกและกลวิธีการเสนอการชดใช้เป็นอันดับที่สองกลวิธีการกล่าวกับผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิดเป็นอันดับที่สาม กลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองเป็นอันดับที่สี่ซึ่งเหมือนกันกับผู้ฟังที่ยังไม่ได้จำแนกสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังด้วย มีการใช้กลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองเป็นอันดับห้าทั้งกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าและเท่ากันกับผู้พูดซึ่งเหมือนกันกับผู้ฟังที่ยังไม่ได้มีการจำแนกสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังเช่นเดียวกัน และมีการใช้กลวิธีการแสดงความหวังใจผู้ฟังกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้พูดซึ่งต่างจากการใช้กับผู้ฟังที่ยังไม่ได้มีการจำแนกสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังที่มีการใช้กลวิธีนี้ในอันดับที่หก

1.3 ระดับความรุนแรงของการทำความผิดน้อย

อันดับที่	1	2	3	4
สูง	ขอโทษ	อธิบาย	หวั่งใย	ไม่มีเจตนา
ไม่จำแนก	ขอโทษ	อธิบาย	หวั่งใย	ไม่มีเจตนา
เท่า	ขอโทษ	อธิบาย	ไม่มีเจตนา	หวั่งใย
ไม่จำแนก	ขอโทษ	อธิบาย	หวั่งใย	ไม่มีเจตนา
ต่ำ	ขอโทษ	อธิบาย	ไม่มีเจตนา	หวั่งใย

หมายเหตุ สูง หมายถึง ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด

เท่า หมายถึง ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมเท่ากันกับผู้พูด

ต่ำ หมายถึง ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้พูด

ไม่จำแนก หมายถึง ผู้ฟังที่ไม่ได้จำแนกสถานภาพทางสังคม

จากแผนภาพจะเห็นว่าในการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกในระดับความรุนแรงของการทำความผิดน้อยกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมที่ต่างกันทั้ง 3 ระดับคือ ผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด เท่ากันกับผู้พูดและต่ำกว่าผู้พูดนั้น พบว่ามีการใช้กลวิธีการกล่าววัจนกรรมการขอโทษใน 2 อันดับแรกเหมือนกันทั้ง 3 ระดับสถานภาพทางสังคม คือ กลวิธีการกล่าวคำขอโทษเป็นอันดับแรกและกลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิดเป็นอันดับที่สองซึ่งก็เหมือนกันกับผู้ฟังที่ยังไม่ได้มีการแยกสถานภาพทางสังคม มีการใช้กลวิธีการแสดงความหวั่งใยผู้ฟังเป็นอันดับสามกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูดซึ่งก็เหมือนกันกับผู้ฟังที่ยังไม่ได้มีการแยกสถานภาพทางสังคม มีการใช้กลวิธีการกล่าวว่าคุณผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิดเป็นอันดับสามกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมเท่ากันกับผู้พูดและต่ำกว่าผู้พูดกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูดและผู้ฟังที่ยังไม่ได้มีการแยกสถานภาพทางสังคมมีการใช้กลวิธีนี้เป็นอันดับสี่ มีการใช้กลวิธีแสดงความหวั่งใยผู้ฟังในอันดับสามกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้ฟังซึ่งก็

เหมือนกันกับการใช้กับผู้ฟังที่ยังไม่ได้มีการแยกสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังแต่ต่างกับการใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมเท่ากันและต่ำกว่าผู้พูด

2. ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมผิดเดียวกันแต่ระดับความรุนแรงของการทำคามต่างกัน

ในการวิเคราะห์ผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมระดับเดียวกันแต่มีระดับความรุนแรงของการทำความผิดต่างกันสามารถวิเคราะห์ได้ใน 3 ระดับความรุนแรงของการทำความผิด ดังต่อไปนี้

2.1 ผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด

อันดับที่	1	2	3	4	5	6	7
มาก	ขอโทษ	อธิบาย	ยอมรับผิด	ชดใช้	ไม่ได้เจตนา		
ไม่จำแนก	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	ยอมรับผิด	ห่วงใย	ตำหนิตนเอง
กลาง	ขอโทษ	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	อธิบาย	ตำหนิตนเอง		
ไม่จำแนก	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	ยอมรับผิด	ห่วงใย	ตำหนิตนเอง
น้อย	ขอโทษ	อธิบาย	ห่วงใย	ไม่มีเจตนา			

หมายเหตุ มาก หมายถึง ระดับความรุนแรงของการทำความผิดมาก

กลาง หมายถึง ระดับความรุนแรงของการทำความผิดปานกลาง

น้อย หมายถึง ระดับความรุนแรงของการทำความผิดน้อย

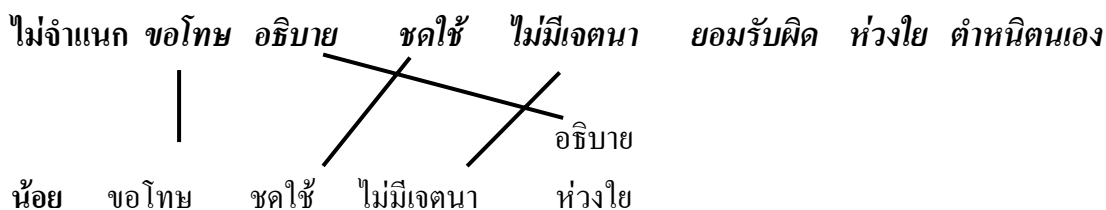
ไม่จำแนก หมายถึง ไม่ได้จำแนกระดับความรุนแรงของการทำความผิด

จากแผนภาพจะเห็นว่าในการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูดในระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่ต่างกันทั้ง 3 ระดับคือระดับความรุนแรงของการทำความผิดมาก ปานกลาง น้อยนั้น พบว่า มีการใช้กลวิธีการกล่าวคำแสดงคำขอโทษมากเป็นอันดับหนึ่งและกลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิดเป็นอันดับสองเหมือนกันทั้งสามระดับความรุนแรงของการทำความผิดซึ่งก็เหมือนกันกับในเหตุการณ์ที่ยังไม่จำแนกระดับความรุนแรงของการทำความผิด มีการใช้กลวิธีการยอมรับผิดมากเป็นอันดับสามในระดับความรุนแรงของการทำความผิดมากและผิดปานกลางแต่เป็นอันดับ+3สี่ในระดับความรุนแรงน้อยซึ่งทั้งสามระดับความรุนแรงของการทำความผิดนี้ต่างจากในเหตุการณ์ที่ยังไม่จำแนกระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่ใช้กลวิธีนี้มากเป็นอันดับที่ห้า มีการใช้กลวิธีการเสนอการชดใช้มากเป็นอันดับสี่ในระดับความรุนแรงของการทำความผิดมากและผิดปานกลางแต่มีการใช้กลวิธีนี้มากเป็นอันดับสามในระดับความรุนแรงน้อยซึ่งเหมือนกันกับการใช้ในเหตุการณ์ที่ยังไม่จำแนกระดับความรุนแรงของการทำความผิด มีการใช้กลวิธีการกล่าวหาผู้พูดไม่ได้มีเจตนากระทำผิดในระดับความรุนแรงของการทำความผิดมากซึ่งต่างจากการในเหตุการณ์พูดที่ยังไม่จำแนกระดับความรุนแรงของการทำความผิดเพราะมีการใช้กลวิธีนี้ในอันดับที่สี่นอกจากนี้ยังพบว่ามีการใช้กลวิธีการกล่าวหาหนิตนเองมากเป็นอันดับที่หกในระดับความรุนแรงของการทำความผิดปานกลางแต่ไม่พบในระดับความรุนแรงอื่นซึ่งต่างจากการใช้ในเหตุการณ์ที่ยังไม่จำแนกระดับความรุนแรงของการทำความผิดเพราะมีการใช้กลวิธีนี้เป็นอันดับที่สี่ และที่สำคัญไม่พบการใช้กลวิธีการแสดงความหวังให้ผู้ฟังซึ่งต่างกับการใช้ในเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้จำแนกระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่พบการใช้กลวิธีนี้ในอันดับที่หก

2.2 ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมเท่ากับผู้พูด

อันดับที่	1	2	3	4	5	6	7
มาก	ขอโทษ	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	อธิบาย	ดำเนินตนเอง		
ไม่จำแนก	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	ยอมรับผิด	หวังใย	ดำเนินตนเอง
กลาง	ขอโทษ	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	อธิบาย	ดำเนินตนเอง		

หมายเหตุ มาก หมายถึง ระดับความรุนแรงของการทำความผิดมาก

กลาง หมายถึง ระดับความรุนแรงของการทำความผิดปานกลาง

น้อย หมายถึง ระดับความรุนแรงของการทำความผิดน้อย

ไม่จำแนก หมายถึง ไม่ได้จำแนกระดับความรุนแรงของการทำความผิด

จากแผนภาพจะเห็นว่าในการแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบกกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูดในระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่ต่างกันทั้ง 3 ระดับคือ ระดับความรุนแรงของการทำความผิดมาก ปานกลาง น้อยนั้น พบว่า มีการใช้กลวิธีการกล่าวคำแสดงคำขอโทษมากเป็นอันดับที่หนึ่งทั้งสามระดับความรุนแรงของการทำความผิด มีการใช้กลวิธีการเสนอการชดใช้เป็นอันดับสองในระดับความรุนแรงมาก รุนแรงปานกลางและรุนแรงน้อยซึ่งต่างจากในเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้จำแนกระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่มีการใช้กลวิธีนี้เป็นอันดับสาม มีการใช้กลวิธีการกล่าวว่าคุณพูดไม่มีเจตนากระทำผิดมากเป็นอันดับสามในระดับรุนแรงมาก รุนแรงปานกลางและรุนแรงน้อยแต่ในเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้จำแนกระดับความรุนแรงของความผิดมีการใช้กลวิธีนี้เป็นอันดับสี่ มีการใช้กลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิดมากเป็นอันดับสี่ในระดับรุนแรงมาก รุนแรงปานกลางและรุนแรงน้อยแต่ในเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้จำแนกระดับความรุนแรงกลับใช้กลวิธีนี้มากเป็นอันดับสอง มีการใช้กลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองเป็นอันดับห้าในระดับความรุนแรงมากและรุนแรงปานกลางซึ่งต่างจากการใช้ในเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้จำแนกระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่มีการใช้กลวิธีนี้เป็นอันดับเจ็ด ส่วนในระดับความรุนแรงน้อยไม่พบการใช้กลวิธีนี้เลย

2.3 ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้พูด

อันดับที่	1	2	3	4	5
มาก	ขอโทษ	อธิบาย	หวังใจ	ไม่มีเจตนา	
ไม่จำแนก	ขอโทษ	อธิบาย	ขอใช้	ไม่มีเจตนา	ยอมรับผิด
กลาง	ขอโทษ	อธิบาย	ไม่มีเจตนา	หวังใจ	
ไม่จำแนก	ขอโทษ	อธิบาย	ขอใช้	ไม่มีเจตนา	ยอมรับผิด
น้อย	ขอโทษ	อธิบาย	ไม่มีเจตนา	หวังใจ	

หมายเหตุ: เส้นทแยงมุมในตารางแสดงการเชื่อมโยงระหว่างคำในแถวบนกับแถวล่าง

หมายเหตุ มาก หมายถึง ระดับความรุนแรงของการทำความผิดมาก
 กลาง หมายถึง ระดับความรุนแรงของการทำความผิดปานกลาง
 น้อย หมายถึง ระดับความรุนแรงของการทำความผิดน้อย
 ไม่จำแนก หมายถึง 'ไม่' ได้จำแนกระดับความรุนแรงของการทำความผิด

จากแผนภาพจะเห็นว่าในการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้พูดในระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่ต่างกันทั้ง 3 ระดับคือ รุนแรงมาก รุนแรงปานกลางและรุนแรงน้อยนั้น พบว่ามีการใช้กลวิธีการกล่าวคำขอโทษมากเป็นอันดับหนึ่ง การอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิดเป็นอันดับสองโดยมีการใช้เหมือนกันทั้งสามระดับความรุนแรงของการทำความผิดซึ่งก็เหมือนกับการใช้ในเหตุการณ์ยังไม่ได้จำแนก ระดับความรุนแรงของการทำความผิด มีการใช้กลวิธีการแสดงความหวังใจผู้ฟังเป็นอันดับสามในระดับความรุนแรงมากแต่ใช้กลวิธีนี้เป็นอันดับสี่ในระดับความรุนแรงปานกลางและรุนแรงน้อย แต่เมื่อไม่จำแนก ระดับความรุนแรงของการทำความผิดกลับพบว่ามีการใช้กลวิธีนี้มากเป็นอันดับที่ห้า

มีการใช้กลวิธีการกล่าวหาว่าผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิดเป็นอันดับสี่ในระดับความรุนแรงมากซึ่งก็เหมือนกับการใช้กับเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้จำแนกระดับความรุนแรงของการทำความผิดแต่ต่างจากการใช้ในระดับความรุนแรงปานกลาง รุนแรงน้อยที่มีการใช้กลวิธีนี้เป็นอันดับที่สาม

3.2 กลวิธีการแสดงวิจรรย์กรรมการขอโทษของทหารบกจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรุนแรงของการทำความผิดกับอายุของผู้ฟัง

เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการแสดงวิจรรย์กรรมการขอโทษโดยจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังกับระดับความรุนแรงของการทำความผิด ผู้วิจัยได้นำข้อมูลวิจรรย์กรรมการขอโทษทั้งหมด 957 หน่วยข้อความที่ผ่านการวิเคราะห์กลวิธีแล้ว มาจำแนกตามปัจจัย 2 ปัจจัยคือ จำแนกตามระดับความรุนแรงของการทำความผิดโดยจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มคือ ระดับความรุนแรงของการทำความผิดมาก ปานกลางและน้อยจากนั้นนำหน่วยข้อความที่ผ่านการวิเคราะห์ตามระดับความรุนแรงของความผิดแล้วนั้นมาจำแนกตามอายุของผู้ฟัง โดยจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มตามอายุของผู้ฟังแต่ละคนซึ่งนั่นก็คือ ผู้ฟังที่มีอายุมากกว่าผู้พูด ผู้ฟังที่มีอายุเท่ากับผู้พูดและผู้ฟังที่มีอายุน้อยกว่าผู้พูด ซึ่งจะช่วยให้รู้ว่าในแต่ละระดับความรุนแรงของการทำความผิดและแต่ละระดับอายุของผู้ฟัง ผู้พูดนิยมใช้กลวิธีการแสดงวิจรรย์กรรมการขอโทษแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร โดยนับความถี่ในการปรากฏวิจรรย์ กรรมการในแต่ละกลวิธีที่พบในแต่ละระดับความรุนแรงของความผิดและแต่ละระดับอายุของผู้ฟัง ซึ่งมีรายละเอียดของข้อมูลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 14 (ต่อ)

กลวิธีการแสดง วัจนกรรม การขอโทษ	ระดับความ รุนแรงของการ ทำความผิด	อายุของผู้ฟัง							
		มากกว่า		เท่ากัน		น้อยกว่า		ไม่จำแนกอายุ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
6. ชดใช้		0	0	0	0	0	0	0	0
7. ห่วงใยผู้ฟัง		7	7.78	10	11.49	14	17.28	31	12.01
รวม		90	100	87	100	81	100	258	100
1. ขอโทษ	ไม่จำแนกระดับ ความรุนแรง	139	42.12	139	43.1	136	44.74	414	43.26
2. อธิบาย		72	21.82	76	23.6	67	22.04	215	22.47
3. ไม่มีเจตนา		36	10.90	30	9.3	30	9.87	96	10.03
4. ขอมรรับผิด		20	6.06	15	4.6	9	2.96	44	4.60
5. ตำหนิตนเอง		9	2.73	6	1.8	5	1.64	20	2.09
6. ชดใช้		45	13.64	45	13.9	42	13.82	132	13.79
7. ห่วงใยผู้ฟัง		9	2.73	12	3.7	15	4.93	36	3.76
รวม		330	100	322	100	304	100	957	100

ผู้วิจัยได้ทำการสรุปอันดับการใช้กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษชนิดต่างๆในระดับความรุนแรงของการทำความผิดในระดับที่ต่างกันกับระดับสถานภาพทางสังคมที่แตกต่างกันของผู้ฟังเพื่อเปรียบเทียบการใช้กับผู้ฟังที่ไม่ได้จำแนกสถานภาพทางสังคม ดังที่กล่าวมาข้างต้นโดยใช้ข้อมูลที่ได้สามารถนำมาทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรุนแรงของการทำความผิดกับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังโดยพิจารณาใน 2 ประเด็นหลักคือ

1. ระดับความรุนแรงของการทำความผิดเดียวกันแต่ผู้ฟังมีอายุต่างกัน
2. ระดับความรุนแรงของการทำความผิดต่างกันแต่ผู้ฟังมีอายุเท่ากัน

1. ระดับความรุนแรงของการทำความผิดเดียวกันแต่ผู้ฟังมีอายุต่างกัน

ในการวิเคราะห์เหตุการณ์ที่ระดับความรุนแรงของการทำความผิดเดียวกันแต่ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมต่างกันสามารถวิเคราะห์ได้ใน 3 ระดับความรุนแรงของการทำความผิดดังต่อไปนี้

1.1 ระดับความรุนแรงของการทำความผิดมาก

อันดับที่	1	2	3	4	5	6	7
มาก	ขอโทษ	อธิบาย	ยอมรับผิด	ชดใช้	ไม่มีเจตนา		
					↘		
ไม่จำแนก	ขอโทษ	อธิบาย	ยอมรับผิด	ชดใช้	หวังใจ	ไม่มีเจตนา	
เท่า	ขอโทษ	อธิบาย	ยอมรับผิด	ชดใช้	หวังใจ		
ไม่จำแนก	ขอโทษ	อธิบาย	ยอมรับผิด	ชดใช้	หวังใจ	ไม่มีเจตนา	
			✕	✕			
น้อย	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ยอมรับผิด			

หมายเหตุ มาก หมายถึง ผู้ฟังมีอายุกว่าผู้พูด

เท่า หมายถึง ผู้ฟังมีอายุเท่ากับผู้พูด

น้อย หมายถึง ผู้ฟังมีอายุน้อยกว่าผู้พูด

ไม่จำแนก หมายถึง ผู้ฟังที่ไม่ได้จำแนกอายุ

จากแผนภาพจะเห็นว่าในการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกในระดับความรุนแรงของการทำความผิดมากกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมที่ต่างกันทั้ง 3 ระดับคือ ผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด เท่ากันกับผู้พูดและต่ำกว่าผู้พูดนั้น พบว่ามีการใช้กลวิธีการกล่าววัจนกรรมการขอโทษใน 2 อันดับแรกเหมือนกัน คือ กลวิธีการกล่าวคำขอโทษเป็นอันดับหนึ่ง

กลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิดเป็นอันดับสองซึ่งเหมือนกับผู้ฟังที่ยังไม่ได้
 จำแนกสถานภาพทางสังคม มีการใช้กลวิธีการยอมรับผิดเป็นอันดับสามกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทาง
 สังคมของผู้ฟังที่สูงกว่าและเท่ากันกับผู้พูดซึ่งก็เหมือนกับผู้ฟังที่ยังไม่ได้จำแนกสถานภาพทาง
 สังคมด้วย แต่ต่างจากสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังที่ต่ำกว่าผู้พูดเพราะใช้กลวิธีนี้ในอันดับสี่ มีการ
 ใช้กลวิธีการเสนอการชดใช้เป็นอันดับสี่กับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมที่สูงกว่าและเท่ากันกับผู้พูด
 ซึ่งก็เหมือนกับผู้ฟังที่ยังไม่ได้จำแนกสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังด้วย แต่ก็ต่างจากสถานภาพ
 ทางสังคมของผู้ฟังที่ต่ำกว่าผู้พูดเพราะใช้กลวิธีนี้ในอันดับสาม มีการใช้กลวิธีการกล่าวหาผู้พูดไม่มี
 เจตนากระทำผิดกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูดในอันดับห้าซึ่งต่างกับผู้ฟังที่ยังไม่ได้
 จำแนกสถานภาพทางสังคมที่มีการใช้กลวิธีนี้ในอันดับหก นอกจากนี้ยังมีการใช้กลวิธีการแสดงความ
 ห่วงใยผู้ฟังในอันดับห้ากับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมเท่ากันกับผู้พูดซึ่งเหมือนกับผู้ฟังที่ยัง
 ไม่ได้จำแนกสถานภาพทางสังคม แต่ไม่ปรากฏการใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมของที่
 สูงกว่าและต่ำกว่าผู้พูดเลย

1.2 ระดับความรุนแรงของการทำความผิดปานกลาง

อันดับที่	1	2	3	4	5	6
มาก	ขอโทษ	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	อธิบาย	ตำหนิตนเอง	
ไม่จำแนก	ขอโทษ	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	อธิบาย	ตำหนิตนเอง	ห่วงใย
เท่า	ขอโทษ	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	อธิบาย	ตำหนิตนเอง	
ไม่จำแนก	ขอโทษ	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	อธิบาย	ตำหนิตนเอง	ห่วงใย
น้อย	ขอโทษ	ชดใช้	ไม่เจตนา	ห่วงใย		

หมายเหตุ มาก หมายถึง ผู้ฟังมีอายุกว่าผู้พูด

เท่า หมายถึง ผู้ฟังมีอายุเท่ากันกับผู้พูด

น้อย หมายถึง ผู้ฟังมีอายุน้อยกว่าผู้พูด

ไม่จำแนก หมายถึง ผู้ฟังที่ยังไม่ได้จำแนกอายุ

จากแผนภาพจะเห็นว่าในการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกในระดับความรุนแรงของการทำความผิดปานกลางกับผู้ฟังที่มีอายุต่างกันทั้ง 3 ระดับคือ ผู้ฟังที่มีอายุมากกว่าผู้พูด เท่ากันกับผู้พูดและน้อยกว่าผู้พูดนั้น พบว่ามีการใช้กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษใน 5 อันดับแรกเหมือนกันทั้ง 3 ระดับ คือ กลวิธีการกล่าวคำขอโทษเป็นอันดับแรกและกลวิธีการเสนอการชดใช้เป็นอันดับสองกลวิธีการกล่าวผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิดเป็นอันดับที่สาม กลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองเป็นอันดับสี่ซึ่งเหมือนกันกับผู้พูดที่ยังไม่ได้จำแนกอายุด้วย มีการใช้กลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองเป็นอันดับห้าทั้งกับผู้ฟังที่อายุมากกว่าและเท่ากันกับผู้พูดซึ่งเหมือนกันกับผู้ฟังที่ยังไม่ได้มีการจำแนกอายุเช่นเดียวกัน และมีการใช้กลวิธีการแสดงความหวังใยผู้ฟังกับผู้ฟังที่มีอายุน้อยกว่าผู้พูดซึ่งต่างจากการใช้กับผู้ฟังที่ยังไม่ได้มีการจำแนกอายุที่มีการใช้กลวิธีนี้ในอันดับที่หก

ระดับความรุนแรงของการทำความผิดน้อย

อันดับที่	1	2	3	4
มาก	ขอโทษ	อธิบาย	ไม่มีเจตนา	หวังใย
ไม่จำแนก	ขอโทษ	อธิบาย	หวังใย	ไม่มีเจตนา
เท่า	ขอโทษ	อธิบาย	หวังใย	ไม่มีเจตนา
ไม่จำแนก	ขอโทษ	อธิบาย	หวังใย	ไม่มีเจตนา
น้อย	ขอโทษ	อธิบาย	หวังใย	ไม่มีเจตนา

หมายเหตุ มาก หมายถึง ผู้ฟังมีอายุกว่าผู้พูด
 เท่า หมายถึง ผู้ฟังมีอายุเท่ากันกับผู้พูด
 น้อย หมายถึง ผู้ฟังมีอายุน้อยกว่าผู้พูด
 ไม่จำแนก หมายถึง ผู้ฟังที่ยังไม่ได้จำแนกอายุ

จากแผนภาพจะเห็นว่าในการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกในระดับความรุนแรงของการทำความผิดน้อยกับผู้ฟังที่มีอายุที่ต่างกันทั้ง 3 ระดับคือ ผู้ฟังที่มีอายุมากกว่าผู้พูด เท่ากันกับผู้พูดและต่ำกว่าผู้พูดนั้น พบว่ามีการใช้กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษ เหมือนกัน

ทั้งหมดกับทุกระดับอายุของผู้ฟัง คือ กลวิธีการกล่าวคำขอโทษเป็นอันดับแรกและกลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิดเป็นอันดับสอง กลวิธีการแสดงความหวังใยผู้ฟังเป็นอันดับสามและกลวิธีการกล่าวว่าคุณผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิดเป็นอันดับที่สี่ซึ่งเป็นอันดับสุดท้ายซึ่งก็เหมือนกันกับการใช้กับผู้ฟังที่ยังไม่ได้มีการแยกอายุผู้ฟังด้วย

2. ผู้ฟังมีอายุเท่ากันกันแต่ระดับความรุนแรงของการทำความผิดต่างกัน

2.1 ผู้ฟังมีอายุมากกว่าผู้พูด

อันดับที่	1	2	3	4	5
มาก	ขอโทษ	อธิบาย	ยอมรับผิด	ชดใช้	ไม่มีเจตนา หวังใย
ไม่จำแนก	ขอโทษ	อธิบาย	หวังใย	ไม่มีเจตนา	
กลาง	ขอโทษ	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	อธิบาย	คำหนดตนเอง
ไม่จำแนก	ขอโทษ	อธิบาย	หวังใย	ไม่มีเจตนา	
น้อย	ขอโทษ	อธิบาย	ไม่มีเจตนา	ยอมรับผิด	

หมายเหตุ มาก หมายถึง ระดับความรุนแรงของการทำความผิดมาก
 กลาง หมายถึง ระดับความรุนแรงของการทำความผิดปานกลาง
 น้อย หมายถึง ระดับความรุนแรงของการทำความผิดน้อย
 ไม่จำแนก หมายถึง ไม่ได้จำแนกระดับความรุนแรงของการทำความผิด

จากแผนภาพจะเห็นว่าในการแสดงวัจนกรรมการขอโทษกับผู้ฟังที่มีอายุมากกว่าผู้พูดในระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่ต่างกันทั้ง 3 ระดับคือ ความรุนแรงของการทำความผิดมาก ผิดปานกลางและผิมน้อยนั้น พบว่ามีการใช้ กลวิธีการกล่าวคำขอโทษเป็นอันดับแรกเหมือนกันทั้งสามระดับความรุนแรงของการทำความผิดซึ่งก็เหมือนกับในเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้มีการจำแนกระดับความรุนแรงของการทำความผิดด้วยเช่นกัน มีการใช้กลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิดมากเป็นอันดับสองในระดับความรุนแรงของการทำความผิดมากและผิมน้อยเช่นเดียวกับการใช้ในเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้มีการจำแนกระดับความรุนแรงของการทำความผิดแต่ต่างจากในระดับความรุนแรงปานกลางที่มีการใช้กลวิธีนี้เป็นอันดับที่สี่ มีการใช้กลวิธีการกล่าวว่าผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิดมากเป็นอันดับห้าในระดับความรุนแรงของมาก ส่วนในระดับความรุนแรงปานกลางและรุนแรงน้อยนั้นมีการใช้กลวิธีนี้เป็นอันดับสี่ซึ่งทั้งสามระดับความรุนแรงของการทำความผิดนั้นมีการใช้กลวิธีนี้ต่างจากการใช้ในเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้มีการจำแนกระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่มีการใช้กลวิธีนี้มาเป็นอันดับสี่ มีการใช้กลวิธีการแสดงความหวังของผู้ฟังเป็นอันดับที่ห้าในระดับความรุนแรงของการทำความผิดมากซึ่งต่างจากใช้ในเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้จำแนกระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่มีการใช้กลวิธีนี้ในอันดับสามแต่ไม่ปรากฏการใช้กลวิธีนี้ในระดับความรุนแรงของการทำความผิดอื่นเลย มีการใช้กลวิธีการยอมรับผิดเป็นอันดับสามในระดับความรุนแรงของการทำความผิดมากและมีการใช้กลวิธีนี้ในระดับความรุนแรงของการทำความผิดน้อยเป็นอันดับสี่แต่ไม่ปรากฏการใช้กลวิธีนี้ในระดับความรุนแรงอื่นๆเลยรวมทั้งไม่ปรากฏในเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้จำแนกระดับความรุนแรงของการทำความผิดด้วย มีการใช้กลวิธีการเสนอการชดใช้เป็นอันดับสี่ในระดับความรุนแรงของการทำความผิดมากและเป็นอันดับสองในระดับความรุนแรงปานกลางแต่ไม่ปรากฏการใช้ในระดับความรุนแรงน้อยรวมทั้งในเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้จำแนกความผิดด้วย

2.2 ผู้ฟังมีอายุเท่ากับผู้พูด

อันดับที่	1	2	3	4	5	6	7
มาก	ขอโทษ	อธิบาย	ยอมรับผิด	ชดใช้		หวังใย	
ไม่จำแนก	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	ยอมรับผิด	หวังใย	ตำหนิตนเอง
กลาง	ขอโทษ	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	อธิบาย	ตำหนิตนเอง	หวังใย	
ไม่จำแนก	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	ยอมรับผิด	หวังใย	ตำหนิตนเอง
น้อย	ขอโทษ	อธิบาย	หวังใย	ไม่มีเจตนา			

หมายเหตุ มาก หมายถึง ระดับความรุนแรงของการทำความผิดมาก

กลาง หมายถึง ระดับความรุนแรงของการทำความผิดปานกลาง

น้อย หมายถึง ระดับความรุนแรงของการทำความผิดน้อย

ไม่จำแนก หมายถึง ไม่ได้จำแนกระดับความรุนแรงของการทำความผิด

จากแผนภาพจะเห็นว่าในการแสดงวจนกรรมกรขอโทษกับผู้ฟังที่มีอายุเท่ากับผู้พูดใน ระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่ต่างกันทั้ง 3 ระดับคือ ความรุนแรงมาก รุนแรงปานกลาง และรุนแรงน้อยนั้น พบว่ามีการใช้ กลวิธีการกล่าวคำขอโทษเป็นอันดับแรกเหมือนกันทั้งสามระดับ ความรุนแรงของการทำความผิดซึ่งก็เหมือนกับในเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้มีการจำแนกระดับความ รุนแรงของการทำความผิดด้วยเช่นกัน มีการใช้กลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำ ความผิดมากเป็นอันดับสองใน ระดับความรุนแรงมากและรุนแรงน้อยเช่นเดียวกับการใช้ใน เหตุการณ์ที่ยังไม่ได้มีการจำแนกระดับความรุนแรงของการทำความผิดแต่ต่างจากใน ระดับความ รุนแรงปานกลางที่มีการใช้กลวิธีนี้เป็นอันดับสี่ มีการใช้กลวิธีการเสนอการชดใช้มากเป็นอันดับสี่ ในระดับความรุนแรงมาก ส่วนในระดับความรุนแรงปานกลางนั้นมีการใช้กลวิธีนี้เป็นอันดับสอง

ส่วนในระดับความรุนแรงน้อยไม่ปรากฏการใช้เลย ซึ่งทั้งสามระดับความรุนแรงของการทำความผิดนั้นมีการใช้กลวิธีนี้ต่างจากการใช้ในเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้มีการจำแนกระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่มีการใช้กลวิธีนี้มาเป็นอันดับสาม มีการใช้กลวิธีการแสดงความห่วงใยผู้ฟังเป็นอันดับห้าในระดับความรุนแรงมากซึ่งต่างจากในระดับความรุนแรงปานกลางและในเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้จำแนกระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่มีการใช้กลวิธีนี้ในอันดับสามแต่ในระดับความรุนแรงน้อยมีการใช้กลวิธีนี้เป็นอันดับสอง มีการใช้กลวิธีการยอมรับผิดเป็นอันดับสามในระดับความรุนแรงของการทำความผิดมากแต่เป็นอันดับห้าในเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้จำแนกระดับความรุนแรงของการทำความผิดและไม่ปรากฏการใช้กลวิธีนี้ในระดับความรุนแรงอื่นๆเลย มีการใช้กลวิธีการกล่าวว่าผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิดเป็นอันดับสามในระดับความรุนแรงปานกลางและรุนแรงน้อยแต่เป็นอันดับสี่ในเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้จำแนกความผิดแต่ไม่ปรากฏการใช้ในระดับความรุนแรงมาก มีการใช้กลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองเป็นอันดับห้าในระดับความรุนแรงปานกลางแต่ในเหตุการณ์ที่ไม่จำแนกระดับความรุนแรงของการทำความผิดมีการใช้กลวิธีนี้เป็นอันดับเจ็ดและไม่ปรากฏการใช้ในระดับความรุนแรงอื่นๆอีกเลย

2.3 ผู้ฟังมีอายุน้อยกว่าผู้พูด

อันดับที่	1	2	3	4	5	6	7
มาก	ขอโทษ	อธิบาย	ขอใช้	ยอมรับผิด			
ไม่จำแนก	ขอโทษ	อธิบาย	ขอใช้	ไม่มีเจตนา	ห่วงใย	ยอมรับผิด	ตำหนิตนเอง
กลาง	ขอโทษ	ขอใช้	ไม่มีเจตนา	อธิบาย	ตำหนิตนเอง		
ไม่จำแนก	ขอโทษ	อธิบาย	ขอใช้	ไม่มีเจตนา	ห่วงใย	ยอมรับผิด	ตำหนิตนเอง
น้อย	ขอโทษ	อธิบาย	ไม่มีเจตนา	ห่วงใย			

หมายเหตุ มาก หมายถึง ระดับความรุนแรงของการทำความผิดมาก

กลาง หมายถึง ระดับความรุนแรงของการทำความผิดปานกลาง

น้อย หมายถึง ระดับความรุนแรงของการทำความผิดน้อย

ไม่จำแนก หมายถึง ไม่ได้จำแนกระดับความรุนแรงของการทำความผิด

จากแผนภาพจะเห็นว่าในการแสดงวัจนกรรมการขอโทษกับผู้ฟังที่มีอายุเท่ากันกับผู้พูดในระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่ต่างกันทั้ง 3 ระดับคือ รุนแรงมาก รุนแรงปานกลางและ รุนแรงน้อยนั้น พบว่ามีการใช้ กลวิธีการกล่าวคำขอโทษเป็นอันดับแรกเหมือนกันทั้งสามระดับ ความรุนแรงของการทำความผิดซึ่งก็เหมือนกับในเหตุการณ์ที่ยังไม่มีการจำแนกระดับความรุนแรงของการทำความผิดด้วยเช่นกัน มีการใช้กลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิดมากเป็นอันดับสองในระดับความรุนแรงมากและรุนแรงน้อยเช่นเดียวกับการใช้ในเหตุการณ์ที่ยังไม่จำแนกระดับความรุนแรงของการทำความผิดแต่ต่างจากในระดับความรุนแรงปานกลางที่มีการใช้ กลวิธีนี้เป็นอันดับสี่ มีการใช้กลวิธีการแสดงความห่วงใยผู้ฟังมากเป็นอันดับห้าในระดับความรุนแรงมาก เป็นอันดับหกในระดับความรุนแรงปานกลางเช่นเดียวกับเหตุการณ์ที่ยังไม่จำแนก ระดับความรุนแรงของความผิดแต่เป็นสามในระดับความรุนแรงน้อย มีการใช้กลวิธีการเสนอการชดใช้มากเป็นอันดับสี่ในระดับความรุนแรงมาก เป็นอันดับสามในเหตุการณ์ที่ยังไม่จำแนก ระดับความรุนแรงของความผิด เป็นอันดับสองในระดับความรุนแรงปานกลาง และไม่ปรากฏการใช้ในระดับความรุนแรงน้อย มีการใช้กลวิธีการกล่าวกับผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิดเป็นอันดับสามในระดับความรุนแรงปานกลาง เป็นอันดับสี่ในระดับความรุนแรงน้อยเช่นเดียวกับในเหตุการณ์ที่ยังไม่จำแนก ระดับความรุนแรง มีการใช้กลวิธียอมรับผิดมากเป็นอันดับสามในระดับความรุนแรงของการทำความผิดมาก เป็นอันดับห้าในเหตุการณ์ที่ยังไม่จำแนก ระดับความรุนแรงแต่ไม่ปรากฏการใช้ กลวิธีนี้ในระดับความรุนแรงปานกลางและรุนแรงน้อยเลย มีการใช้กลวิธีการกล่าวหาตนเองมากเป็นอันดับห้าในระดับความรุนแรงปานกลาง เป็นอันดับเจ็ดในเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้จำแนก ระดับความรุนแรงและไม่ปรากฏการใช้กลวิธีนี้ในระดับความรุนแรงมากและรุนแรงน้อยเลย

3.3 กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกโดยจำแนกตามความสัมพันธ์

สถานภาพทางสังคมของผู้ฟังกับอายุของผู้ฟัง

เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษโดยจำแนกตามความสัมพันธ์ ระหว่างสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังกับระดับความรุนแรงของการทำความผิด ผู้วิจัยได้นำ ข้อมูลวัจนกรรมการขอโทษทั้งหมด 957 หน่วยข้อความที่ผ่านการวิเคราะห์กลวิธีแล้ว มาจำแนกตามปัจจัย 2 ปัจจัยคือ จำแนกตามสถานภาพของผู้ฟังโดยจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มคือ ผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า เท่ากันและน้อยกว่าผู้พูด จากนั้นนำหน่วยข้อความที่ผ่านการวิเคราะห์ตามระดับความรุนแรงตามสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังแล้วมาจำแนกตามอายุผู้ฟังโดยจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มตามอายุของผู้ฟังแต่ละคนซึ่งนั่นก็คือ ผู้ฟังที่มีอายุมากกว่าผู้พูด ผู้ฟังที่มีอายุเท่ากันกับผู้พูด และผู้ฟังที่มีอายุน้อยกว่าผู้พูด ซึ่งจะช่วยให้รู้ว่าในแต่ละระดับความรุนแรงของการทำความผิดและ

ตารางที่ 15 (ต่อ)

กลวิธีการแสดง วัจนกรรม การขอโทษ	สถานภาพ ทางสังคม ของผู้ฟัง	อายุของผู้ฟัง							
		มากกว่า		เท่ากัน		น้อยกว่า		ไม่จำแนกอายุ	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
6. ชดใช้		12	13.19	12	13.64	11	12.94	35	13.26
7. ห่วงใยผู้ฟัง		2	2.20	4	4.55	3	3.53	9	3.41
รวม		91	100	88	100	85	100	264	100
1. ขอโทษ	ไม่จำแนก	139	42.13	139	43.10	136	44.74	414	43.26
2. อธิบาย		72	21.82	76	23.60	67	22.04	215	22.47
3. ไม่มีเจตนา		36	10.90	30	9.3	30	9.87	96	10.03
4. ขอมรับผิด		20	6.06	15	4.6	9	2.96	44	4.60
5. ตำหนิดตนเอง		9	2.73	6	1.8	5	1.64	20	2.09
6. ชดใช้		45	13.64	45	13.9	42	13.82	132	13.79
7. ห่วงใยผู้ฟัง		9	2.73	12	3.7	15	4.93	36	3.76
รวม		330	100	322	100	304	100	957	100

ผู้วิจัยได้ทำการสรุปอันดับการใช้กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษชนิดต่างๆกับผู้ฟังที่มีอายุที่ต่างกันและระดับสถานภาพทางสังคมที่แตกต่างกันเพื่อเปรียบเทียบการใช้กับผู้ฟังที่ไม่ได้จำแนกสถานภาพทางสังคม ดังที่กล่าวมาข้างต้น โดยใช้ ข้อมูลที่ได้สามารถนำมาทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรุนแรงของการทำความผิดกับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังโดยพิจารณาใน 2 ประเด็นหลักคือ

1. ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมระดับเดียวกันกับผู้ฟังแต่อายุต่างกัน
2. ผู้ฟังมีอายุเท่ากันกับผู้ฟังแต่สถานภาพทางสังคมต่างกัน

1. ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมระดับเดียวกันกับผู้ฟังแต่อายุต่างกัน

1.1 ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด

อันดับที่	1	2	3	4	5	6	7
มาก	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	ยอมรับผิด	หวังใจ	ตำหนิตนเอง
ไม่จำแนก	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	ยอมรับผิด	หวังใจ	ตำหนิตนเอง
เท่า	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	ยอมรับผิด	ตำหนิตนเอง	หวังใจ
ไม่จำแนก	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	ยอมรับผิด	หวังใจ	ตำหนิตนเอง
น้อย	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	ยอมรับผิด	ตำหนิตนเอง	หวังใจ

หมายเหตุ มาก หมายถึง ผู้ฟังมีอายุมากกว่าผู้พูด

เท่า หมายถึง ผู้ฟังมีอายุเท่ากันกับผู้พูด

น้อย หมายถึง ผู้ฟังมีอายุน้อยกว่าผู้พูด

ไม่จำแนก หมายถึง ผู้ฟังที่ไม่ได้จำแนกอายุ

จากแผนภาพจะเห็นว่าในการแสดงวัจนกรรมการขอโทษกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูดที่มีอายุต่างกันทั้ง 3 ระดับคือ ผู้ฟังที่มีอายุมากกว่าผู้พูด เท่ากันกับผู้พูดและน้อยกว่าผู้พูดนั้น พบว่ามีการใช้กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษกับผู้ที่มีอายุต่างกันห้าอันดับแรกเหมือนกัน ดังนี้คือ มีการใช้กลวิธีการกล่าวคำขอโทษมากเป็นอันดับหนึ่ง กลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิดเป็นอันดับสอง กลวิธีการเสนอการชดใช้เป็นอันดับสาม กลวิธีการกล่าวว่าคุณพูดไม่มีเจตนากระทำผิดเป็นอันดับสี่ กลวิธีการยอมรับผิดเป็นอันดับห้าเหมือนกันทั้งสามระดับอายุ รวมทั้งกับผู้ฟังที่ยังไม่ได้มีการจำแนกอายุอีกด้วย มีการใช้กลวิธีการแสดงความหวังใจผู้ฟังเป็นอันดับหกกับผู้ฟังที่มีอายุมากกว่าผู้พูดซึ่งก็เหมือนกับผู้ที่ยังไม่ได้จำแนกอายุ แต่มีการใช้กลวิธีนี้เป็นอันดับเจ็ดกับผู้ฟังที่มีอายุเท่ากันกับผู้พูดและเป็นอันดับสามกับผู้ฟังที่มีอายุน้อยกว่าผู้พูด มีการใช้

กลวิธีการยอมรับผิดมากเป็นอันดับหกกับผู้ฟังที่มีอายุมากกว่า เท่ากันและน้อยกว่าผู้พูดซึ่งต่างจากการใช้กับผู้ฟังที่ยังไม่ได้จำแนกอายุที่มีการใช้กลวิธีนี้เป็นอันดับเจ็ด

1.2 ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมเท่ากับกับผู้พูด

อันดับที่	1	2	3	4	5	6
มาก	ขอโทษ	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	อธิบาย	ตำหนิตนเอง	
ไม่จำแนก	ขอโทษ	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	อธิบาย	ตำหนิตนเอง	ห่วงใย
เท่า	ขอโทษ	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	อธิบาย	ตำหนิตนเอง	
ไม่จำแนก	ขอโทษ	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	อธิบาย	ตำหนิตนเอง	ห่วงใย
น้อย	ขอโทษ	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	ห่วงใย		

หมายเหตุ มาก หมายถึง ผู้ฟังมีอายุมากกว่าผู้พูด
 เท่า หมายถึง ผู้ฟังมีอายุเท่ากับกับผู้พูด
 น้อย หมายถึง ผู้ฟังมีอายุน้อยกว่าผู้พูด
 ไม่จำแนก หมายถึง ผู้ฟังที่ยังไม่ได้จำแนกอายุ

จากแผนภาพจะเห็นว่าในการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมเท่ากับกับผู้พูดที่มีอายุต่างกันทั้ง 3 ระดับคือ ผู้ฟังที่มีอายุมากกว่าผู้พูด เท่ากันกับผู้พูดและน้อยกว่าผู้พูดนั้น พบว่ามีการใช้กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษใน 5 อันดับแรกเหมือนกันทั้ง 3 ระดับอายุ คือ กลวิธีการกล่าวคำขอโทษเป็นอันดับแรกและกลวิธีการเสนอการชดใช้เป็นอันดับสองกลวิธีการกล่าวว่าคุณไม่มีเจตนากระทำผิดเป็นอันดับสาม กลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองเป็นอันดับสี่ซึ่งเหมือนกันกับการใช้กับผู้ฟังที่ยังไม่ได้จำแนกอายุด้วย มีการใช้กลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองเป็นอันดับที่ห้าทั้งกับผู้ฟังที่มีอายุมากกว่าและเท่ากับกับผู้พูดซึ่งเหมือนกันกับผู้ฟังที่ยังไม่ได้มีการจำแนกอายุฟังเช่นเดียวกัน และมีการใช้กลวิธีการแสดงความห่วงใยผู้ฟังกับผู้ฟังที่มีอายุน้อยกว่าผู้พูดซึ่งต่างจากการใช้กับผู้ฟังที่ยังไม่ได้มีการจำแนกอายุที่มีการใช้กลวิธีนี้ในอันดับหก

1.3 ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้พูด

อันดับที่	1	2	3	4	5	6
มาก	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	ยอมรับผิด	หวังใย
ไม่จำแนก	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	หวังใย	ยอมรับผิด
เท่า	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	หวังใย	ยอมรับผิด
ไม่จำแนก	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	หวังใย	ยอมรับผิด
น้อย	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	หวังใย	ยอมรับผิด

หมายเหตุ มาก หมายถึง ผู้ฟังมีอายุมากกว่าผู้พูด

เท่า หมายถึง ผู้ฟังมีอายุเท่ากันกับผู้พูด

น้อย หมายถึง ผู้ฟังมีอายุน้อยกว่าผู้พูด

ไม่จำแนก หมายถึง ผู้ฟังที่ไม่ได้จำแนกอายุ

จากแผนภาพจะเห็นว่าในการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้พูดที่มีอายุต่างกันทั้ง 3 ระดับคือ ผู้ฟังที่มีอายุมากกว่าผู้พูด เท่ากันกับผู้พูดและน้อยกว่าผู้พูดนั้น พบว่ามีการใช้กลวิธีการกล่าวคำขอโทษมากเป็นอันดับหนึ่ง กลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิดเป็นอันดับสอง กลวิธีการเสนอการชดใช้เป็นอันดับสาม กลวิธีการกล่าวว่าผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิดเป็นอันดับสี่เหมือนกันทั้งสามระดับอายุของผู้ฟังรวมทั้งกับผู้ฟังที่ยังไม่จำแนกอายุอีกด้วย มีการใช้กลวิธีการแสดงความหวังใยผู้ฟังมากเป็นอันดับห้ากับผู้ฟังที่มีอายุเท่ากันและน้อยกว่าผู้พูดเหมือนกับการใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังที่ยังไม่ได้จำแนกอายุแต่ต่างจากการใช้กับผู้ฟังที่มีอายุมากกว่าผู้พูดที่มีการใช้กลวิธีนี้เป็นอันดับหก มีการใช้กลวิธียอมรับผิดเป็นอันดับห้ากับผู้ฟังที่มีอายุมากกว่าซึ่งมีการใช้เหมือนกันกับผู้ฟังที่ยังไม่ได้จำแนกอายุซึ่งต่างจากการใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังที่มีอายุเท่ากันและน้อยกว่าผู้พูดที่ใช้กลวิธีนี้เป็นอันดับหก

2. ผู้ฟังมีอายุกันกับผู้ฟังแต่สถานภาพทางสังคมต่างกัน

2.1 ผู้ฟังมีอายุมากกว่าผู้พูด

อันดับที่	1	2	3	4	5	6	7
สูง	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	ยอมรับผิด	หวังใย	
							ตำหนิตนเอง
ไม่จำแนกขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	ยอมรับผิด	หวังใย	ตำหนิตนเอง	
เท่า	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	ยอมรับผิด	ตำหนิตนเอง	หวังใย
ไม่จำแนกขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	ยอมรับผิด	หวังใย	ตำหนิตนเอง	
ต่ำ	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	ยอมรับผิด	หวังใย	

หมายเหตุ มาก หมายถึง ผู้ฟังมีอายุมากกว่าผู้พูด
 เท่า หมายถึง ผู้ฟังมีอายุเท่ากันกับผู้พูด
 น้อย หมายถึง ผู้ฟังมีอายุน้อยกว่าผู้พูด
 ไม่จำแนก หมายถึง ผู้ฟังที่ไม่ได้จำแนกอายุ

จากแผนภาพจะเห็นว่าในการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกกับผู้ฟังที่มีอายุมากกว่าผู้พูดที่มีสถานภาพทางสังคมที่ต่างกันทั้ง 3 ระดับคือ ผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด เท่ากันกับผู้พูดและต่ำกว่าผู้พูดนั้น พบว่ามีการใช้กลวิธีการกล่าวคำขอโทษมากเป็นอันดับหนึ่ง กลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิดเป็นอันดับสอง กลวิธีการเสนอการชดใช้เป็นอันดับสาม กลวิธีการกล่าวว่าผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิดเป็นอันดับสี่ กลวิธีการยอมรับผิดเป็นอันดับห้าเหมือนกันกับผู้ฟังทั้งสามระดับสถานภาพทางสังคมรวมทั้งกับผู้ฟังที่ยังไม่ได้จำแนกสถานภาพทางสังคมด้วย มีการใช้กลวิธีการแสดงความหวังใยผู้ฟังเป็นอันดับหกกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าและต่ำกว่าผู้ฟังเหมือนกับผู้ฟังที่ยังไม่ได้จำแนกสถานภาพทางสังคมแต่มีการใช้กลวิธี

นี้เป็นอันดับเจ็ดซึ่งเป็นอันดับสุดท้ายกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมเท่ากับผู้พูด มีการใช้กลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองเป็นอันดับหกกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าและเท่ากับผู้พูดซึ่งต่างกับผู้ฟังที่ยังไม่ได้จำแนกสถานภาพทางสังคมที่มีการใช้กลวิธีนี้เป็นอันดับเจ็ดส่วนกับผู้พูดที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่านั้นไม่ปรากฏการใช้กลวิธีนี้เลย

2.2 ผู้ฟังมีอายุเท่ากับกับผู้พูด

อันดับที่	1	2	3	4	5	6	7
สูง	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	ยอมรับผิด	ตำหนิตนเอง	ห่วงใย
						<del> </del>	
ไม่จำแนก	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	ยอมรับผิด	ห่วงใย	ตำหนิตนเอง
เท่า	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	ยอมรับผิด	ห่วงใย	ตำหนิตนเอง
ไม่จำแนก	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	ยอมรับผิด	ห่วงใย	ตำหนิตนเอง
					<del> </del>		
ต่ำ	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	ห่วงใย	ยอมรับผิด	

หมายเหตุ มาก หมายถึง ผู้ฟังมีอายุมากกว่าผู้พูด

เท่า หมายถึง ผู้ฟังมีอายุเท่ากับกับผู้พูด

น้อย หมายถึง ผู้ฟังมีอายุน้อยกว่าผู้พูด

ไม่จำแนก หมายถึง ผู้ฟังที่ไม่ได้จำแนกอายุ

จากแผนภาพจะเห็นว่าในการแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบกกับผู้ฟังที่มีอายุเท่ากับกับผู้พูดที่มีสถานภาพทางสังคมที่ต่างกันทั้ง 3 ระดับคือ ผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด เท่ากับผู้พูดและต่ำกว่าผู้พูดนั้น พบว่ามีการใช้กลวิธีการกล่าวคำขอโทษมากเป็นอันดับหนึ่ง กลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิดเป็นอันดับสอง กลวิธีการเสนอการชดใช้เป็นอันดับสาม กลวิธีการกล่าวกับผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิดเป็นอันดับสี่ เหมือนกันทั้งสามสถานภาพ

ทางสังคมรวมทั้งกับคนที่ยังไม่ได้จำแนกสถานภาพทางสังคมด้วยเช่นกัน มีการใช้กลวิธีการยอมรับผิดเป็นอันดับห้ากับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าและเท่ากันกับผู้ฟังซึ่งก็รวมทั้งผู้ฟังที่ยังไม่ได้จำแนกสถานภาพทางสังคมด้วย แต่กับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้ฟังนั้นกลับมีการใช้กลวิธีนี้เป็นอันดับหก มีการใช้กลวิธีการแสดงความหวังของผู้ฟังเป็นอันดับเจ็ดกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าซึ่งต่างจากผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมเท่ากันกับผู้พูดและกับผู้ฟังที่ไม่ได้จำแนกสถานภาพทางสังคมที่มีการใช้กลวิธีนี้เป็นอันดับหกและกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้พูดนั้นมีการใช้กลวิธีนี้เป็นอันดับห้า มีการใช้กลวิธีการกล่าวหาตนเองเป็นอันดับหกกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูดซึ่งต่างกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมเท่ากันและผู้ฟังที่ยังไม่ได้จำแนกสถานภาพทางสังคมที่มีการใช้กลวิธีนี้เป็นอันดับเจ็ดส่วนกลวิธีนี้ไม่พบการใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้พูดเลย

2.3 ผู้ฟังมีอายุน้อยกว่าผู้พูด

อันดับที่	1	2	3	4	5	6	7
สูง	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	หวังใจ	ตำหนิตนเอง	
					ยอมรับผิด		
ไม่จำแนก	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	หวังใจ	ยอมรับผิด	ตำหนิตนเอง
เท่า	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	หวังใจ	ยอมรับผิด	ตำหนิตนเอง
ไม่จำแนก	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	หวังใจ	ยอมรับผิด	ตำหนิตนเอง
ต่ำ	ขอโทษ	อธิบาย	ชดใช้	ไม่มีเจตนา	หวังใจ	ยอมรับผิด	ตำหนิตนเอง

หมายเหตุ มาก หมายถึง ผู้ฟังมีอายุมากกว่าผู้พูด

เท่า หมายถึง ผู้ฟังมีอายุเท่ากันกับผู้พูด

น้อย หมายถึง ผู้ฟังมีอายุน้อยกว่าผู้พูด

ไม่จำแนก หมายถึง ผู้ฟังที่ไม่ได้จำแนกอายุ

จากแผนภาพจะเห็นว่าในการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกกับผู้ฟังที่มีอายุน้อยกว่าผู้พูดที่มีสถานภาพทางสังคมที่ต่างกันทั้ง 3 ระดับคือ ผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูดเท่ากันกับผู้พูดและต่ำกว่าผู้พูดนั้น พบว่ามีการใช้กลวิธีการกล่าวคำขอโทษมากเป็นอันดับหนึ่ง กลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิดเป็นอันดับสอง กลวิธีการเสนอการชดใช้เป็นอันดับสาม กลวิธีการกล่าวว่าผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิดเป็นอันดับสี่ กลวิธีการแสดงความห่วงใยผู้ฟังเป็นอันดับห้าเหมือนกันทั้งสามสถานภาพทางสังคมรวมทั้งกับคนที่ยังไม่ได้จำแนกสถานภาพทางสังคมด้วยเช่นกัน มีการใช้กลวิธีการยอมรับผิดเป็นอันดับห้ากับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าซึ่งต่างกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมเท่ากันและน้อยกว่าผู้พูดรวมทั้งกับผู้ฟังที่ยังไม่ได้จำแนกสถานภาพทางสังคมที่มีการใช้กลวิธีนี้เป็นอันดับหก มีการใช้กลวิธีการกล่าวคำหาโทษตนเองเป็นอันดับหกกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าซึ่งต่างกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมเท่ากันและน้อยกว่าผู้พูดรวมทั้งกับผู้ฟังที่ยังไม่ได้จำแนกสถานภาพทางสังคมที่มีการใช้กลวิธีนี้เป็นอันดับเจ็ดซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย

ข้อวิจารณ์

จากผลการวิจัยเรื่องกลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกพบว่าการใช้กลวิธีในการแสดงวัจนกรรมการขอโทษ 7 กลวิธีคือ กลวิธีการกล่าวคำขอโทษ กลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิด กลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิด กลวิธีการกล่าวว่าผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิด กลวิธีการยอมรับผิด กลวิธีการกล่าวคำหาโทษตนเอง กลวิธีการเสนอการชดใช้ กลวิธีการแสดงความห่วงใยผู้ฟัง โดยกลวิธีที่มีทหารบกใช้มากที่สุดคือ กลวิธีการกล่าวคำขอโทษ รองลงมาคือกลวิธีการอธิบายหรือกล่าวชี้แจงเหตุผลของการทำความผิด กลวิธีการเสนอการชดใช้ กลวิธีการกล่าวว่าผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิด กลวิธีการยอมรับผิด กลวิธีการแสดงความห่วงใย และอันดับสุดท้ายคือกลวิธีการกล่าวคำหาโทษตนเอง

การแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูดนั้นพบว่า กลวิธีที่ใช้มากที่สุดคือกลวิธีการกล่าวคำขอโทษ ร้อยละ 40.91 รองลงมาคือกลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการกระทำผิดร้อยละ 21.93 กลวิธีการเสนอการชดใช้ร้อยละ 14.70 กลวิธีการกล่าวว่าผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิดร้อยละ 9.36 กลวิธีการยอมรับผิดร้อยละ 5.35 กลวิธีการแสดงความห่วงใยผู้ฟังร้อยละ 4.01 และกลวิธีการกล่าวคำหาโทษตนเองร้อยละ 3.74 เป็นลำดับสุดท้าย

การแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมเท่ากันกับผู้พูดนั้นพบว่า กลวิธีที่ใช้มากที่สุดคือกลวิธีการกล่าวคำขอโทษร้อยละ 42.32 รองมาคือกลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการกระทำผิดร้อยละ 24.14 กลวิธีการเสนอการชดใช้ร้อยละ 13.17 กลวิธีการกล่าวว่าคุณพูดไม่มีเจตนากระทำผิดร้อยละ 10.03 กลวิธีการยอมรับผิดร้อยละ 4.70 กลวิธีการแสดงความห่วงใยผู้ฟังร้อยละ 3.76 และกลวิธีการกล่าวคำหาโทษตนเองร้อยละ 1.88 เป็นลำดับสุดท้าย

การแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้พูดนั้นพบว่า กลวิธีที่ใช้มากที่สุดคือกลวิธีการกล่าวคำขอโทษ ร้อยละ 47.73 รองมาคือกลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการกระทำผิดร้อยละ 21.21 กลวิธีการเสนอการชดใช้ร้อยละ 13.26 กลวิธีการกล่าวว่าคุณพูดไม่มีเจตนากระทำผิดร้อยละ 10.98 กลวิธีการยอมรับผิดร้อยละ 3.41 และกลวิธีการแสดงความห่วงใยผู้ฟังร้อยละ 3.41 เป็นอันดับสุดท้ายเช่นเดียวกันส่วนกลวิธีการกล่าวคำหาโทษตนเองนั้น ไม่ปรากฏการใช้กลวิธีนี้เลยกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้พูด

เมื่อนำอัตราการแสดงวัจนกรรมการขอโทษแต่ละกลวิธีมาเปรียบเทียบการใช้ในแต่ละระดับความแตกต่างของสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังพบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด ก็ยังพบอัตราการใช้กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษมากขึ้น ซึ่งมีการพบเพียงกลวิธีการยอมรับผิด กลวิธีการกล่าวคำหาโทษตนเองและกลวิธีการแสดงความห่วงใยผู้ฟังที่มีอัตราการใช้เพิ่มขึ้นตามระดับของสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง ซึ่งก็ตรงกันข้ามกับกลวิธีการกล่าวคำขอโทษและกลวิธีการกล่าวว่าคุณพูดไม่มีเจตนากระทำผิดที่มีการใช้ลดลงตามระดับของสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังกล่าวคือยิ่งผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมสูงเท่าที่จะยิ่งพบอัตราการใช้ลดลง ส่วนกลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิดที่มีการใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าน้อยที่สุด รองมาคือการใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงเท่าและมีการใช้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมเท่ากันกับผู้พูดมากที่สุด ส่วนกลวิธีการเสนอการชดใช้นั้นพบว่ากับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมเท่ากันนั้นมีการใช้กลวิธีนี้มากที่สุด รองมาคือกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำกว่าผู้พูดและมีการใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่ามากที่สุด จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทำให้พบว่าสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังไม่ส่งผลต่ออัตราการใช้วัจนกรรมการขอโทษในทุกกลวิธีแต่ส่งผลต่อบางชนิดของกลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษเท่านั้น อาจเป็นไปได้ว่าผู้พูดให้ความสำคัญกับชนิดของกลวิธีมากกว่าอัตราการใช้กลวิธีหรือจำนวนการใช้กลวิธีกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมที่แตกต่างกันโดยผู้วิจัยเห็นว่ามันเป็นเพราะว่าการแสดงวัจนกรรมการขอโทษนั้นแต่ละกลวิธีมีระดับของความสุภาพแฝงอยู่ไม่เท่ากัน ดังนั้นเมื่อผู้

พูดกระทำผิดกับผู้ฟังที่มีสถานภาพที่ต่างกันไปจึงทำให้มีอัตราการใช้ในแต่กลวิธีในแต่ละสถานภาพทางสังคมที่ต่างกันไปแล้วแต่ตัวผู้พูดเองจะพิจารณาให้ความสำคัญหรืออาจเป็นไปได้ว่าผู้พูดไม่ได้พิจารณาเพียงสถานภาพทางสังคมของผู้พูดเพียงอย่างเดียวในการที่จะเลือกใช้กลวิธีเพื่อแสดงวัจนกรรมการขอโทษอาจมีปัจจัยอย่างอื่นร่วมด้วย สรุปได้ว่าสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังส่งผลต่ออัตราการใช้กลวิธีการยอมรับผิด กลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองและกลวิธีการแสดงความห่วงใยผู้ฟังแบบแปรตามกัน กล่าวคือยิ่งผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูดมากก็จะยังมีการใช้กลวิธีเหล่านี้มากขึ้นที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่ากลวิธีทั้ง 3 กลวิธีนี้ได้แฝงระดับของความสุขภาพค่อนข้างมากกว่ากลวิธีอื่นๆ จึงนิยมใช้กลวิธีเหล่านี้กับบุคคลที่มีสถานภาพมากกว่าตน ในทางตรงกันข้ามสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังก็ส่งผลต่อการใช้กลวิธีการกล่าวคำขอโทษและกลวิธีการกล่าวว่าคุณพูดไม่มีเจตนากระทำผิดด้วยเช่นกันแต่เป็นแบบแปรตรงข้ามกัน กล่าวคือยิ่งผู้ฟังมีสถานภาพสูงขึ้นก็ยิ่งมีการใช้กลวิธีเหล่านี้น้อยลงที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะกลวิธีทั้ง 2 กลวิธีนี้แฝงระดับของความสุขภาพน้อยกว่า 3 กลวิธี ที่กล่าวมาข้างต้นดังนั้นเมื่อต้องใช้กับผู้ที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าก็จะยังมีการใช้กลวิธีเหล่านี้น้อยลงเพื่อไปใช้กลวิธีอื่นที่แฝงระดับของความสุขภาพมากกว่า แสดงให้เห็นว่าในการเลือกใช้กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษนั้นทหารบกให้ความสำคัญกับสถานภาพทางสังคมของผู้พูดโดยนำมาใช้ในการพิจารณาที่จะเลือกใช้กลวิธีที่ต่างกันด้วยโดยการพิจารณาที่จะใช้กลวิธีใดนั้นขึ้นอยู่กับความสุขภาพที่แฝงอยู่

การแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกในระดับของความรุนแรงของการทำความผิดที่รุนแรงมากนั้นพบว่า กลวิธีที่ใช้มากที่สุดคือกลวิธีการกล่าวคำขอโทษ ร้อยละ 43.1 รองมาคือกลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิดร้อยละ 34.6 กลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองร้อยละ 12.90 กลวิธีการกล่าวว่าคุณพูดไม่มีเจตนากระทำผิดร้อยละ 8.5 กลวิธีการเสนอการชดใช้ร้อยละ 0.6 กลวิธีการยอมรับผิดร้อยละ 0.3 เป็นลำดับสุดท้ายส่วนกลวิธีการแสดงความห่วงใยผู้ฟังนั้นไม่ปรากฏการใช้เลยในระดับความรุนแรงของความผิดที่รุนแรงมาก

การแสดงวัจนกรรมของทหารบกในระดับของความรุนแรงของการทำความผิดที่รุนแรงปานกลางนั้นพบ กลวิธีที่ใช้มากที่สุดคือกลวิธีการกล่าวคำขอโทษ ร้อยละ 37.43 รองมาคือกลวิธีการกล่าวว่าคุณพูดไม่มีเจตนากระทำผิดร้อยละ 28.77 กลวิธีการยอมรับผิดร้อยละ 18.15 กลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิดร้อยละ 9.22 กลวิธีการกล่าวแสดงความห่วงใยผู้ฟังร้อยละ 5.59 และกลวิธีการเสนอการชดใช้ร้อยละ 0.84 เป็นอันดับสุดท้ายส่วนกลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองนั้นไม่ปรากฏการใช้เลยในระดับความรุนแรงของความผิดที่รุนแรงปานกลาง

การแสดงวงนกรมการขอโทษของทหารบกในระดับของความรุนแรงของการทำความผิดที่รุนแรงน้อยนั้นพบว่า กลวิธีที่ใช้มากที่สุดคือกลวิธีการกล่าวคำขอโทษร้อยละ 51.55 รองมาคือกลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิดร้อยละ 24.81 กลวิธีการเสนอการชดใช้ร้อยละ 12.01 และกลวิธีการยอมรับผิดร้อยละ 11.68 เป็นอันดับสุดท้ายส่วนกลวิธีการกล่าวว่ามีเจตนาในการกระทำผิด กลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองและกลวิธีการแสดงความหวังใยผู้ฟังนั้นไม่ปรากฏการใช้เลยในระดับความรุนแรงของความผิดที่รุนแรงน้อย

เมื่อนำอัตราการแสดงวงนกรมการขอโทษแต่ละกลวิธีมาเปรียบเทียบการใช้ในแต่ละระดับความรุนแรงของการทำความผิดพบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่ายิ่งระดับความรุนแรงของการทำความผิดมากขึ้น ก็ยิ่งพบอัตราการใช้กลวิธีการกล่าววงนกรมการขอโทษมากขึ้น ซึ่งมีการพบเพียงกลวิธีการแสดงความหวังใยผู้ฟังเท่านั้นที่มีอัตราการใช้เพิ่มขึ้นตามระดับความรุนแรงของการทำความผิดซึ่งเป็นไปได้ว่าในการเลือกใช้กลวิธีในการกล่าววงนกรมการขอโทษในระดับความรุนแรงที่ต่างกันนั้นผู้พูดน่าจะพิจารณาชนิดของกลวิธีที่แฝงระดับของความสุภาพมากกว่าอัตราการใช้หรืออาจดูเหมือนว่าในระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่ต่างกันผู้พูดพิจารณาชนิดของกลวิธีแต่ไม่ได้พิจารณาที่อัตราการใช้กลวิธี แสดงให้เห็นว่าระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่แตกต่างกันส่งผลให้รูปแบบของการใช้กลวิธีการกล่าววงนกรมการขอโทษมีการเปลี่ยนแปลง

การแสดงวงนกรมการขอโทษของทหารบกกับผู้ฟังที่มีอายุมากกว่านั้นพบว่า กลวิธีที่ใช้มากที่สุดคือกลวิธีการกล่าวคำขอโทษร้อยละ 42.12 รองมาคือกลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิดร้อยละ 21.82 กลวิธีการเสนอการชดใช้ร้อยละ 13.64 กลวิธีการกล่าวว่ามีเจตนาในการทำความผิดร้อยละ 10.9 กลวิธีการยอมรับผิดร้อยละ 6.06 และอันดับสุดท้ายคือกลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองร้อยละ 2.73 ซึ่งเท่ากับกับกลวิธีการแสดงความหวังใยผู้ฟังซึ่งมีร้อยละ 2.73 เท่ากัน

การแสดงวงนกรมการขอโทษของทหารบกกับผู้ฟังที่มีอายุเท่ากันนั้นพบว่า กลวิธีที่ใช้มากที่สุดคือกลวิธีการกล่าวคำขอโทษร้อยละ 43.10 รองมาคือกลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิดร้อยละ 23.6 กลวิธีการเสนอการชดใช้ร้อยละ 13.90 กลวิธีการกล่าวว่ามีเจตนากระทำผิดร้อยละ 9.30 กลวิธีการยอมรับผิดร้อยละ 4.60 กลวิธีการแสดงความหวังใยผู้ฟังร้อยละ 3.7 และกลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองร้อยละ 1.8 ซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย

การแสดงวงนกรมการขอโทษของทหารบกกับผู้ฟังที่มีอายุน้อยกว่านั้นพบว่า กลวิธีที่ใช้มากที่สุดคือกลวิธีการกล่าวคำขอโทษร้อยละ 44.74 รองมาคือกลวิธีการอธิบายหรือกล่าวชี้แจง

เหตุผลของการทำความผิคร้อยละ 22.04 กลวิธีการเสนอการชดใช้ร้อยละ 13.82 กลวิธีการกล่าวหาว่าผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิคร้อยละ 9.87 กลวิธีการแสดงความหวังใยผู้ฟังร้อยละ 4.93 กลวิธีการยอมรับผิคร้อยละ 2.96 และกลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองร้อยละ 1.64 ซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย

เมื่อนำอัตราการแสดงวจนกรรมการขอโทษแต่ละกลวิธีมาเปรียบเทียบการใช้ในแต่ละระดับอายุของผู้ฟังพบว่าไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่ายิ่งผู้ฟังมีอายุมากกว่าผู้พูด ก็ยิ่งพบอัตราการใช้กลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษมากขึ้นซึ่งมีการพบเพียงกลวิธีการยอมรับผิคร้อยละ 2.96 และกลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองเท่านั้นที่มีอัตราการใช้เพิ่มขึ้นตามระดับอายุของผู้ฟัง ในทางตรงกันข้ามก็พบว่าการใช้กลวิธีการกล่าวคำขอโทษ กลวิธีการแสดงความหวังใยผู้ฟังที่มีอัตราการใช้ลดลงตามอายุของผู้ฟังนั่นคือ ยิ่งผู้ฟังมีอายุมากกว่าผู้พูด ก็ยิ่งมีการใช้กลวิธีเหล่านี้ลดลง ส่วนการใช้กลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิคร้อยละ 9.87 พบว่ามีการใช้กับผู้ฟังที่มีอายุเท่ากันเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือกับผู้ฟังที่มีอายุน้อยกว่าและใช้กับผู้ฟังที่มีอายุมากกว่าน้อยที่สุด การใช้กลวิธีการกล่าวหาว่าผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิคร้อยละ 22.04 พบว่ามีการใช้กับผู้ฟังที่มีอายุมากกว่ามากที่สุด รองมาคือผู้ฟังที่มีอายุน้อยกว่าและมีการใช้กับผู้ฟังที่มีอายุเท่ากันน้อยที่สุด การใช้กลวิธีการเสนอการชดใช้พบว่ามีการใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังที่มีอายุน้อยกว่าผู้พูดมากที่สุด รองมาคือผู้ฟังที่มีอายุมากกว่าและมีการใช้กลวิธีนี้กับผู้ฟังที่มีอายุเท่ากันน้อยที่สุด จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทำให้พบว่าอายุของผู้ฟังไม่ส่งผลต่ออัตราการใช้วจนกรรมการขอโทษในในทุกกลวิธีแต่ส่งผลต่อบางชนิดของกลวิธีการกล่าววจนกรรมการขอโทษเท่านั้น อาจเป็นไปได้ว่าผู้พูดให้ความสำคัญกับชนิดของกลวิธีมากกว่าอัตราการใช้กลวิธีหรือจำนวนการใช้กลวิธีกับผู้ฟังที่มีอายุแตกต่างกัน โดยผู้วิจัยเห็นว่ามันเป็นเพราะว่าการแสดงวจนกรรมการขอโทษนั้นแต่ละกลวิธีมีระดับของความสุภาพแฝงอยู่ไม่เท่ากัน ดังนั้นเมื่อผู้พูดกระทำผิคร้อยละ 9.87 กับผู้ฟังที่มีอายุที่ต่างกันไปจึงทำให้มีอัตราการใช้ในแต่ละกลวิธีในแต่อายุที่ต่างกันไปแล้วแต่ตัวผู้พูดเองจะพิจารณาให้ความสำคัญหรืออาจเป็นไปได้ว่าผู้พูดไม่ได้พิจารณาเพียงอายุของผู้พูดเพียงอย่างเดียวในการที่จะเลือกใช้กลวิธีเพื่อกล่าววจนกรรมการขอโทษอาจมีปัจจัยอย่างอื่นร่วมด้วยสรุปได้ว่าอายุของผู้ฟังส่งผลต่ออัตราการใช้กลวิธีการยอมรับผิคร้อยละ 2.96 และกลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองแบบแปรตามกัน กล่าวคือยิ่งผู้ฟังมีอายุมากกว่าผู้พูดมากก็จะยิ่งมีการใช้กลวิธีเหล่านี้มากขึ้นที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่ากลวิธีทั้ง 2 กลวิธีนี้ได้แฝงระดับของความสุภาพค่อนข้างมากกว่ากลวิธีอื่นๆ ผู้พูดจึงนิยมใช้กลวิธีเหล่านี้กับบุคคลที่มีอายุมากกว่าตน ในทางตรงกันข้ามอายุของผู้ฟังก็ส่งผลต่อการใช้กลวิธีการกล่าวคำขอโทษและกลวิธีการแสดงความหวังใยผู้ฟังด้วยเช่นกันแต่เป็นแบบแปรตรงข้ามกัน กล่าวคือยิ่งผู้ฟังมีอายุมากขึ้นก็ยิ่งมีการใช้กลวิธีเหล่านี้ลดลงที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะกลวิธีทั้ง 2 กลวิธีนี้แฝงระดับของความสุภาพน้อยกว่า 3 ที่กล่าวมาข้างต้นดังนั้นเมื่อต้องใช้กับผู้ที่มีอายุมากกว่าก็จะยิ่งมีการใช้กลวิธีเหล่านี้ลดลงเพื่อไปใช้กลวิธีอื่นที่แฝงระดับของความสุภาพ

มากกว่า แสดงให้เห็นว่าในการเลือกใช้กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษนั้น ทหารบกได้ ความสำคัญอายุของผู้พูดโดยนำมาใช้ในการพิจารณาที่จะเลือกใช้กลวิธีที่ต่างกันด้วยโดยการ พิจารณาที่จะใช้กลวิธีใดนั้นขึ้นอยู่กับความสุภาพที่แฝงอยู่

เมื่อพิจารณาถึงการเรียงอันดับของการใช้กลวิธีในการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของ ปัจจัย 3 ประการ คือ สถานภาพทางสังคมของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด ระดับความรุนแรงของการทำ ความผิดและอายุของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูดที่มีต่อกลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของ ทหารบก ก็พบว่า

อันดับการใช้กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษกับผู้ฟังที่ต่างสถานภาพทางสังคมกัน พบการกล่าววัจนกรรมการขอโทษของทหารบกกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมที่ต่างกัน 3 ระดับ คือ ผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด เท่ากันกับผู้พูดและต่ำกว่าผู้พูดนั้น มีการแสดงกลวิธี การกล่าว วัจนกรรมการขอโทษทั้ง 5 กลวิธีในอันดับเดียวกัน กล่าวคือมีการใช้กลวิธีการกล่าวคำ ขอโทษมากเป็นอันดับหนึ่ง รองมาคือกลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิด กลวิธี การเสนอการชดใช้ กลวิธีการกล่าวหาผู้พูด ไม่มีเจตนากระทำผิด กลวิธีการยอมรับผิดเป็นอันดับห้า เหมือนกันทั้งสามระดับสถานภาพทางสังคม ส่วนกลวิธีการแสดงความหวังโยผู้ฟังมีการใช้มาก เป็นอันดับหก มีการใช้กลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองเป็นอันดับเจ็ด กับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคม สูงกว่าผู้พูดและผู้เท่ากันกับผู้พูดแต่มีการใช้กลวิธีนี้เป็นอันดับห้ากับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำ กว่าผู้พูดแสดงให้เห็นว่าผู้ฟังจะมีสถานภาพทางสังคมต่างกันแต่ผู้พูดก็ให้ความสำคัญต่ออันดับการ เลือกใช้กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษต่างกันไปด้วยแสดงให้เห็นว่าสถานภาพทางสังคม ของผู้ฟังที่แตกต่างกันส่งผลให้รูปแบบของการใช้กลวิธีการกล่าววัจนกรรมการขอโทษมีการ เปลี่ยนแปลงซึ่งตรงกันกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อันดับการแสดงกลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษในเหตุการณ์ที่มีระดับความรุนแรงที่ ต่างกัน พบว่าในการกล่าววัจนกรรมการขอโทษของทหารบกในระดับความรุนแรงของการทำ ความผิดที่แตกต่างกัน 3 ระดับ คือ รุนแรงมาก รุนแรงปานกลางและรุนแรงน้อยนั้น มีอันดับการใช้ กลวิธีดังต่อไปนี้ คือ มีการใช้กลวิธีการกล่าวคำขอโทษมากเป็นอันดับหนึ่งทั้ง 3 ระดับความ รุนแรงของการทำความผิด มีการใช้กลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิดเป็น อันดับสองในระดับความผิดมากและน้อยแต่เป็นอันดับสี่ในระดับความรุนแรงปานกลาง มีการใช้ กลวิธีการเสนอการชดใช้มากเป็นอันดับสี่ในระดับความรุนแรงมาก แต่ในระดับความรุนแรงปาน กลางกลับมีการใช้เป็นอันดับที่สอง กลวิธีการแสดงความหวังโยนั้นมีการใช้เป็นอันดับที่ห้าใน

ระดับความรุนแรงมาก เป็นอันดับหกในระดับความรุนแรงปานกลางและเป็นอันดับสามในระดับความรุนแรงน้อย กลวิธีการกล่าวว่าคุณไม่มีเจตนากระทำผิดใช้เป็นอันดับหกในระดับความรุนแรงมาก เป็นอันดับสามในระดับความรุนแรงปานกลางและเป็นอันดับสี่ในระดับความรุนแรงน้อย กลวิธีการยอมรับผิดเป็นอันดับสามในระดับความรุนแรงมากแต่ไม่ปรากฏในระดับความรุนแรงอื่นเลย เช่นเดียวกับกลวิธีการกล่าวดำเนินเองที่มีการใช้เป็นอันดับห้าในระดับความรุนแรงปานกลางแต่ไม่พบในระดับความรุนแรงอื่นเช่นเดียวกันแสดงให้เห็นว่าการเลือกใช้กลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษนั้นเมื่อมีการทำความผิดในระดับความรุนแรงที่แตกต่างกันการเลือกใช้กลวิธีการก็แตกต่างกันไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันขึ้นกับระดับความรุนแรงของการทำความผิดนั้น แต่ละระดับความรุนแรงของการทำความผิดก็มีรูปแบบที่มีลักษณะเฉพาะแตกต่างกันไปตามลักษณะของการทำความผิดซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อันดับการใช้กลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษกับผู้ฟังที่มีอายุต่างกันพบว่าการแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบกกับผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน 3 ระดับ คือ ผู้ฟังที่มีอายุมากกว่าผู้พูด ผู้ฟังที่มีอายุเท่ากับผู้พูดและผู้ฟังที่มีอายุน้อยกว่าผู้พูดนั้นมีการใช้กลวิธีการกล่าวคำขอโทษมากเป็นอันดับหนึ่ง กลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิดเป็นอันดับสอง กลวิธีการเสนอการชดใช้เป็นอันดับสาม กลวิธีการกล่าวว่าคุณไม่มีเจตนากระทำผิดเป็นอันดับสี่ เหมือนกันทั้งสามระดับอายุ มีการใช้กลวิธีการยอมรับผิดเป็นอันดับห้ากับผู้ฟังที่มีอายุมากกว่าและเท่ากับผู้พูด แต่กับผู้ฟังที่มีอายุน้อยกว่าผู้พูดกลับใช้กลวิธีการนี้เป็นอันดับหก มีการใช้กลวิธีการแสดงความห่วงใยผู้ฟังเป็นอันดับหกกับผู้พูดกลับใช้กลวิธีการนี้เป็นอันดับห้า และสุดท้ายพบว่ามีการใช้กลวิธีการกล่าวดำเนินเองเป็นอันดับเจ็ดกับผู้ฟังที่มีอายุเท่ากับและน้อยกว่าผู้พูด แต่กับผู้ฟังที่มีอายุมากกว่าผู้พูดกลับใช้กลวิธีการนี้เป็นอันดับหก แสดงให้เห็นว่าผู้ฟังมีอายุต่างกันผู้พูดก็ให้ความสำคัญต่ออันดับการเลือกใช้กลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษต่างกันซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อวิเคราะห์ กลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบกโดยจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง ระดับความรุนแรงของการทำความผิดและอายุของผู้ฟังเพื่อพิสูจน์ดูว่าเมื่อมีปัจจัยอื่นเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยแล้วอันดับการใช้กลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษที่กล่าวมาข้างต้นในแต่ละปัจจัยหลักในภาพรวมนั้นยังคงมีรูปแบบที่เหมือนเดิมอยู่หรือไม่โดยศึกษา โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ใน 3 ประเด็นดังต่อไปนี้

1. ศึกษาการใช้กลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบกโดยจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรุนแรงของการทำความผิดกับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง

2. ศึกษากลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกโดยจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรุนแรงของการทำความผิดกับอายุของผู้ฟัง

3. ศึกษากลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกโดยจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังกับอายุของผู้ฟัง

การศึกษากลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกโดยจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรุนแรงของการทำความผิดกับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง โดยศึกษาใน 2 ลักษณะ คือ

1. ระดับความรุนแรงของการทำความผิดระดับเดียวกันแต่ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมต่างกันนั้นพบว่า ในระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่มีระดับรุนแรงมากนั้น ไม่ว่าผู้ฟังจะมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า เท่ากัน หรือน้อยกว่าผู้พูดก็มีรูปแบบการใช้ที่ไม่ต่างจากการใช้กับผู้ฟังที่ยังไม่มีการจำแนกสถานภาพทางสังคมมากนัก อาจถือได้ว่ารูปแบบไม่มีการเปลี่ยนแปลงก็ว่าได้ ซึ่งก็เช่นเดียวกับในระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่มีระดับความรุนแรงของการทำความผิดปานกลาง และรุนแรงน้อยที่ไม่ว่าผู้ฟังจะมีสถานภาพทางสังคมทางสังคมสูงกว่า เท่ากันหรือต่ำกว่าผู้พูด ก็มีรูปแบบการใช้ที่ไม่ต่างจากการใช้กับผู้ฟังที่ยังไม่มีการจำแนกสถานภาพทางสังคมมากนัก อาจถือได้ว่ารูปแบบไม่มีการเปลี่ยนแปลงก็ว่าได้

2. ผู้ฟังมีสถานภาพเท่ากันแต่ในระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่ต่างกันนั้นพบว่ากับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกวานั้น ไม่ว่าจะในเหตุการณ์ที่มีระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่รุนแรงมาก รุนแรงปานกลางหรือรุนแรงน้อย ผู้พูดก็มีรูปแบบการใช้ที่ไม่ต่างจากการใช้ในเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้จำแนกระดับความรุนแรง อาจถือได้ว่ารูปแบบไม่มีการเปลี่ยนแปลงก็ว่าได้ ซึ่งก็เช่นเดียวกับ ผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมเท่ากันและต่ำกว่าพบว่าไม่ว่าจะในเหตุการณ์ที่มีระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่รุนแรงมาก รุนแรงปานกลางหรือรุนแรงน้อย ผู้พูดก็มีรูปแบบการใช้ที่ไม่ต่างจากการใช้ในเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้จำแนกระดับความรุนแรงเช่นเดียวกัน อาจถือได้ว่ารูปแบบไม่มีการเปลี่ยนแปลงก็ว่าได้

จากการศึกษากลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกโดยจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรุนแรงของการทำความผิดกับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังใน 2

ประเด็นทำให้ทราบว่าทหารบกมีความสำคัญกับระดับความรุนแรงของการทำความผิดมากกว่าสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังกล่าวคือ รูปแบบการแสดงกลวิธีต่างๆในการแสดงวจนกรรมการขอโทษในระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่ต่างกัน มีรูปแบบที่ไม่ต่างจากเดิมแม้จะเกิดกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมที่ต่างกันซึ่งต่างจากรูปแบบ การแสดงกลวิธีต่างๆในการแสดงวจนกรรมการขอโทษกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมที่ต่างกัน มีรูปแบบที่ต่างจากเดิมแสดงให้เห็นว่าสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังไม่ส่งผลให้รูปแบบการใช้กลวิธีการแสดงวจนกรรมขอโทษในระดับความรุนแรงของการทำความผิดในระดับต่างๆมีการเปลี่ยนแปลงแต่ระดับความรุนแรงของการทำความผิดส่งผลให้รูปแบบการใช้กลวิธีการแสดงวจนกรรมขอโทษกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมที่ต่างกันมีการเปลี่ยนแปลง

การศึกษากลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบกโดยจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรุนแรงของการทำความผิดกับอายุของผู้ฟังโดยศึกษาใน 2 ลักษณะ คือ

1. ระดับความรุนแรงของการทำความผิดเดียวกันแต่ผู้ฟังมีอายุต่างกันนั้นพบว่า ในระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่มีระดับรุนแรงมากนั้น ไม่ว่าจะผู้ฟังจะมีอายุมากกว่า เท่ากัน หรือน้อยกว่าผู้พูดก็มีรูปแบบการใช้ที่ไม่ต่างจากการใช้กับผู้ฟังที่ยังไม่มีการจำแนกอายุมากนัก อาจถือได้ว่ารูปแบบไม่มีการเปลี่ยนแปลงก็ว่าได้ ซึ่งก็เช่นเดียวกับในระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่มีระดับความรุนแรงของการทำความผิดปานกลาง และรุนแรงน้อยที่ไม่ว่าผู้ฟังจะมีอายุมากกว่า เท่ากันหรือน้อยกว่าผู้พูด ก็มีรูปแบบการใช้ที่ไม่ต่างจากการใช้กับผู้ฟังที่ยังไม่มีการจำแนกอายุมากนักอาจถือได้ว่ารูปแบบไม่มีการเปลี่ยนแปลงก็ว่าได้

2. ผู้ฟังมีอายุเท่ากันแต่ระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่ต่างกันนั้นพบว่า กับผู้ฟังที่มีอายุมากกว่านั้น ไม่ว่าจะในเหตุการณ์ที่มีระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่รุนแรงมาก ผู้พูดก็มีรูปแบบการใช้ที่ไม่ต่างจากการใช้ในเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้จำแนกระดับความรุนแรง อาจถือได้ว่ารูปแบบไม่มีการเปลี่ยนแปลงก็ว่าได้ ซึ่งต่างจากกับผู้ฟังที่มีอายุเท่ากันและน้อยกว่าพบว่าเมื่ออยู่ในเหตุการณ์ที่มีระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่รุนแรงมาก รุนแรงปานกลางหรือรุนแรงน้อยต่างกัน ผู้พูดก็มีรูปแบบการใช้แตกต่างจากการใช้ในเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้จำแนกระดับความรุนแรงเช่นเดียวกัน อาจถือได้ว่ารูปแบบมีการเปลี่ยนแปลงก็ว่าได้

จากการศึกษาวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบกโดยจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรุนแรงของการทำความผิดกับอายุของผู้ฟังใน 2 ประเด็นทำให้

ทราบว่าทหารบกมิให้ความสำคัญกับระดับความรุนแรงของการทำความผิดมากกว่าอายุของผู้ฟัง กล่าวคือ รูปแบบการแสดงกลวิธีต่างๆในการแสดงวจนกรรมการขอโทษในระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่ต่างกัน มีรูปแบบที่ไม่ต่างจากเดิมแม้ผู้ฟังจะมีอายุต่างกัน ซึ่งต่างจากรูปแบบ การแสดงกลวิธีต่างๆในการแสดงวจนกรรมการขอโทษในระดับความรุนแรงของการทำความผิดระดับ เดียวกันกับผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน มีรูปแบบที่ต่างจากเดิมแสดงให้เห็นว่าอายุของผู้ฟังไม่ส่งผลให้ รูปแบบการใช้กลวิธีการแสดงวจนกรรมขอโทษในระดับความรุนแรงของการทำความผิดในระดับ ต่างๆมีการเปลี่ยนแปลงแต่ระดับความรุนแรงของการทำความผิดส่งผลให้รูปแบบการใช้กลวิธีการ แสดงวจนกรรมขอโทษกับผู้ฟังที่มีอายุที่ต่างกันมีการเปลี่ยนแปลง

ศึกษากลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบกโดยจำแนกตามความสัมพันธ์ ระหว่างสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังกับอายุของผู้ฟังโดยศึกษาใน 2 ลักษณะ คือ

1. ผู้ฟังมีระดับสถานภาพทางสังคมในระดับเดียวกันแต่มีอายุต่างกันนั้นพบว่า ในผู้ฟังที่มี สถานภาพทางสังคมสูงกว่านั้นไม่ว่าผู้ฟังจะมีอายุมากกว่า เท่ากัน หรือน้อยกว่าผู้พูดก็มีรูปแบบการ ใช้ที่ไม่ต่างจากการใช้กับผู้ฟังที่ยังไม่มีการจำแนกอายุมากนัก อาจถือได้ว่ารูปแบบไม่มีการ เปลี่ยนแปลงก็ว่าได้ ซึ่งก็เช่นเดียวกับในผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมเท่ากันและต่ำกว่าผู้พูด ที่ไม่ว่า ผู้ฟังจะมีอายุมากกว่า เท่ากันหรือน้อยกว่าผู้พูด ก็มีรูปแบบการใช้ที่ไม่ต่างจากการใช้กับผู้ฟังที่ยังไม่ มีการจำแนกอายุมากนักอาจถือได้ว่ารูปแบบไม่มีการเปลี่ยนแปลงก็ว่าได้

2. ผู้ฟังมีอายุเท่ากันแต่มีสถานภาพที่ต่างกันนั้นพบว่า กับผู้ฟังที่มีอายุกว่านั้นไม่ว่าจะมี สถานภาพทางสังคมสูงกว่า เท่ากันหรือน้อยกว่าผู้พูด ก็มีรูปแบบการใช้ที่ไม่ต่างจากการใช้ผู้ฟังที่ ยังไม่ได้จำแนกสถานภาพ อาจถือได้ว่ารูปแบบไม่มีการเปลี่ยนแปลงก็ว่าได้ ซึ่งก็เช่นเดียวกับ ผู้ฟังที่ มีอายุเท่ากันหรือน้อยกว่าที่พบว่าไม่ว่าจะมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า เท่ากันหรือน้อยกว่าผู้พูด ก็มีรูปแบบการใช้ที่ไม่ต่างจากการใช้กับผู้ฟังที่ยังไม่ได้จำแนกสถานภาพเช่นเดียวกัน อาจถือได้ว่า รูปแบบไม่มีการเปลี่ยนแปลงก็ว่าได้

จากการศึกษากลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบกโดยจำแนกตาม ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังกับอายุของผู้ฟังใน 2 ประเด็นทำให้ยังไม่ สามารถสรุปได้ว่าทหารบกมิให้ความสำคัญกับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังหรืออายุของผู้ฟัง มากกว่ากัน หรืออาจเป็นไปได้ว่าให้ความสำคัญพอๆกัน กล่าวคือ รูปแบบการแสดงกลวิธีต่างๆใน การแสดงวจนกรรมการขอโทษกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมแตกต่างกัน มีรูปแบบที่แตกต่างจาก

เดิมแม้จะเกิดกับผู้ฟังที่มีอายุที่ต่างกันซึ่งต่างจากรูปแบบ การแสดงกลวิธีต่างๆในการแสดงวัฒนธรรมการขอโทษกับผู้ฟังที่มีอายุที่ต่างกัน มีรูปแบบที่ต่างจากเดิมแสดงให้เห็นว่าสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังส่งผลให้รูปแบบการใช้กลวิธีการแสดงวัฒนธรรมขอโทษกับผู้ฟังที่มีอายุที่ต่างกันมีการเปลี่ยนแปลงเช่นเดียวกับอายุของผู้ฟังส่งผลให้รูปแบบการใช้กลวิธีการแสดงวัฒนธรรมขอโทษกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมที่ต่างกันมีการเปลี่ยนแปลง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปและอภิปรายผล

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาวัจนกรรมขอโทษของทหารบก โดยมุ่งศึกษาใน 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ ศึกษาพฤติกรรมการแสดงวัจนกรรมขอโทษของทหารบก ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการแสดงวัจนกรรมขอโทษกับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการแสดงวัจนกรรมขอโทษกับอายุของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูดและความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการแสดงวัจนกรรมขอโทษกับระดับความรุนแรงของการทำความผิด และเรียงลำดับการใช้วัจนกรรมขอโทษของปัจจัย 3 ประการ คือ สถานภาพทางสังคมของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด ระดับความรุนแรงของการทำความผิดและอายุของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด ผลการวิเคราะห์พบว่า การแสดงพฤติกรรมการขอโทษของทหารบกมี 7 กลวิธี ดังนี้ กลวิธีการกล่าวคำขอโทษ กลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิด กลวิธีการกล่าวว่าผู้พูดไม่มีเจตนากระทำ ความผิด กลวิธีการยอมรับผิด กลวิธีการกล่าวตำหนิตนเอง กลวิธีการเสนอการชดใช้ กลวิธีการแสดงความห่วงใยผู้ฟัง

กลวิธีที่ทหารบกใช้มากที่สุดเป็นอันดับหนึ่งคือกลวิธีการกล่าวคำขอโทษ รองลงมาคือ กลวิธีการอธิบายหรือกล่าวชี้แจงเหตุผลของการทำความผิด กลวิธีการเสนอการชดใช้เป็นอันดับสาม กลวิธีการกล่าวว่าผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิดเป็นอันดับสี่ กลวิธีการยอมรับผิดเป็นอันดับห้า กลวิธีการแสดงความห่วงใยผู้ฟังเป็นอันดับหก และกลวิธีการกล่าวตำหนิตนเองเป็นอันดับเจ็ดซึ่งเป็นลำดับสุดท้าย

ในประเด็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการแสดงวัจนกรรมขอโทษกับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการแสดงวัจนกรรมขอโทษกับระดับความรุนแรงของการทำความผิด และความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการแสดงวัจนกรรมขอโทษกับอายุของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด ผู้วิจัยแยกวิเคราะห์เป็นที่ละปัจจัยดังนี้

เรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีแสดงวีจรรย์กรรมการขอโทษกับสถานภาพของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด พบว่าไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่ายิ่งผู้ฟังมีสถานภาพสูงขึ้นก็จะยิ่งพบอัตราการใช้วีจรรย์กรรมการขอโทษมากยิ่งขึ้น ซึ่งผลการวิเคราะห์เป็นไปดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 16 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีแสดงวีจรรย์กรรมการขอโทษของทหารบกกับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด

กลวิธีการแสดงวีจรรย์กรรมการขอโทษ	สถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง					
	มากกว่า		เท่ากัน		ต่ำกว่า	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. กลวิธีการกล่าวคำขอโทษ	153	40.91	135	42.32	126	47.73
2. กลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิด	82	21.93	77	24.14	56	21.21
3. กลวิธีการกล่าวว่าผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิด	35	9.36	32	10.03	29	10.98
4. กลวิธีการยอมรับผิด	20	5.35	15	4.70	9	3.41
5. กลวิธีการกล่าวตำหนิตนเอง	14	3.74	6	1.88	0	0
6. กลวิธีการเสนอการชดใช้	55	14.70	42	13.17	35	13.26
7. กลวิธีการแสดงความห่วงใยผู้ฟัง	15	4.01	12	3.76	9	3.41
รวม	374	100	319	100	264	100

ผลการวิเคราะห์นี้แสดงให้เห็นว่าการขอโทษกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมในระดับที่ต่างกันนั้น แต่ละครั้งผู้พูดได้ให้ความสำคัญกับชนิดของกลวิธีมากกว่าจำนวนการใช้ในแต่ละกลวิธีที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากว่ากลวิธีที่ใช้ในการแสดงวีจรรย์กรรมการขอโทษในแต่ละกลวิธีนั้นมีระดับของการความสุภาพแฝงอยู่ในระดับที่ต่างกันไป ที่เป็นเช่นนี้เพราะทหารค่อนข้างให้ความสำคัญกับสถานภาพทางสังคมกับผู้ฟังที่ตนสนทนาด้วยเนื่องจากทหารถือยศและตำแหน่งเป็นหลักและให้ความสำคัญกับบุคคลตามลำดับของยศและตำแหน่งนั้นจึงกล่าวได้ว่าสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้กลวิธีในการกล่าววีจรรย์กรรมการขอโทษต่อผู้ฟัง โดยมีการเลือกใช้กลวิธีต่างกันตามสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังแต่ไม่ได้มีผลต่อจำนวนการใช้ในแต่ละกลวิธี

เรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีแสดงวจนกรรมกรขอโทษกับระดับความรุนแรงของความผิด พบว่าไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่ายิ่งในเหตุการณ์ที่มีระดับความรุนแรงของการทำความผิดมากขึ้นก็จะยิ่งพบอัตราการแสดงวจนกรรมกรขอโทษมากยิ่งขึ้น ซึ่งผลการวิเคราะห์เป็นไปดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 17 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีแสดงวจนกรรมกรขอโทษของทหารบกกับระดับความรุนแรงของการทำความผิด

กลวิธีการแสดงวจนกรรมกรขอโทษ	ระดับความรุนแรงของการทำความผิด					
	มาก		ปานกลาง		น้อย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. กลวิธีการกล่าวคำขอโทษ	147	43.1	134	37.43	133	51.55
2. กลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิด	118	34.6	33	9.22	64	24.81
3. กลวิธีการกล่าวว่าผู้พูดไม่มีเจตนากระทำผิด	1	0.3	65	18.15	30	11.63
4. กลวิธีการยอมรับผิด	44	12.9	0	0	0	0
5. กลวิธีการกล่าวตำหนิตนเอง	0	0	20	5.59	0	0
6. กลวิธีการเสนอการชดใช้	29	8.5	103	28.77	0	0
7. กลวิธีการแสดงความหวังให้ผู้ฟัง	2	0.6	3	0.84	31	12.01
รวม	341	100	358	100	258	100

ผลการวิเคราะห์นี้แสดงให้เห็นว่าการขอโทษในเหตุการณ์ที่มีระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่แตกต่างกันในแต่ละครั้งผู้พูดได้ให้ความสำคัญกับชนิดของกลวิธีมากกว่าจำนวนการใช้ในแต่ละกลวิธีเช่นเดียวกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากว่ากลวิธีที่ใช้ในการแสดงวจนกรรมกรขอโทษในแต่ละกลวิธีนั้นมีระดับของการความสุภาพที่แฝงอยู่ในแต่ละกลวิธีที่ต่างกัน ไปดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ทำให้ส่งผลต่อการใช้ในแต่ละกลวิธีที่ต่างกันขึ้นอยู่กับระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่ต่างกัน เนื่องจากทหารเองก็ถือว่าลักษณะของการทำความผิดที่แตกต่างกันไปก็มีผลต่อการเลือกใช้กลวิธีการกล่าววจนกรรมกรขอโทษด้วยเช่นกันจึงกล่าวได้ว่าระดับความรุนแรงของการทำความผิดมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้กลวิธีในการกล่าววจนกรรมกรขอโทษต่อผู้ฟัง โดยมีกร

เลือกใช้กลวิธีต่างกันตามระดับความรุนแรงของการทำความผิดแต่ไม่ได้มีผลต่อจำนวนการใช้ในแต่ละกลวิธี

เรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีแสดงวจนกรรมการขอโทษกับอายุของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด พบว่าไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่ายิ่งผู้ฟังมีสถานภาพสูงขึ้นก็จะยิ่งพบอัตราการใช้วจนกรรมการขอโทษมากยิ่งขึ้น ซึ่งผลการวิเคราะห์เป็นไปดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 18 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบกกับอายุของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด

กลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษ	อายุของผู้ฟัง					
	มากกว่า		เท่ากัน		น้อยกว่า	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. กลวิธีการกล่าวคำขอโทษ	139	42.12	139	43.1	136	44.74
2. กลวิธีการอธิบายหรือชี้แจงเหตุผลของการทำความผิด	72	21.82	76	23.6	67	22.04
3. กลวิธีการกล่าวว่าผู้พูดไม่ได้มีเจตนากระทำผิด	36	10.9	30	9.3	30	9.87
4. กลวิธีการยอมรับผิด	20	6.06	15	4.6	9	2.96
5. กลวิธีการกล่าวดำเนินตนเอง	9	2.73	6	1.8	5	1.64
6. กลวิธีการเสนอการชดใช้	45	13.64	45	13.9	42	13.82
7. กลวิธีการแสดงความห่วงใยผู้ฟัง	9	2.73	12	3.7	15	4.93
รวม	330	100	322	100	304	100

ผลการวิเคราะห์นี้แสดงให้เห็นว่าการขอโทษกับผู้ฟังที่มีอายุในระดับที่ต่างกันนั้น แต่ละครั้งผู้พูดได้ให้ความสำคัญกับชนิดของกลวิธีมากกว่าจำนวนการใช้ในแต่ละกลวิธี ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากว่ากลวิธีที่ใช้ในการแสดงวจนกรรมการขอโทษในแต่ละกลวิธีนั้นมีระดับของการความสุภาพแฝงอยู่ในระดับที่ต่างกันไป ที่เป็นเช่นนี้เพราะทหารก็ให้ความสำคัญกับอายุกับผู้ที่ตนสนทนาด้วยเนื่องจากว่าถึงแม้ทหารจะถือยศและตำแหน่งเป็นหลักและให้ความเคารพกับบุคคลตามลำดับของยศและตำแหน่งนั้นแต่อายุของผู้ฟังก็มีผลต่อการเลือกใช้วจนกรรมการขอโทษด้วย

เช่นกันเพราะสังคมทหารก็เป็นสังคมย่อยในสังคมไทย และสังคมไทยเองก็ให้ความสำคัญกับอายุของผู้ฟังหรือผู้ร่วมสนทนาอยู่ด้วยด้วยเหตุนี้ในสังคมทหารก็น่าจะได้รับอิทธิพลมาจากสังคมหลักด้วยเช่นกัน จึงกล่าวได้ว่าอายุของผู้ฟังมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้กลวิธีในการแสดงวจนกรรมการขอโทษต่อผู้ฟัง โดยมี การเลือกใช้กลวิธีต่างกันตามอายุของผู้ฟังแต่ไม่ได้มีผลต่อจำนวนการใช้ในแต่ละกลวิธี

เมื่อพิจารณาถึงการเรียงอันดับของการใช้กลวิธีในการแสดงวจนกรรมการขอโทษของปัจจัย 3 ประการ คือ สถานภาพทางสังคมของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูด ระดับความรุนแรงของการทำความผิดและอายุของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูดที่มีต่อกลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบก ก็พบว่า

อันดับการใช้กลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษกับผู้ฟังที่ต่างสถานภาพทางสังคมกัน พบการกล่าววจนกรรมการขอโทษของทหารบกกับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมที่ต่างกัน 3 ระดับ คือ ผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้พูด เท่ากันกับผู้พูดและต่ำกว่าผู้พูดนั้นมีความแตกต่างกันซึ่งตรงกันกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อันดับการใช้กลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษในเหตุการณ์ที่มีระดับความรุนแรงที่ต่างกัน พบว่าในการกล่าววจนกรรมการขอโทษของทหารบกในระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่แตกต่างกัน 3 ระดับ คือ รุนแรงมาก รุนแรงปานกลางและรุนแรงน้อยนั้นแตกต่างกันซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

อันดับการใช้กลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษกับผู้ฟังที่มีอายุต่างกันพบว่า การแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบกกับผู้ฟังที่มีอายุต่างกัน 3 ระดับ คือ ผู้ฟังที่มีอายุมากกว่าผู้พูด ผู้ฟังที่มีอายุเท่ากันกับผู้พูดและผู้ฟังที่มีอายุน้อยกว่าผู้พูดนั้นมีความแตกต่างกันซึ่งตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างกลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษกับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง ระดับความรุนแรงของการทำความผิดและอายุของผู้ฟังในงานวิจัยชิ้นนี้จะแสดงให้เห็นว่าปัจจัยทั้ง 3 ประการนี้มีอิทธิพลต่อกลวิธีในการแสดงวจนกรรมการขอโทษโดยในแต่ละครั้งที่ผู้พูดเลือกใช้กลวิธีที่ต่างกันผู้พูดให้ความสำคัญกับชนิดของกลวิธีมากกว่าจำนวนของกลวิธีที่ใช้

การวิเคราะห์ กลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกโดยจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง ระดับความรุนแรงของการทำความผิดและอายุของผู้ฟังโดยศึกษา โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ใน 3 ประเด็นดังต่อไปนี้

1. ศึกษากลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกโดยจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรุนแรงของการทำความผิดกับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง
2. ศึกษากลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกโดยจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรุนแรงของการทำความผิดกับอายุของผู้ฟัง
3. ศึกษากลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกโดยจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังกับอายุของผู้ฟัง

1. การศึกษากลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกโดยจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรุนแรงของการทำความผิดกับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟัง

การศึกษากลวิธีการแสดงวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกโดยจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรุนแรงของการทำความผิดกับสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังศึกษาใน 2 ลักษณะคือ

1. ระดับความรุนแรงเดียวกันแต่ผู้ฟังมีสถานภาพทางสังคมต่างกันนั้นพบว่า ในระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่มีระดับรุนแรงมาก รุนแรงปานกลางและรุนแรงน้อยนั้นไม่ว่าผู้ฟังจะมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า เท่ากัน หรือน้อยกว่าผู้พูดก็มีรูปแบบการใช้ที่ไม่ต่างจากการใช้กับผู้ฟังที่ยังไม่มีการจำแนกสถานภาพทางสังคมมากนัก อาจถือได้ว่ารูปแบบไม่มีการเปลี่ยนแปลงก็ได้
2. ผู้ฟังมีสถานภาพเท่ากันแต่ในระดับความรุนแรงที่ต่างกันนั้นพบว่า กับผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า เท่ากันและต่ำกว่านั้นไม่ว่าจะในเหตุการณ์ที่มีระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่รุนแรงมาก รุนแรงปานกลางหรือรุนแรงน้อย ผู้พูดก็มีรูปแบบการใช้ที่ไม่ต่างจากการใช้ในเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้จำแนกระดับความรุนแรง อาจถือได้ว่ารูปแบบไม่มีการเปลี่ยนแปลงก็ได้

2. การศึกษากลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบกโดยจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรุนแรงของการทำความผิดกับอายุของผู้ฟัง

การศึกษากลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบกโดยจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรุนแรงของการทำความผิดกับอายุของผู้ฟังโดยศึกษาใน 2 ลักษณะ คือ

1. ระดับความรุนแรงเดียวกันแต่ผู้ฟังมีอายุต่างกันนั้นพบว่า ในระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่มีระดับรุนแรงมาก รุนแรงปานกลางและรุนแรงน้อยนั้น ไม่ว่าผู้ฟังจะมีอายุมากกว่าเท่ากัน หรือน้อยกว่าผู้พูดก็มีรูปแบบการใช้ที่ไม่ต่างจากการใช้กับผู้ฟังที่ยังไม่มีการจำแนกอายุนัก อาจถือได้ว่ารูปแบบไม่มีการเปลี่ยนแปลงก็ว่าได้

2. ผู้ฟังมีอายุเท่ากันแต่ในระดับความรุนแรงที่ต่างกันนั้นพบว่า กับผู้ฟังที่มีอายุมากกว่าเท่ากันและน้อยกว่าผู้พูดนั้น ไม่ว่าจะในเหตุการณ์ที่มีระดับความรุนแรงของการทำความผิดที่รุนแรงมาก รุนแรงปานกลางหรือรุนแรงน้อย ผู้พูดก็มีรูปแบบการใช้ที่ไม่ต่างจากการใช้ในเหตุการณ์ที่ยังไม่ได้จำแนกระดับความรุนแรง อาจถือได้ว่ารูปแบบไม่มีการเปลี่ยนแปลงก็ว่าได้

3. ศึกษาวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบกโดยจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังกับอายุของผู้ฟัง

ศึกษากลวิธีการแสดงวจนกรรมการขอโทษของทหารบกโดยจำแนกตามความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพทางสังคมของผู้ฟังกับอายุของผู้ฟังโดยศึกษาใน 2 ลักษณะ คือ

1. ผู้ฟังมีระดับสถานภาพทางสังคมในระดับเดียวกันแต่มีอายุต่างกันนั้นพบว่า ในผู้ฟังที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า เท่ากันและต่ำกว่าผู้พูดนั้น ไม่ว่าผู้ฟังจะมีอายุมากกว่าเท่ากัน หรือน้อยกว่าผู้พูดก็มีรูปแบบการใช้ที่ไม่ต่างจากการใช้กับผู้ฟังที่ยังไม่มีการจำแนกอายุนัก อาจถือได้ว่ารูปแบบไม่มีการเปลี่ยนแปลงก็ว่าได้

2. ผู้ฟังมีอายุเท่ากันแต่มีสถานภาพที่ต่างกันนั้นพบในผู้ฟังที่มีอายุกว่านั้น ไม่ว่าจะมิสถานภาพทางสังคมสูงกว่า เท่ากันหรือน้อยกว่าผู้พูด ก็มีรูปแบบการใช้ที่ไม่ต่างจากการใช้ผู้ฟังที่ยังไม่ได้จำแนกสถานภาพ อาจถือได้ว่ารูปแบบไม่มีการเปลี่ยนแปลงก็ว่าได้

ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากงานวิจัยชิ้นนี้ได้ทำการศึกษาการแสดงวัจนกรรมการขอโทษเฉพาะทหารบกที่เป็นเพศชายเท่านั้น ผู้วิจัยจึงคิดว่าน่าจะมีการศึกษาวัจนกรรมการขอโทษของทหารบกที่เป็นเพศหญิงเปรียบเทียบกับเพศชายบ้างซึ่งก็น่าจะเป็นไปได้ว่าอาจมีลักษณะของกลวิธีที่แตกต่างกัน เพราะเพศก็น่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การใช้ภาษาของบุคคลในสังคมมีความแตกต่างกัน
2. น่าจะมีการศึกษาปัจจัยทางสังคมเหล่านี้กับทหารในเรื่องของวัจนกรรมอย่างอื่นดูบ้างเพื่อศึกษาว่าปัจจัยเหล่านี้จะส่งผลต่อการกล่าววัจนกรรมอื่นๆของทหารบกด้วยหรือไม่ เช่น วัจนกรรมการขอร้อง วัจนกรรมการกล่าวปฏิเสธ เป็นต้น
3. น่าจะมีการศึกษาการแสดงวัจนกรรมการขอโทษกับบุคคลอาชีพอื่นๆบ้าง โดยอาจจะเป็นทหารเรือ ทหารอากาศ ตำรวจ หรือครูอาจารย์เพื่อดูว่ามีการใช้กลวิธีที่เหมือนหรือต่างจากงานวิจัยชิ้นนี้อย่างไร

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

- ทัศนีย์ เมฆถาวรวัฒนา. 2541. วรรณกรรมการขอโทษในภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิรนาม. 2548. กฎหมายว่าด้วยวินัยทหาร. (Online). 2548. แหล่งที่มา [http:// 6119.220.3 /opsd / jagweb. lod00011. htm](http://6119.220.3/opsd/jagweb.lod00011.htm).
- นิรนาม. 2549. ทัณฑ์ของข้าราชการทหารบก. (Online). 2549. แหล่งที่มา [http://se-ed. net / thaimil /etc-military -civil. html](http://se-ed.net/thaimil/etc-military-civil.html).
- ปาลิตา คงสว่าง. 2545. ลักษณะการแปลคำศัพท์ของภาษาขมุ ซึ่งพูดโดยชาวขมุที่มีอายุต่างกันที่บ้านหินตุ้ม อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปราณีต เข้มงาม. 2543. การศึกษาเปรียบเทียบการใช้คำศัพท์ของคนต่างอายุในภาษาเขมรถิ่นไทยที่บ้าน ตะลุงเก่า อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุนันท์ แปลกสุด. 2546. วรรณกรรมการขอโทษในภาษาไทยของเพศชายและเพศหญิง. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2544. ภาษาศาสตร์สังคม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรทัย ใจใส. 2545. การศึกษาเปรียบเทียบการใช้คำศัพท์ของคนต่างอายุในภาษาลับแล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- Austin, J. L. 1962. **How to Do Things With Words**. London: Oxford University Press.
- Brown, P. and Levinson, S. 1987. **Politeness: Some Universals in Language Usage**. Cambridge: Cambridge University Press.

Fraser, B. 1980. **On Apologizing**, In F. Coulmas (ed.), **Conversational Routines**. The Hague: Mouton.

Holmes, J. 1995. **Women, Men and Politeness**. Longman: London and New York.

Lakoff, Robin T. 1989. The limits of politeness: therapeutic and courtroom discourse.

Multilingual 8. New York: Academic Press, pp. 101-129.

Searle, J. R. 1976. **Speech Acts**. Cambridge: Cambridge University Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบทดสอบ ระดับความรุนแรงของการทำความผิด

แบบทดสอบ เรื่องระดับความรุนแรงของการทำความผิด

คำชี้แจง อ่านเหตุการณ์ที่กำหนดให้ต่อไป นี้แล้วให้คะแนนว่าจากเหตุการณ์ที่กำหนดให้ในแต่ละข้อนั้นมีระดับความรุนแรงของการทำความผิดมากน้อยเพียงไร โดยให้ถือว่าเหตุการณ์ที่กำหนดให้นี้เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในหน่วยงานของท่านและเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างคุณกับทหารที่เป็นเพื่อนร่วมงานของคุณที่รู้จักกันในฐานะเพื่อนร่วมงานเท่านั้น โดยให้คุณกากบาท(X)ในช่องคะแนนที่กำหนดให้ซึ่งมีช่องคะแนนตั้งแต่1-10 (1คะแนนถือว่าเป็นระดับคะแนนที่น้อยที่สุด 10คะแนนถือว่าเป็นระดับคะแนนที่มากที่สุด)

1. คุณเดินชนนายทหารท่านหนึ่งทำให้เขาเซเล็กน้อยแต่ก็ไม่ได้เป็นอะไร คุณคิดว่าคุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

2. คุณมีนัดคุยธุระเรื่องงานสำคัญกับนายทหารท่านหนึ่งแต่ไม่ได้ไปตามนัด คุณคิดว่าคุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

3. คุณขับรถยนต์ไปชนท้ายรถยนต์อีกคันที่นายทหารท่านหนึ่งขับอยู่เพราะเบรคครกไม่ทันจนทำให้ไฟท้ายแตกและรถเป็นรอยเล็กน้อย คุณคิดว่าคุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

4. คุณเดินสะดุดเท้าตนเองจนทำกาแฟหกรดเสื้อนายทหารท่านหนึ่งที่กำลังเดินมาทำงาน คุณคิดว่าคุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

5. คุณรีบเดินไปทำงานจนเหยียบเท้านายทหารท่านหนึ่งที่เดินสวนกัน คุณคิดว่าคุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

6. คุณนัดกับนายทหารท่านหนึ่งว่าจะไปราชการต่างจังหวัดพร้อมกัน แต่มาสาย 20 นาที คุณคิดว่า คุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

7. คุณทำหนังสือ “แบบธรรมเนียมทหาร” ที่ขอยืมนายทหารท่านหนึ่งมาเป็ยกน้ำจั้นหนังสือพองทั้งเล่ม คุณคิดว่า คุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

8. คุณยืนอยู่ชั้น 2 และวางเอกสารไว้ที่ระเบียง แล้วเผลอใช้มือปิดแฟ้มเอกสารร่วงไปข้างล่างแล้วไปเกลียดศีรษะนายทหารท่านหนึ่งเข้าแต่เขาหลบทัน คุณคิดว่า คุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

9. คุณลืมนบอกนายทหารท่านหนึ่งว่ามีคนโทรศัพท์มาเดือนัน้ระหว่างที่ทหารท่านนั้นไม่อยู่ ทำให้นายทหารท่านนั้นไปตามนัดแต่ไม่พบใคร คุณคิดว่า คุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

10. คุณเปิดประตูกระทันหันจนทำให้บานประตูกระแทกแก้วน้ำที่นายทหารท่านหนึ่งถือมาแตกบาดมือจนเลือดไหล คุณคิดว่า คุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

11. คุณวางแฟ้มเอกสารที่วางอยู่บนโต๊ะของนายทหารท่านหนึ่งแต่เมื่อไปปิด โคนกรอบรูปกรอบครัวของนายทหารท่านนั้นจนทำให้กรอบรูปตกลงมาแตก คุณคิดว่า คุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

12. คุณไม่ได้บอกนายทหารท่านหนึ่งว่าท่านผู้บัญชาการหน่วยขอพบด่วนเพื่อคุยงานสำคัญเป็นเหตุให้นายทหารท่านนั้น โคนผู้บัญชาการหน่วยดำเนินอย่างรุนแรง คุณคิดว่า คุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

13. คุณทำเครื่องเล่น MP3 ที่ขอยืมนายทหารท่านหนึ่งมาฟัง คุณคิดว่าคุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

14. คุณขับรถยนต์ไปเยี่ยมนายทหารท่านหนึ่งที่กำลังเดินข้ามถนน ทำให้เขาล้มลงกับพื้นจนข้อเท้าเคล็ด คุณคิดว่าคุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

15. คุณขอยืมมอเตอร์ไซด์ของนายทหารท่านหนึ่งมาขับเพื่อไปธุระภายในหน่วยทหาร ขณะขับมีสุนัขวิ่งตัดหน้าทำให้ต้องหักหลบจนไปเฉี่ยวต้นไม้ข้างทางทำให้ตะกร้าหน้ารถบอบ คุณคิดว่าคุณมีความผิดร้ายแรงมากน้อยเพียงใดในเหตุการณ์นี้

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม การแสดงวัฒนธรรมการขอโทษ

แบบสอบถาม เรื่องการแสดงวิจนกรรมการขอโทษ (ฉบับที่1)

คำชี้แจง ตอบแบบสอบถามต่อไปนี้ตามความเป็นจริง โดยคำนึงว่าสถานการณ์ที่กำหนดให้เป็นสถานการณ์ที่เกิดในหน่วยงานของท่านและบุคคลในเหตุการณ์เป็นบุคคลที่ท่านรู้จักในฐานะเพื่อนร่วมงานเท่านั้น ไม่มีความสนิทสนมเป็นพิเศษ

1. ขณะที่คุณกำลังรีบเดินไปทำงานเนื่องจากเลยเวลาพักมาพอสมควร ทำให้คุณเดินชนจำทำหนึ่งเข้า ทำให้จำท่านนั้นเซไปเล็กน้อยแต่ก็ไม่เป็นอะไรมาก คุณจะกล่าวกับจำท่านนั้นว่าอย่างไร

ถ้าจำ ท่านนั้น อายุมากกว่าคุณประมาณ 10 ปี

.....

.....

.....

.....

.....

ถ้าจำท่านนั้น อายุเท่ากับคุณ

.....

.....

.....

.....

.....

ถ้าจำท่านนั้น อายุน้อยกว่าคุณประมาณ 10 ปี

.....

.....

.....

.....

.....

2. ขณะที่คุณกำลังปรึกษางานกับนายร้อยท่านหนึ่งที่โต๊ะทำงานของนายร้อยท่านนั้นอยู่ คุณกำลังจะวางแฟ้มเอกสารเพื่อเปิดให้นายร้อยท่านนั้นช่วยดู แต่มือของคุณพลาดไปปิดโดนรูปครอบครัวของนายร้อยท่านนั้นเข้าทำให้รูปตกมาจนกรอบที่ใส่อยู่แตก คุณจะกล่าวกับนายร้อยท่านนั้นว่าอย่างไร

ถ้านายร้อย ท่านนั้น อายุมากกว่าคุณประมาณ 10 ปี

.....

.....

.....

.....

.....

ถ้านายร้อยท่านนั้น อายุเท่ากับคุณ

.....

.....

.....

.....

.....

ถ้านายร้อย ท่านนั้น อายุน้อยกว่าคุณประมาณ 10 ปี

.....

.....

.....

.....

.....

3. ขณะที่คุณกำลังทำงานอยู่ ท่านผู้บัญชาการหน่วยเดินเข้ามาพบนายพันท่านหนึ่งแต่นายพันท่านนั้นไม่อยู่ ท่านผู้บัญชาการจึงฝากให้คุณบอกนายพันท่านนั้นให้ไปพบทันทีที่กลับมา แต่คุณไม่ได้บอกเพราะมีงานด่วนเข้ามาพอดีจึงไม่ได้สังเกตว่านายพันท่านนั้นกลับมาแล้ว เป็นเหตุให้นายพันท่านนั้นถูกท่านผู้บัญชาการซึ่งโทรศัพท์มาตามอีกครั้ง คำหน้อย่างรุนแรงว่าละเลยคำสั่ง เมื่อนายพันท่านนั้นเข้ามาถามว่าท่านผู้บัญชาการฝากให้คุณบอกเขาใช่หรือไม่ คุณจะกล่าวกับนายพันท่านนั้นว่าอย่างไร

ถ้านายพัน ท่านนั้น อายุมากกว่าคุณประมาณ 10 ปี

.....

.....

.....

.....

.....

ถ้านายพัน ท่านนั้น อายุเท่ากับคุณ

.....

.....

.....

.....

.....

ถ้านายพัน ท่านนั้น อายุน้อยกว่าคุณประมาณ 10 ปี

.....

.....

.....

.....

.....

*****ขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือค่ะ*****

แบบสอบถาม เรื่องการแสดงวัฒนธรรมการขอโทษ (ฉบับที่2)

คำชี้แจง ตอบแบบสอบถามต่อไปนี้ตามความเป็นจริง โดยคำนึงว่าเหตุการณ์ที่กำหนดให้เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในหน่วยงานของท่านและบุคคลในเหตุการณ์เป็นบุคคลที่ท่านรู้จักในฐานะเพื่อนร่วมงานเท่านั้น ไม่มีความสนิทสนมเป็นพิเศษ

1. ขณะที่คุณกำลังรีบเดินไปทำงานเนื่องจากเลยเวลาพักมาพอสมควร ทำให้คุณเดินชน นายร้อยท่านหนึ่งเข้า ทำให้นายร้อยท่านนั้นเซไปเล็กน้อยแต่ก็ไม่เป็นอะไรมาก คุณจะกล่าวกับนายร้อยท่านนั้นว่าอย่างไร

ถ้านายร้อย ท่านนั้น อายุมากกว่าคุณประมาณ 10 ปี

.....

.....

.....

.....

.....

ถ้านายร้อยท่านนั้น อายุเท่ากับคุณ

.....

.....

.....

.....

.....

ถ้านายร้อยท่านนั้น อายุน้อยกว่าคุณประมาณ 10 ปี

.....

.....

.....

.....

.....

2. ขณะที่คุณกำลังปรึกษางานกับนายพันท่านหนึ่งที่โต๊ะทำงานของนายพันท่านนั้นอยู่ คุณกำลังจะวางแฟ้มเอกสารเพื่อเปิดให้นายพันท่านนั้นช่วยดู แต่มือของคุณพลาดไปปิด โคนรูป ครอบคร้วของนายพันท่านนั้นเข้าทำให้รูปตมงานกรอบที่ใส่อยู่แตก คุณจะกล่าวกับนายพันท่าน นั้นว่าอย่างไร

ถ้านายพัน ท่านนั้น อายุมากกว่าคุณประมาณ 10 ปี

.....

.....

.....

.....

.....

ถ้านายพันท่านนั้น อายุเท่ากับคุณ

.....

.....

.....

.....

.....

ถ้านายพัน ท่านนั้น อายุน้อยกว่าคุณประมาณ 10 ปี

.....

.....

.....

.....

.....

3. ขณะที่คุณกำลังทำงานอยู่ ท่านผู้บัญชาการหน่วยเดินเข้ามาพบเจ้าท่านหนึ่งแต่เจ้าท่านนั้นไม่อยู่ ท่านผู้บัญชาการจึงฝากให้คุณบอกเจ้าท่านนั้นให้ไปพบคนที่ที่กลับมาเพื่อคุยงานสำคัญ แต่คุณไม่ได้บอกเพราะมีงานด่วนเข้ามาพอดีจึงไม่ได้สังเกตว่าเจ้าท่านนั้นกลับมาแล้ว เป็นเหตุให้เจ้าท่านนั้นถูกท่านผู้บัญชาการซึ่งโทรศัพท์มาตามอีกครั้ง ตำหนิอย่างรุนแรงว่าละเลยคำสั่ง เมื่อเจ้าท่านเข้ามาถามว่าท่านผู้บัญชาการฝากให้คุณบอกเขาใช่หรือไม่ คุณจะกล่าวกับเจ้าท่านนั้นว่าอย่างไร

ถ้าเจ้า ท่านนั้น อายุมากกว่าคุณประมาณ 10 ปี

.....

.....

.....

.....

.....

ถ้าเจ้า ท่านนั้น อายุเท่ากับคุณ

.....

.....

.....

.....

.....

ถ้าเจ้า ท่านนั้น อายุน้อยกว่าคุณประมาณ 10 ปี

.....

.....

.....

.....

.....

*****ขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือค่ะ*****

แบบสอบถาม เรื่องการแสดงวิจนกรรมการขอโทษ (ฉบับที่3)

คำชี้แจง ตอบแบบสอบถามต่อไปนี้ตามความเป็นจริง โดยคำนึงว่าเหตุการณ์ที่กำหนดให้เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในหน่วยงานของท่านและบุคคลในเหตุการณ์เป็นบุคคลที่ท่านรู้จักในฐานะเพื่อนร่วมงานเท่านั้น ไม่มีความสนิทสนมเป็นพิเศษ

1. ขณะที่คุณกำลังรีบเดินไปทำงานเนื่องจากเลยเวลาพักมาพอสมควร ทำให้คุณเดินชน นายพัน ท่านหนึ่งเข้า ทำให้ นายพัน ท่านนั้นเซไปเล็กน้อยแต่ก็ไม่เป็นอะไรมาก คุณจะกล่าวกับ นายพัน ท่านนั้นว่าอย่างไร

ถ้า นายพัน ท่านนั้น อายุมากกว่าคุณประมาณ 10 ปี

.....

.....

.....

.....

.....

ถ้า นายพัน ท่านนั้น อายุเท่ากับคุณ

.....

.....

.....

.....

.....

ถ้า นายพัน ท่านนั้น อายุน้อยกว่าคุณประมาณ 10 ปี

.....

.....

.....

.....

.....

2. ขณะที่คุณกำลังปรึกษางานกับจ้าท่านหนึ่งที่ได้ะทำงานของจ้าท่านนั้นอยู่ คุณกำลังจะวางเพิ่มเอกสารเพื่อเปิดให้จ้าท่านนั้นช่วยดู แต่มือของคุณพลาดไปปิด โคนรูปครอบครัวของจ้าท่านนั้นเข้าทำให้รูปตมจนวนกรอบที่ใส่อยู่แตก คุณจะกล่าวกับจ้าท่านนั้นว่าอย่างไร

ถ้า จ้า ท่านนั้น อายุมากกว่าคุณประมาณ 10 ปี

.....

.....

.....

.....

.....

ถ้า จ้า ท่านนั้น อายุเท่ากับคุณ

.....

.....

.....

.....

.....

ถ้า จ้า ท่านนั้น อายุน้อยกว่าคุณประมาณ 10 ปี

.....

.....

.....

.....

.....

3. ขณะที่คุณกำลังทำงานอยู่ ท่านผู้บัญชาการหน่วยเดินเข้ามาพบนายร้อยท่านหนึ่งแต่นายร้อยท่านนั้นไม่อยู่ ท่านผู้บัญชาการจึงฝากให้คุณบอกนายร้อยท่านนั้นให้ไปพบทันทีที่กลับมาเพื่อคุยงานสำคัญ แต่คุณไม่ได้บอกเพราะมีงานด่วนเข้ามาพอดีจึงไม่ได้สังเกตว่านายร้อยท่านนั้นกลับมาแล้ว เป็นเหตุให้นายร้อยท่านนั้นถูกท่านผู้บัญชาการซึ่งโทรศัพท์มาตามอีกครั้ง ตำหนิอย่างรุนแรงว่าละเลยคำสั่ง เมื่อนายร้อยท่านเข้ามาถามว่าท่านผู้บัญชาการฝากให้คุณบอกเขาใช่หรือไม่ คุณจะกล่าวกับนายร้อยท่านนั้นว่าอย่างไร

ถ้านายร้อยท่านนั้น อายุมากกว่าคุณประมาณ 10 ปี

.....

.....

.....

.....

.....

ถ้านายร้อยท่านนั้น อายุเท่ากับคุณ

.....

.....

.....

.....

.....

ถ้านายร้อยท่านนั้น อายุน้อยกว่าคุณประมาณ 10 ปี

.....

.....

.....

.....

.....

*****ขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือค่ะ*****

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล

นางสาวอันธิกา ธรรมเนียม

วัน เดือน ปี ที่เกิด

8 มกราคม 2524

สถานที่เกิด

จังหวัดสิงห์บุรี

ประวัติการศึกษา

ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอก ภาษาอังกฤษ

สถาบันราชภัฏเทพสตรี (พ.ศ. 2542-2545)